

TOIVAKAN KUNNAN
TILINPÄÄTÖS
JA
TOIMINTAKERTOMUS
2016

TOIVAKAN KUNNAN TILINPÄÄTÖS JA TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

SISÄLLYSLUETTELO

TOIVAKAN KUNNAN HALLINTO-ORGANISAATIO JA VALTUUTETUT

3-4

OLENNAISET TAPAHTUMAT JA TALOUDEN KEHITYS

Toimintakertomus	5
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut, ulkoinen	12
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	13
Tase ja sen tunnusluvut	14
Yhdistelmä konsernitilinpäätöksen sisältyvistä yhteisöistä	16
Hallituksen selonteko konsernivalvonnasta	17
Konsermituloslaskelma ja sen tunnusluvut	19
Konsernitase ja sen tunnusluvut	20
Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut	22

TOTEUTUMISVERTAILUT

HALLINTO JA PALVELUTOIMI

Kunnanvaltuusto	23
Vaalit	25
Tarkastuslautakunta	27
Yleishallinto	30
Kunnanhallituksen tunnusluvut ja toteumavertailut	35

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI

Sosiaalitoimen hallinto	41
Lastensuojelu	46
Muut lasten ja perheiden palvelut	52
Vanhushuolto	56
Kehitysvammahuolto	62
Muut vanhusten ja vammaisten palvelut	65
Päihdehuolto	69
Terveystenhuolto	72
Muu sosiaali- ja terveystoimi	79

OPETUS- JA KULTTUURITOIMI

Sivistystoimen hallinto	86
Perusopetus	90
Esiopetus	93
Kulttuuritoimi	96
Yleissivistävä koulutus	99
Vapaa-aikatoimi	102
Lasten päivähoito	105

TEKNINEN TOIMI

Tekninen toimi, hallinto	110
Yhdyskuntasuunnittelu	114
Ympäristöjaosto	116
Liikenneväylät	119
Jätehuolto	120
Puistot ja yleiset alueet	123
Toimitilapalvelut	125
Muut toimitilapalvelut	128
Maa- ja metsäalueet	131
Sisäinen palvelutoiminta	133
Vesihuolto	136
Investointiohjelma	139

Tuloslaskelmaosan toteutuminen	144
Käyttötalouden toteutuminen, yhteenveto	144
Verotulot ja valtionosuudet	160
Investointiosan toteutuminen	161
Rahoitusosan toteutuminen	164
Yhteenveto määrärahojen toteutumisesta	165

TILINPÄÄTÖKSEN LASKELMAT

Tuloslaskelma ulkoinen	167
Rahoituslaskelma	168
Tase	169
Konsemituloslaskelma	171
Konsernitase	172
Konsernin rahoituslaskelma	174

KUNNAN JA KONSERNIN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	175
Tuloslaskelman liitetiedot	177
Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	180
Taseen vastattavaa koskevat liitetiedot	183
Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	185
Henkilöstöä koskevat liitetiedot	186
Osakkeet	187
Vakuudet ja vastuut	188
Vesihuollon toimintakertomus	189
Vesihuoltolaitoksen tilinpäätöslaskelmat	195

ALLEKIRJOITUKSET JA TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

Tilikauden tuloksen käsittely ja kunnanhallituksen allekirjoitukset	197
Tilintarkastajan lauseke	198

Toivakan kunnan hallinto-organisaatio 31.12.2016

KUNNANVALTUUSTO

Puheenjohtaja Tapio Salmi

1. varapuheenjohtaja Sinikka Jäntti
2. varapuheenjohtaja Juha Juusela

TARAKASTUSLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Juha Juusela

KUNNANHALLITUS

Puheenjohtaja Sakari Ainali

Esittelijä kunnanjohtaja Pirkko-Liisa Vesterinen

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Puheenjohtaja Tauno Rantalainen

VAALILAUTAKUNNAT

PERUSTURVALAUTAKUNTA

Puheenjohtaja
Markku Järvenpää

Esittelijä
perusturvajohtaja
Anu Pihi

SIVISTYSTOIMENLAUTAKUNTA

Puheenjohtaja
Juha Houni

Esittelijä
sivistystoimenjohtaja
Juhani Holopainen

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Puheenjohtaja
Kari Parviainen

Esittelijä
tekninen johtaja
Jukka Paalanen

TOIMIKUNNAT

Puheenjohtajisto

Vanhus- ja vammaisneuvosto

YT-toimikunta

Työsuojelutoimikunta

YMPÄRISTÖJAOSTO

Puheenjohtaja
Petri Haikkala

Esittelijä
tekninen johtaja
Jukka Paalanen

TILIVELVOLLISET

kunnanjohtaja
hallintojohtaja
perusturvajohtaja
tekninen johtaja
rehtori-sivistystoimenjohtaja
kirjastonjohtaja
vanhuspalvelujohtaja
päiväkodinjohtaja

TOIVAKAN KUNNANVALTUUSTO 2013–31.5.2017

31.12.2016

PUOLUEITTAIN:**varsinainen jäsen****varajäsen****Suomen Keskusta:**

1. Ainali Sakari
2. Hiekkänen Juha
3. Jäntti Sinikka
4. Lamberg Irja
5. Niemi Lauri
6. Järvenpää Markku
7. Nummi Satu
8. Salokas Jari
9. Pitko Päivi

1. Haikkala Petri
2. Houni Juha
3. Vehkajärvi Tomi
4. Jauhiainen Jenni
5. Marttinen Arto
6. Saarelainen Päivi

Suomen Sosialidemokraattinen Puolue:

1. Parviainen Kari
2. Keteli Paula
3. Heinonen Ahti
4. Vanhatalo Jouko

1. Pynnönen Mari

Perussuomalaiset:

1. Sundvall Jouko
2. Juusela Juha
3. Leppänen Päivi

1. Suominen Meiris
2. Saari Martti
3. Saarelainen Topi

Kansallinen Kokoomus:

1. Mäkinen Kari
2. Ilomäki Markku

1. Viinikainen Ari-Tapio

Suomen Kristillisdemokraatit:

1. Salmi Tapio
2. Waldén Pentti

1. Nyppynen Ritva

Vasemmistoliitto:

1. Oksanen Varja

1. Puttonen Ritva

VOIMASUHTEET

Keskusta	9
SDP	4
Perussuomalaiset	3
KD	2
Kokoomus	2
Vasemmistoliitto	1

Puheenjohtajisto

Kunnanhallituksen puheenjohtaja	Sakari Ainali KESK
Kunnanhallituksen varapuheenjohtaja	Paula Keteli SDP
Valtuuston puheenjohtaja	Tapio Salmi KD
Valtuuston I varapuheenjohtaja	Sinikka Jäntti KESK
Valtuuston II varapuheenjohtaja	Juha Juusela PS
Kunnanjohtaja	Pirkko-Liisa Vesterinen

Kunnanjohtajan katsaus 2016

On jälleen tilinpäätöksen aika ja on kerrattava, mitä viime vuonna tapahtui. On arvioitava, saavuttiko Toivakan kunta sille asetetut toiminnalliset tavoitteet ja pysyttiinkö suunnitellussa talousarviossa. Valtuustokausi jatkui poikkeuksellisesti puoli vuotta pidempään ja siitä syystä myös valtuustokaudelle laadittu strategia, Toivakkatarina, sai jatkoaikaa.

Tätä kirjoittaessa kevät on jo pitkällä. Aurinko kurottautuu yhä korkeammalle ja valo luonnossa lisääntyy. Valoa on nähtävissä myös kunnan sisäisissä asioissa. Vuoden 2016 konsernitilinpäätös on ylijäämäinen, neljännen kerran peräkkäisinä vuosina. Pienen kunnan talouden tasapaino on hyvin haavoittuva. Yksittäiset yllättävät asiat ja tapahtumat voivat heilauttaa lopputuloksen alijäämäiseksi, vaikka talousarvio olisi kuinka huolella laadittu. Siispä tilinpäätöstuloksen julkistaminen on joka vuosi yhtä jännittävää.

Viime vuonna kaikki hallintokunnat onnistuivat pysymään budjeteissaan erinomaisen hyvin, vaikka vuoden aikana tapahtui monenlaisia muutoksia. Terveys- ja sosiaalipalveluiden menojen arviointi on ehkä suurin ja vaikein kokonaisuus talousarviota laadittaessa. Lopputuloksessa viime vuoden osalta kuitenkin onnistuttiin. Kunnan keskeisten johtavien viranhaltijoiden vaihdokset tapahtuivat sujuvasti. Suuret rakennusurakat saatiin loppuun lähes aikataulussaan ja kaavoitus eteni suunnitellusti. Avaus vesiosuuskuntien liittymisestä kunnallisen vesihuollon piiriin saatiin aikaiseksi, kun ensimmäinen päätös tehtiin vuoden lopussa. Asiat etenevät monella saralla hyvään suuntaan.

Toivakan tulevaisuus näyttää lapsiperheiden tasaisen muuton ansiosta valoisalta. Kunta kuuluu niihin harvoihin, joissa alle 15-vuotiaiden osuuden arvioidaan kasvavan lähivuosina. Kunnan lainakanta on edelleen Keski-Suomen matalimpia. Puolustusvoimien varikko selvisi lakkautusuhasta.

Ulkonaisesti Toivakka näyttää uudistuneelta. Toivakkatalo ja uusi koulurakennus riisuivat rakennusaikaiset suojahuppunsa ja seisovat uljaina kylän keskustan raitilla. Rakennukset ovat myös eläviä niin, että toimintaa niiden sisällä on myös iltaisin ja viikonloppuisin. Toivakkalaiset ovat löytäneet Toivakkatalon olohuoneekseen sekä asiointi- ja virkistyspaikakseen. Perjantaiset kahvitukset ovat koonneet yhä lisääntyvästi ihmisiä yhteen seurustelemaan ja nauttimaan hyvistä antimista.

Viime vuodesta voisi todeta, että hyvin meni, mutta menköön. Kiitos johtaville viranhaltijoille, koko henkilöstölle sekä päättäjille. Me teimme vuodesta hyvän yhdessä!

Toivakassa 15.3.2017
Pirkko-Liisa Vesterinen
Kunnanjohtaja

Toimintakertomus 2016

Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Yleinen talouden kehitys

Vihdoin vuonna 2016 Suomen taloudessa oli nähtävillä positiivistakin virettä. Vuonna 2015 Suomen kansantalous kasvoi 0,5 % kolmen taantumavuoden jälkeen. Vuonna 2016 bruttokansantuotteen kasvu oli 1,6 % edellisvuoteen nähden. Kasvu perustui kotimaiseen kysyntään, erityisesti yksityisen kulutuksen kasvulle, mikä kertoo myös kuluttajien vahvistuneesta luottamuksesta talouteen. Yksityisen kulutuksen lisäksi erityisesti rakennusinvestoinnit lisääntyivät nopeasti. Valtiovarainministeriön ennusteen mukaan BKT kasvaa myös vuosina 2017 ja 2018, mutta vuotta 2016 maltillisemmin muun muassa rakennusinvestointien kasvun taantumisen vuoksi. Huolimatta hienoisesta talouden piristymisestä Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan vielä vuonna 2018 3 % pienempi kuin kymmenen vuotta aikaisemmin. Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka. Talouden hidas kasvu ei tuota tarpeeksi verotuloja rahoittamaan julkisia menoja ikääntymisen aiheuttaessa automaattista menojen kasvupainetta. Lisäksi kilpailukyky sopimukseen liittyvät sosiaaliturvamaksujen muutokset ja veronkevennykset heikentävät julkista taloutta lyhyellä aikavälillä.

Talouden piristyminen näkyi myös työttömyyslukujen negatiivisen suunnan taantumisenä. Joulukuussa 2016 Suomessa oli työttömiä työnhakijoita 358 100, mikä on 19 800 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Keski-Suomessa vastaavasti työttömiä työnhakijoita oli joulukuussa 2016 yhteensä 21 852, 1 255 vähemmän kuin vuotta aikaisemmin. Keski-Suomen 17 % työttömyysaste oli edelleen maan synkimpiä.

Arvio tulevasta kehityksestä

Talouden yleiseen kehitykseen perustuen tulevaisuus näyttää hieman edellisiä vuosia valoisammalta. Kuntatalouden tulevaisuuskuvaa hallitsee kuitenkin tällä hetkellä sote- ja maakuntauudistus, johon liittyy vielä huomattavan paljon epävarmuutta. Uudistus tulee toteutuessaan nykyisten laki-luonnosten suuntaisena vaikuttamaan merkittäväällä tavalla sekä kuntien tehtäviin että talouteen. Tämän hetkisten laskelmien perusteella Toivakan kunnan vero- ja valtionosuustulot ovat vuonna 2019 noin 5,9 miljoonaa euroa ja sosiaali- ja terveystalouden siirryttyä maakunnan järjestettäväksi kunnan muiden palvelujen toimintakulut ovat nykytasolla noin 7,3 miljoonaa euroa. Sote- ja maakuntauudistus aiheuttaa vääjäämättä uudistuksia myös kunnan muissa palveluissa ja rakenteissa. Myös uudistuksen valmistelutyö aiheuttaa rasitteen kunnan henkilöstöresurssien osalta, sillä etenkin johtavat viranhaltijat joutuvat antamaan huomattavan työpanoksen valmistelutyöhön.

Kunnalla on lähitulevaisuudessa investointipaineita, mutta samaan aikaan on harjoitettava varovaista taloudenpitoa. Etenkin sote- ja maakuntauudistuksen yli ajoittuvissa investointisuunnitelmissa on valmistauduttava uuteen tulo- ja kulurakenteeseen.

Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Toivakan kunnan hallinnon ja päätöksenteon kannalta keskeisiä henkilömuutoksia tapahtui vuoden aikana sekä kunnanhallituksessa että -valtuustossa. Kunnanvaltuuston puheenjohtaja Petri Mäkelälle myönnettiin hänen anomansa ero ja uudeksi valtuuston puheenjohtajaksi valittiin Tapio Salmi 30.5.2016. Samalla Tapio Salmi erosi kunnanhallituksen varapuheenjohtajan tehtävästä ja hallituksen jäsenyydestä. Hänen tilalleen varapuheenjohtajan tehtävään nimettiin hallituksen jäsen Paula Keteli ja uudeksi hallituksen jäseneksi valittiin Kari Parviainen. Kunnan luottamushenkilöiden toimikausia jatkettiin siirtyneiden kuntavaalien vuoksi 31.5.2017 asti.

Toivakan kunnan vakinaisen henkilökunnan osalta 15 työ-/virkasuhdetta päättyi ja 7 alkoi vuoden aikana. Kunnan johtoryhmän osalta muutoksia tapahtui, kun tekninen johtaja Pentti Suuronen jäi eläkkeelle 1.6.2016. Teknisen johtajan tehtäviä hoiti rakennustarkastaja Matti Nikupeteri, kunnes kunnanhallitus valitsi 24.10.2016 teknisen johtajan virkaan Jukka Paalasen. Lisäksi hallintojohtaja Sari Linturi-Sahlman irtisanoutui virastaan 1.10.2016 alkaen ja kunnanhallitus valitsi 19.12.2016 hallintojohtajan virkaan Eero Raittilan. Näiden muutosten jälkeen kunnan johtoryhmä on vuoden 2015 alusta lukien vaihtunut sivistystoimenjohtajaa lukuun ottamatta kokonaan.

Olellaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Kunnan väkiluku pysyi vuonna 2016 muuttumattomana ollen vuoden lopussa 2434 henkilöä. Toivakassa työllisyys kehittyi Keski-Suomen keskiarvoa suotuisammin. Kunnan työvoiman määrä oli vuoden päättyessä Keski-Suomen ELY-keskuksen tietojen mukaan 1110 henkilöä, josta työttömänä vuoden lopussa oli 12,9 % eli 143 henkilöä. Näistä alle 25-vuotiaita oli 13 ja yli vuoden työttömänä olleita 56. Työttömyysasteen laskemisen lisäksi myös pitkäaikaistyöttömien määrä kunnassa laski, mistä johtuen myös työmarkkinatuen kuntaosuutta jouduttiin maksamaan yli 50 000 euroa arvioitua vähemmän.

Kunnan tuloveroprosentti on pysynyt samana (20,5 %) vuodesta 2011 alkaen. Kiinteistöveroissa on tehty viime vuosina muutoksia vakituisten asuinrakennusten veroprosenttiin, mutta vuodelle 2016 muutoksia edelliseen vuoteen nähden ei tehty. Tilinpäätösvuosi toteutui verojen ja valtionosuuksien osalta lähes talousarvion mukaisesti, verotuloja kertyi noin 60 000 euroa arvioitua vähemmän ja valtionosuuksia noin 140 000 euroa arvioitua enemmän. Edellisvuoteen 2015 verrattuna verotuloja kertyi noin 50 000 euroa vähemmän ja valtionosuuksia noin 470 000 euroa enemmän.

Hallintokunnittain katsottuna toimintatuotot ja toimintakulut toteutuivat seuraavasti:

Perusturvalautakunta toimintatuotot 79,7 %, toimintakulut 92,1 %

Sivistystoimenlautakunta toimintatuotot 106,6 %, toimintakulut 96,4 %

Tekninen lautakunta toimintatuotot 93,5 % %, toimintakulut 92,5 %

Kunnanhallitus toimintatuotot 103,5 %, toimintakulut 100,9 %

Toimintakulujen alittuminen talousarvioon nähden ei ole merkittävästi vaikuttanut kunnan peruspalveluiden tuottamiseen. Tasapainottamisohjelman mukaisesti kunta on edelleen harkinnut tarkasti uusia rekrytointeja ja kunnan toimintoja on vuoden mittaan tehostettu ja työtä tullaan jatkamaan myös tulevina vuosina. Terveystoimen toimintakuluihin kunnalla on hyvin rajalliset vaikutusmahdollisuudet, minkä vuoksi niissä tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa talouden toteutumiseen merkittävästi. Terveystoimen kustannuksiin myönnettiin vuoden aikana 650 000 euron lisämääräraha, mutta kustannukset nousivat vain noin 300 000 euroa alkuperäisestä arviosta samalle tasolle kuin edellisvuonna.

Merkittäviä rakennusinvestointeja saatiin kunnassa vuoden aikana päätökseen. Koulun C-osan laajennustyöt, tekninen varikko ja Toivakkatalo valmistuivat suunnitellusti ja otettiin käyttöön vuoden 2016 aikana. Toivakkatalo otettiin käyttöön uutena kunnan virastona 1.8.2016. Toivakkatalo tarjoaa modernit ja monipuoliset työskentelytilat sekä mahdollisuuden uudensuunniteltuihin kohteisiin ja tilaisuuksiin kuntalaisille – talo on suunniteltu koko kunnan käyttöön. Koulun uudisosan viereen valmistui myös koululaisten ja kuntalaisten käyttöön Apinapuisto, jonka rakentamisen hankerahoituksella toteuttivat paikalliset yhdistykset. Myös Kankainen-Ruuhimäki-alueen uuden koulu-päiväkodin hankesuunnittelu aloitettiin. Kunta myi kolme rivitalokiinteistöä omistamalleen KOY Toivakanhakalle, mikä keskitti kunnan vuokra-asuntojen hallinnointia tytäryhtiölle.

Viisarimäen yritysalueen asemakaava hyväksyttiin kunnanvaltuustossa ensin toukokuussa ja ELY-keskuksen tekemän oikaisuvaatimuksen ja sitä seuranneiden neuvottelujen jälkeen uudelleen joulukuussa. Vuoden vaihtuessa asemakaava odotti lainvoimaa. Kaavan saadessa lainvoiman käynnistää kunta ELY-keskuksen kanssa kaava-alueeseen liittyvän tiesuunnittelun, josta sovittiin oikaisuvaatimukseen liittyvissä neuvotteluissa. Asemakaavan valmistuminen edistää kunnan elinkeinomahdollisuuksia merkittävästi tarjoten hyviä yritystontteja erinomaisella sijainnilla hyvien liikenneyhteyksien äärellä. Vuonna 2016 hyväksyttiin ja tuli voimaan myös Saarinen II -asuinalueen asemakaava.

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu eteni valtionhallinnossa, muttei vielä aiheuttanut konkreettisia muutoksia kunnassa. Uudistukseen liittyvää varmaa tietoa oli vielä vähän käytettävissä, minkä vuoksi kunnassa ei ryhdytty merkittäviin toimiin uudistukseen liittyen. Kunnan itse tuottamien palveluiden osalta uudistus tullee koskemaan sosiaalipalveluita ja vanhuspalveluita sekä näiden tukipalveluita. Vanhuspalveluiden osalta vuoden aikana keskustelua herätti nykyiseen palvelutaloon suunniteltu peruskorjaus. Vanhan palvelutalon peruskorjaussuunnitelmasta luovuttiin ja päätettiin, että Toivakkaan rakennetaan täysin uusi vanhusten palvelutalo.

Kunnan henkilöstö

Toivakan kunnan palveluksessa oli 31.12.2016 yhteensä 186 henkilöä. Heistä vakituksessa työ- tai virkasuhteessa oli 122 henkilöä. Vuoden aikana vakinaisia virka- tai työsuhteita alkoi 12 ja päättyi 15, joista 6 johtui eläkkeelle siirtymisestä. Kunnan henkilöstöstä tehdään erillinen henkilöstökertomus.

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toimintaan vaikuttavista tekijöistä

Hallintosäännön 46 § mukaan kunnan hallinnon ja talouden valvonta järjestetään niin, että ulkoinen ja sisäinen valvonta yhdessä muodostavat kattavan valvontajärjestelmän.

Ulkoinen valvonta järjestetään toimivasta johdosta riippumattomaksi ja siitä vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja kuntalain ja hallintosäännön mukaisesti. Kuntalaissa (10.4.2015/410) on määrätty sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa koskevia asioita, joihin kuntaorganisaatiossa tulee vastata. Tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä tulee sisällyttää kunnan toimintakertomukseen (115 §). Kuntalaki edellyttää myös, että tilintarkastajan tulee tarkastaa onko kunnan sisäinen valvonta ja riskienhallinta sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti (123 §).

Toimialajohtajien ja muiden esimiesten velvollisuutena on ylläpitää toiminnan tehokkuutta, taloudellisuutta ja talousarvion noudattamista kuvaavia seurantajärjestelmiä ja raportteja kunnanhallituksen antamien periaatteiden mukaisesti. Tämän sisäisen valvonnan tarkoituksena on pitää asianomainen

toimielin, kunnanjohtaja, kunnanhallitus ja valtuusto riittävän tietoisena kunnan ja sen toimialojen tilasta, erityisesti talousarviossa asetettujen tulostavoitteiden saavuttamisen suhteen. Toivakan kunnassa talousarvion toteutumista on seurattu neljännesvuosittain laadittavilla kirjanpitoon perustuvilla talouskatsauksilla. Katsaukset on käsitelty johtoryhmässä ja kunnanhallituksessa sekä viety tiedoksi kunnanvaltuustolle.

Epävarmuutta toiminnan ja talouden suunnitteluun tuovat väestörakenteen muutos sekä valtion päättämät uudistukset kunnallishallinnossa. Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu ja siihen liittyvä keskeneräisyys ja epävarmuus haastavat myös kunnan oman toiminnan ja talouden suunnittelua. Talouden ja työllisyyden positiivisista käänteistä huolimatta epävarma talouden tilanne ja korkea työttömyysaste haastavat kunnan kehittymistä.

Oikeusprosessi vuonna 2012 kunnanhallituksen tekemään rakennustarkastaja-ympäristösihteerin viran koeaikapurkuun liittyen jatkui edelleen vuoden 2016 aikana. Vuoden aikana käynnistyi myös kaksi uutta henkilövalintoihin liittyvää valitusprosessia. Oikeusprosessit ovat viime vuosien aikana vaatineet huomattavasti sekä taloudellisia että henkilöresursseja kunnassa ja niiden käsittelyyn on hankittu ulkopuolista lakiasiantuntijapalvelua.

Rahoitusriskit

Kunnalla on raskas investointiohjelma. Vuoden 2016 aikana investoitiin yhteensä 3,1 miljoonaa euroa. Myös kunnan lainamäärän lisäys oli 3 miljoonaa euroa ja investointiohjelman mukainen lainantarve vuosina 2017-2018 on 3-4 miljoonaa euroa. Vuoden 2016 aikana lyhennettiin lainoja yhteensä noin 650 000 euroa ja kunnan lainapääoma rahoituslaitoksilta 31.12.2016 oli noin 6 miljoonaa euroa. Kunnan asukaskohtainen lainamäärä nousi noin 1500 eurosta/asukas noin 2460 euroon/asukas, joka lähenee koko maan keskiarvoa jääden kuitenkin sen alle. Lainamäärän kasvaessa tulee huomioida myös poistojen ja lainanhoitokulujen kasvava vaikutus kunnan talouteen.

Kunnalla ei ole valuuttariskejä. Lainat ovat rahoituslaitoksilta. Annettujen takausten määrä on 4 019 320 euroa. Suurin kunnan myöntämä takaus on Keski-Suomen Verkkoholding Oy:lle 3,4 miljoonaa euroa, KOY Toivakanhakalle jäljellä olevaa takausta on 528 991 euroa. Lisäksi Satulakiven vesiosuuskunnalle on takausta jäljellä 30 788 euroa. Kunta on taannut vesiosuuskuntien lainoja ja Nisulan vesiosuuskunnan maksuvaikeuksien johdosta kunta maksoi osuuskunnan lainanlyhennyksen ja korkoja noin 28 000 euroa vuonna 2016.

Vakuutukset

Lakisääteisten vakuutusten lisäksi kunta on vakuuttanut rakennukset irtaimistoiheen ja ajoneuvot. Lisäksi kunnalla on julkisyhteisön vastuuvakuutus ja kuntien ryhmätapaturmavakuutus (vakuutettuina kunnan kaikki asukkaat kunnan järjestämissä tilaisuuksissa).

Tietojärjestelmäriskit

Tietoturvariskit

Tietoturvariskillä tarkoitetaan negatiivisia seurauksia tapahtumista, joiden seurauksena tieto ei ole turvassa ulkopuolisilta, tieto ei ole käytettävissä oikeaan aikaan oikeilla henkilöillä tai tietojen virheellisyys ei voida taata. Kunnan tietojärjestelmiin kohdistuvat suurimmat riskit ovat pääsääntöisesti tunnistettu ja niihin on varauduttu sekä teknisillä että hallinnollisilla keinoin. Tietoturvariskit on alla eritelty henkilö-, laite-, ohjelmisto-, tietoliikenne- ja fyysisiin riskeihin.

Henkilöstöriskit

Henkilöstöriskit liittyvät henkilöstön osaamiseen ja saatavuuteen. Kunnassa kullekin keskeisessä tehtävässä olevalle on pyritty nimeämään sijainen, jolla varmistetaan riittävä osaaminen ja tehtävien

sujuminen yllättävissäkin tilanteissa. Henkilöstön koulutuksella on myös pyritty pienentämään henkilöstöriskejä. Kunnan organisaatorakenne on hyvin ohut aiheuttaen palvelutuotannossa riskejä. Myös henkilöstön ja etenkin johtavien viranhaltijoiden vaihtuvuus viime vuosina on kohottanut henkilöstöriskiä.

Henkilöstöriskeihin lukeutuu myös koko henkilöstön tietoturvaosaaminen. Lähes kaikissa työtehtävissä käytetään verkossa olevaa tietotekniikkaa ja esimerkiksi viestitään sähköpostitse. Henkilöstön tietotekniikka- ja tietoturvaosaamiseen ja henkilöstöriskin pienentämiseen panostetaan kunnassa valmisteilla olevien tietoturvan käyttäjäsitoumuksen, tietoturvapoliitikan ja tietoturvasuunnitelman avulla.

Laiteriskit

Tietotekniikan osalta laiteriskeihin on varauduttu lähinnä palvelimien osalta mm. varavirtalaitteilla, huoltosopimuksilla ja varmuuskopioinnilla sekä palvelinhuoneen jäähdytyksellä. Uudessa Toivakkatalossa palvelimet ovat entistä turvallisemmassa ja sopivammassa laitetilassa. Käytössä on kaksois-palvelimet, jolloin ensisijaisen palvelimen rikkoutumisen riski on eliminoitu. Palvelimet sijaitsevat kuitenkin samassa tilassa. Käyttäjää on ohjeistettu tallentamaan työt palvelimen verkkolevyille, jossa ne keskitetysti varmennetaan ja tiedot eivät katoa työaseman rikkoutuessa tai työasemaa vaihdettaessa. Käyttäjää on ohjeistettu omien laitteidensa huolelliseen käyttöön ja käsittelyyn.

Ohjelmistoriskit

Ohjelmistoriskeihin on varauduttu sähköpostin roskapostisuodattimella ja työasemille asennetuilla virus- ja haittaohjelmien torjuntaohjelmilla. Älypuhelinien yleistymisen myötä on tiedostettu kannettavien laitteiden tuomat riskit sekä sosiaalisen median käytöstä aiheutuvat riskit. Näiden riskien osalta tilannetta seurataan ja siihen tullaan tarvittaessa varautumaan eri keinoin.

Tietoliikenne-riskit

Tietoliikenne-riskillä tarkoitetaan tietoliikenneverkon ja laitteiden turvallisuutta. Tietoliikenne-riskeihin on varauduttu suojaamalla kunnan tietoliikenneverkot palomuurilla. Tietoliikennelaitteiden rikkoutumista koskeva riski on vaikea poistaa. Kunnan toiminnasta riippumattomia tietoliikenne-riskiä liittyy tietoliikenne-ryhteyksiä toimittavan operaattorin toimintaan.

Ulkopuoliset riskit

Ulkopuolisilla riskillä tarkoitetaan tietojärjestelmiin kohdentuvia tietomurto-ryhtyksiä ja tietojen kalastelua. Riskeihin on varauduttu tietoverkon suojaamisella ja henkilöstön kouluttamisella.

Fyysiset riskit

Tietoteknisten laitetilojen fyysistä suojausta on tehostettu uuden Toivakkatalon myötä. Uusi palvelinsali on erillinen lukittu tila lukitulla käytävällä. Tila on nimenomaan laitetilaksi suunniteltu tila, joka on huolellisesti jäähdytetty. Uudessa talossa on kokonaisuudessaan hyvä paloturvallisuus.

Selonteko sisäisen valvonnan järjestämisestä

Toivakan kunnan ja kuntakonsernin sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet sekä Toivakan kunnan sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje hyväksyttiin kesäkuussa 2014 kunnanhallituksessa ja valtuustossa.

Sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan toimenpiteet ja valvonta eri toimialoittain on käsitelty hallintokunnittain. Kohteet on yksilöity erilliselle lomakkeelle ja niiden valvontaa ja toteutumista seurataan sen avulla. Kohteet on jaoteltu seuraavasti; toimintaympäristö ja toiminnan organisointi sekä johtaminen, päätöksenteko, talous- ja strategiaprozessi, henkilöstöasiat, tietohallinto sekä muut asiat. Kunnanhallitus antaa sisäisen valvonnan raportin tilintarkastajalle ja tarkastuslautakunnalle vuosittain. Kokonaisuutena voidaan todeta, että sisäinen valvonta on hyvällä tasolla Toivakan kunnassa.

Tilinpäätöksestä on luettavissa merkittävimpien riskien ja epävarmuustekijöiden sekä sisäisen valvonnan yhteenvedo keskushallinnon, sivistystoimen, perusturvan ja teknisen toimen osalta.

Ympäristöasiat

Toivakan kunnassa vastuu ympäristöasioiden hoitamisesta on pääosin teknisellä lautakunnalla ja sen alaisella ympäristöjaostolla. Ympäristöjaosto toimii pääasiallisena lupaviranomaisena ympäristöasioita koskevissa lupa-asioissa. Ympäristöjaoston toiminnasta ja käsittelemistä lupa-asioista kerrotaan teknisen lautakunnan toteumavertailuissa. Ympäristöasioista vastaavan rakennustarkastaja-ympäristösihteerin virkaa ei ole pystytty vuoden 2012 jälkeen täyttämään meneillään olevan oikeusprosessin vuoksi. Tästä johtuen ympäristösihteerin tehtäviä on hoitanut tekninen johtaja. Ympäristöasioista on kunnassa huolehdittu lain säästösten mukaisesti.

Kunnassa on kehitetty eko- ja energiatehokkuutta muun muassa rakennusprojektien ja remonttien yhteydessä sekä esimerkiksi uusimalla katuvalaistusta LED-valaistukseksi. Lisäksi kierrätykseen ja siitä tiedottamiseen on panostettu erityisesti. Vuonna 2016 aloitettiin hulevesisuunnitelman laatiminen ja se valmistuu vuonna 2017.

Toivakan kunta
Tuloslaskelma ja sen tunnusluvut

TULOSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

Ulkoinen

	2016	2015
Toimintatuotot	2 308 141,60	2 080 907,59
Toimintakulut	-15 697 176,61	-15 258 424,77
Toimintakate	-13 389 035,01	-13 177 517,18
Verotulot	7 702 960,52	7 751 732,24
Valtionosuudet	6 487 551,00	6 019 887,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	874,66	
Muut rahoitustuotot	19 615,46	33 589,70
Korkokulut	-55 897,09	-33 262,59
Muut rahoituskulut	-24 024,77	-14 624,82
Vuosikate	742 044,77	579 804,40
Poistot ja arvonalentumiset	-669 745,48	-494 641,64
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	72 299,29	85 162,76
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	21 443,96	21 443,96
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	93 743,25	106 606,72

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/ Toimintakulut, %	14,70 %	13,64 %
Vuosikate/ Poistot, %	111 %	117,22 %
Vuosikate/euro/asukas	304,87	238,31
Asukasmäärä	2 434	2 433

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

=100*Toimintatuotot/(Toimintakulut-Valmistus omaan käyttöön)

Vuosikate prosenttia poistoista

=100*Vuosikate/Poistot ja arvonalentumiset

RAHOITUSLASKELMA JA SEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	742 044,77	579 804,40
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-84 775,85	-28 697,48
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 117 949,40	-2 531 850,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin		10 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 260,06	34 403,50
Toiminnan ja investointien rahavirta	-2 333 420,42	-1 936 339,76
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset		
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 000 000,00	2 000 000,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-652 333,44	-383 666,75
Lyhytaikaisten lainojen muutos		
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-300 359,22	438 942,51
Rahoituksen rahavirta	2 047 307,34	2 055 275,76
Rahavarojen muutos	-286 113,08	118 936,00
Rahavarat 31.12	861 289,57	1 148 768,25
Rahavarat 1.1	1 148 768,25	1 029 832,25
Kassavarojen muutos	-287 478,68	118 936,00
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Investointien tulorahoitus, %	24 %	23 %
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta	-5 715 259,64	-3 502 104,06
Lainanhoitokate	1	1
Kassan riittävyys, pv	16	32
Asukasmäärä	2434	2433

Investointien tulorahoitus % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Kassan riittävyys = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Toivakan kunta
Tase ja sen tunnusluvut

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
VASTAAVAA		
A PYSYVÄT VASTAAVAT	14 258 679,24	11 851 722,03
I Aineettomat hyödykkeet	199 887,98	294 386,58
1. Aineettomat oikeudet	90 009,66	64 641,10
2. Muut pitkävaikuttavat menot	109 878,32	229 745,48
II Aineelliset hyödykkeet	12 670 207,44	10 168 751,63
1. Maa- ja vesialueet	1 405 825,81	1 412 979,78
2. Rakennukset	9 193 494,20	5 192 095,55
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 586 412,41	1 337 816,99
4. Koneet ja kalusto	365 644,32	99 113,60
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118 830,70	2 126 745,71
III Sijoitukset	1 388 583,82	1 388 583,82
1. Osakkeet ja osuudet	1 190 280,20	1 190 280,20
2. Muut lainasaamiset	198 303,62	198 303,62
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiantot		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 166 822,65	1 974 196,54
I Vaihto-omaisuus	10 400,32	10 400,32
1. Aineet ja tarvikkeet	10 400,32	10 400,32
II Saamiset	1 295 132,76	
Pitkäaikaiset saamiset	296 000,00	
2. Lainasaamiset tytäryhtiöltä	296 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset	999 132,76	815 027,97
1. Myyntisaamiset	450 787,54	382 167,52
2. Lainasaamiset	176 127,76	65 112,00
3. Muut saamiset	304 234,55	320 202,56
4. Siirtosaamiset	67 982,91	47 545,89
III Rahoitusarvopaperit	36 736,98	36 736,98
1. Osakkeet ja osuudet	36 736,98	36 736,98
IV Rahat ja pankkisaamiset	824 552,59	1 112 031,27
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 425 501,89	13 825 918,57

Toivakan kunta
Tase ja sen tunnusluvut

TASE JA SEN TUNNUSLUVUT

	2016	2015
VASTATTAVAA		
A OMA PÄÄOMA	7 315 820,51	7 222 077,26
I Peruspääoma	5 568 389,50	5 568 389,50
II Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	1 653 687,76	1 547 081,04
III Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	93 743,25	106 606,72
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	505 720,64	527 164,60
1. Poistoero	505 720,64	527 164,60
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Muut pakolliset varaukset		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	73 226,99	73 226,99
1. Valtion toimeksiannot		
2. Lahjoitusrahastojen pääomat	73 226,99	73 226,99
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	8 530 733,75	6 003 449,72
I Pitkäaikainen	5 337 110,68	3 189 444,14
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 101 665,97	2 919 999,43
2. Lainat julkisyhteisöiltä	235 444,71	269 444,71
II Lyhytaikainen	3 193 623,07	2 814 005,58
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	618 333,44	418 333,42
2. Lainat julkisyhteisöiltä	34 000,00	34 000,00
3. Saadut ennakot	28 129,21	32 362,04
4. Ostovelat	1 603 988,58	1 388 113,95
5. Muut velat	270 261,08	264 774,66
6. Siirtovelat	638 910,76	676 421,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 425 501,89	13 825 918,57
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	47,70 %	56,18 %
Suhteellinen velkaantuneisuus - %	51,54 %	38 %
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	1 747	1 653
Kertynyt yli-/alijäämä €/asukas	718	680
Lainakanta 31.12, €/asukas	2 461	1497
Lainakanta 31.12 1000 €	5 989	3 642
Lainasaamiset 31.12 1000 €	494	198
Asukasmäärä	2434	2433

Omavaraisuusaste % = $100 \cdot (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) /$

(Koko pääoma - Saadut ennakot)

Suhteellinen velkaantuneisuus % = $100 \cdot (\text{Vieras pääoma} - \text{Saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Lainakanta 31.12 = vieras pääoma - (Saadut ennakot + Ostovelat + Siirtovelat + Muut velat)

Lainasaamiset = Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset

Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

	kotipaikka	kunnan omistuosuus	konsernin omistuosuus	
Tytäryhteisöt				
Kiinteistö Oy Toivakanhaka	Toivakka	100 %	100 %	Yhdistelty
Toivakan Lämpö Oy	Toivakka	100 %	100 %	Tuloslaskelma
				Tase
Kuntayhtymät				
Jyväskylän koulutuskuntayhtymä	Jyväskylä	1,0529 %	1,0529 %	Yhdistelty
K-S Sairaanhoidopiiriin ky	Jyväskylä	0,93 %	0,93 %	Yhdistelty
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	0,80 %	0,80 %	Yhdistelty

Hallituksen selonteko konsernivalvonnasta

Kunnan konserniohje on hyväksytty valtuustossa 27.3.2010 ja ohjeessa on mm. talouden hoitoon ja ilmoitus- ja raportointivelvollisuuteen liittyviä asioita täsmennetty. Konserniohje on päivitetty hallinnonuudistuksen yhteydessä ja se on hyväksytty valtuustossa 27.9.2012.

Konserniohje koskee tytäryhteisöä Kiinteistö Oy Toivakanhakaa (omistus 100 %) ja Toivakan Lämpö Oy:tä (omistus 100 %). Lisäksi Jyväskylän koulutuskuntayhtymässä (omistus 1,0529 %), Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymässä (omistus 0,93 %), Keski-Suomen liitossa (omistus 0,80 %). Ohjaus tapahtuu kunnan edustajien kautta yhtymien toimielimissä. Toivakanhakan hallituksessa on kolme jäsentä. Kunta ohjaa Toivakanhakan ja Toivakan Lämpö Oy:n hallituksien toimintaa yhtiökokouksen kautta, jossa kunta edustaa 100 % osakekannasta.

Konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus ja kunnanjohtaja, jotka vastaavat kuntakonsernin ohjauksesta ja konsernivalvonnan järjestämisestä. Ohjeen mukaan kunnanhallitus antaa tarvittaessa ohjeita kuntaa edustaville henkilöille kunnan kannan ottamisesta käsiteltäviin asioihin.

Toivakan kunnanhallitus tilasi selvityksen kunnan suoraan omistamien rivitaloasuntojen siirtämisestä KOY Toivakanhakan hallintaan. Selvitys toimitettiin kunnanhallitukselle kesäkuussa 2011. Päätös siirrosta tehtiin helmikuussa 2016. Toivakanhakan asuntojen vuonna 2011 alkanut vuokrausasteen lasku pysähtyi, mutta vajaakäyttöä on edelleen jonkin verran. Yhtiöllä on ollut vapaita asuntoja koko tilikauden ajan.

Olennaiset Kiinteistö Oy Toivakanhakaa koskevat tapahtumat

31.12.2016 päättyi yhtiön 37. tilikausi. Yhtiössä on 11 rivitaloa ja 57 huoneistoa. Yhtiön vuokratulo oli noin 253 000 euroa ja tilikauden tulos oli 2791,88 euroa. Verotuksessa vahvistettujen tappioiden tultua kokonaisuudessaan katetuksi vuonna 2013 on tilinpäätöksissä 2013, 2014 ja 2015 tehty tilinpäätössiirtona 28 399,32 €:n asuintalovaraus.

Huoneistoja on ollut tyhjänä ajankohdasta riippuen yhdestä kolmeen. Vuosikorjauksia tehtiin tarpeen vaatiessa asukkaiden vaihtuessa ja osin myös asukkaiden asuttamissa asunnoissa. Vuosikorjauskustannukset olivat 59 774 euroa vuonna 2016. Lisäksi tehtiin rakennuksiin liittyviä peruseräparannuskorjauksia n. 150 000 eurolla. Vuokrataso oli 8 – 9,08 euroa/m². Yhtiössä on noudatettu huoneenvuokralain ja Kiinteistö Oy Toivakanhakan järjestyssääntöä. Yhtiöllä on kiinteistöjen täysarvovakuutukset.

Yhtiön hallitus on päättänyt muuttaa yhtiölle kuuluvien rakennusten lämmitysmuodon hybridi-lämmitysjärjestelmäksi vuoden 2016 kesällä. Yhtiö on hyväksynyt Toivakan kunnanvaltuuston päätöksen, jossa kunnan suoraan omistamat rivitalot (kolme rivitaloa kirkonkylässä) siirtyvät KOY Toivakanhakan omistukseen 31.12.2015 tasearvolla. Rakennukset ostettiin 30.6.2016.

Yhtiöllä oli Toivakan kunnan kanssa solmittu isännöinti-/toimitusjohtajasopimus ja toimitusjohtajana toimi kunnan talous- ja hallintosihteeri Henna Brellin päätyönsä ohella. Toivakan kunta irtisanoi sopimuksen 22.11.2016.

Riskienhallinnan toimivuus

Kiinteistö Oy Toivakanhakan riskit muodostuvat pääsääntöisesti asuntojen pitämisestä rakenteellisesti asuiskunnossa ja viihtyisinä. Pääpaino tulevassa toiminnassa on edelleen kustannustehokkaiden energiatehokkuutta parantavien toimien tekeminen ja kuntoarvioon sisältyvän korjaussuunnitelman toteuttaminen.

Arvio tulevasta kehityksestä

KOY Toivakanhakan taloudelliset edellytykset toimia kohentuivat vuoden 2016 aikana, kun kolme kunnan suoraan omistamaa rivitaloa siirtyi yhtiön omistukseen. Parantuvia taloudellisia edellytyksiä tarvitaan, koska siirtyvät rivitalot ovat kaikki peruskorjauskuntoisia. Kaikille taloille on laadittu kymmenen vuoden PTS-suunnitelmat, jotka helpottavat korjausten suunnittelua ja antavat hyvän mahdollisuuden rahoituksen suunnitteluun.

Olennaiset Toivakan Lämpö Oy:tä koskevat tapahtumat

Toivakan kunta yhtiöitti kaukolämpötoimintansa vuoden 2014 joulukuussa ja vuosi 2016 oli yhtiön toinen toimintavuosi. Yhtiön liiketoiminnan tuotot olivat 219 155 euroa ja tilikauden tulos oli voitollinen 41 932,24 euroa. Asiakkaiden vuosikulutus oli vuonna 2016 n. 2,5 GWh.

Uudet kaukolämpöliittymät rakennettiin uudelle kunnantalolle ja tekniselle varikolle. Koulukeskuksen laajenusosa liittyy verkostoon koulukeskuksen olemassa olevalla liittymällä.

Yhtiö irtisanoi VakkaLämpö osuuskunnan kiinteän polttoaineen toimitussopimuksen ja hakelämpölaitoksen hoidon sopimuksen päättymään 1.9.2015. Kiinteän polttoaineen toimitus kilpailutettiin syksyllä 2015. Kilpailutuksen voitti Versowood Oy. Yhtiö päätti alkaa hoitaa hakelämpölaitosta ostopalveluna 1.9.2016 alkaen.

Riskienhallinnan toimivuus

Yhtiö on vakuuttanut hakelämpölaitoksen. Kaukolämpöverkostoa ei ole vakuutettu korkean vakuutusmaksun ja vähäisen riskin takia. Toiminnan keskeytysvakuutusta ei yhtiölle ole katsottu tarpeen hankkia. Yhtiö päätti hankkia varavoimakoneen hakelämpölaitokseen varmistamaan laitoksen toimintaa ja häiriötöntä lämmönjakelua sekä estämään kaukolämpöverkoston jäätymisestä johtuvan vaurioitumisen sähkökatkoissa. Hankinta toteutui vuoden 2016 alussa.

Yhtiön toimitusjohtaja ja hallitus vastaavat sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Yhtiö ei ole erikseen käsitellyt sisäistä valvontaa tai riskien hallintaa erillisenä kokonaisuutena. Yhtiö on tunnistanut merkittäviä riskejä, joita on ryhdytty minimoimaan.

Arvio tulevasta kehityksestä

Yhtiön liikevaihto kasvaa kuluvana vuonna rakennusinvestointien sekä säiden mahdollisen normalisoitumisen myötä. MH-Betonin mahdollinen liittyminen yhtiön kaukolämpöverkkoon selvitetään. Versowoodin hake-toimitussopimuksen alkaminen 1.9.2016 tuo yhtiölle merkittäviä kustannussäästöjä.

Selvitys Toivakan kunnan vesihuoltolaitoksen liittämisestä osaksi Toivakan Lämpö Oy:tä laaditaan kevään 2016 aikana. Toivakan kunta päättää järjestelystä kesäkuussa 2016, jolloin Toivakan vesihuoltolaitoksen toiminta osana Toivakan Lämpö Oy:tä alkaisi 1.1.2017. Toivakan kunta päätti jatkaa vesihuoltolaitoksen toimintaa omana toimintana.

Konsernituloslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
Toimintatuotot	6 264 596,44	5 882 974,22
Toimintakulut	-20 135 411,34	-19 251 480,60
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		2 870,02
Toimintakate	-13 870 814,90	-13 365 636,36
Verotulot	7 702 960,52	7 751 732,24
Valtionosuudet	7 415 688,04	6 977 164,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	892,23	333,84
Muut rahoitustuotot	23 425,62	35 852,19
Korkokulut	-69 817,21	-51 584,97
Muut rahoituskulut	-29 965,00	-19 329,21
Vuosikate	1 172 369,30	1 328 532,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-983 541,87	-806 746,89
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	188 827,43	521 785,54
Tilinpäätössiirrot	23 377,65	-8 069,28
Vähemmistöosuudet		
Laskennallisten verojen muutos		-2 160,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	212 205,08	541 640,22

Konsernituloslaskelman tunnusluvut

Toimintatuotot/toimintakulut, %	31,11	30,56
Vuosikate/poistot, %	119,20	164,68
Vuosikate/euro/asukas	481,66	546,05
Asukasmäärä	2434	2433

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista
 100*toimintatuotot/toimintakulut

Vuosikate prosenttia poistoista
 100*vuosikate/(suunn.mukaiset poistot+arvonalentumiset)

Toivakan kunta
Konsernitase

KONSERNITASE JA SEN TUNNUSLUVUT

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	17 453 937,03	14 419 601,82
Aineettomat hyödykkeet	319 566,15	432 597,81
Aineettomat oikeudet	209 687,83	202 852,33
Muut pitkävaikutteiset menot	109 878,32	229 745,48
Aineelliset hyödykkeet	16 851 389,33	13 689 703,28
Maa- ja vesialueet	1 616 628,99	1 602 699,06
Rakennukset	12 240 494,77	7 869 801,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 736 965,03	1 508 922,82
Koneet ja kalusto	566 629,75	311 168,02
Muut aineelliset hyödykkeet	37 414,25	8 913,97
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	653 256,54	2 388 197,71
Sijoitukset	282 981,55	297 300,73
Osakkuusyhteisöosuudet	33 440,48	36 997,85
Muut osakkeet ja osuudet	249 541,07	260 302,88
Muut lainasaamiset		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 765,59	12 112,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 151 607,77	2 781 945,93
Vaihto-omaisuus	51 369,30	53 913,95
Saamiset	1 633 346,98	1 292 140,22
Pitkäaikaiset saamiset	296 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset	1 633 346,98	1 292 140,22
Rahoitusarvopaperit	45 757,03	45 757,03
Rahat ja pankkisaamiset	1 421 134,46	1 390 134,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 616 310,39	17 213 660,67

Toivakan kunta
Konsernitase

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA	8 855 315,48	8 677 034,61
Peruspääoma	5 568 383,52	5 570 775,19
Arvonkorotusrahasto	1 325,76	1 344,07
Muut omat rahastot	384 829,33	383 957,25
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	2 688 571,80	2 523 033,83
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	212 205,07	197 924,27
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	145 701,69	133 343,33
Muut pakolliset varaukset	145 701,69	133 343,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	90 108,39	92 307,55
VIERAS PÄÄOMA	11 525 184,83	8 310 972,32
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	6 977 295,75	4 305 477,59
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	74 120,35	22 972,37
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	1 153 748,96	798 749,09
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	3 320 019,77	3 183 773,27
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	20 616 310,39	17 213 657,81

Konsernitaseen tunnusluvut

Omavaraisuusaste %	42,95	50,41
Suhteellinen velkaantuneisuus %	53,90	40,33
Kertynyt ylijäämä(alijäämä) 1 000 €	2 901	2 721
Kertynyt ylijäämä(alijäämä) € asukas	1 192	1 118
Konsernin lainat € asukas	3 342	2 098
Konsernin lainakanta 31.12. 1000 €	8 131	5 104
Konsernin lainasaamiset 31.12 1000 €		
Asukasluku	2434	2433

Toivakan kunta
Rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

Konsernin rahoituslaskelma ja sen tunnusluvut

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 172 369,30	1 328 532,43
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-481 826,28	-23 984,46
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 763 451,69	-3 023 802,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin	793,49	11 420,22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45 010,55	45 775,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 027 104,83	-1 662 058,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4 583,82	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 947 580,00	2 000 892,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-761 708,12	-510 026,67
Lyhytaikaisten lainojen muutos	315 999,86	76 260,00
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	-437 190,90	440 958,21
Rahoituksen rahavirta	3 060 097,02	2 008 084,39
Rahavarojen muutos	32 992,39	346 025,92
Rahavarat 31.12	1 486 891,49	1 435 891,76
Rahavarat 1.1	1 433 899,10	1 373 598,64
	32 992,39	62 293,12
Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut		
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä	-3 563 750,02	-1 662 058,47
Investointien tulorahoitus, %	31	68
Lainanhoitokate	1,02	2,15
Kassan riittävyys, pv	21	25

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymät

Positiivinen määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taiikka ottamalla lisää lainaa.

Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvuonna on positiivinen.

Investointien tulorahoitus % = $100 \cdot \text{Vuosikate} / \text{Investointien omahankintameno}$

Tunnusluku kertoo, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella.

Lainanhoitokate = $(\text{Vuosikate} + \text{Korkokulut}) / (\text{Korkokulut} + \text{Lainanlyhennykset})$

Lainanhoitokate kertoo konsernin tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi.

Kassan riittävyys = $365 \text{ pv} \cdot \text{Rahavarat 31.12} / \text{Kassasta maksut tilikaudella}$

Konsernin maksuvalmiutta kuvataan kassan riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenkö päivän kassasta maksut voidaan kattaa konsernin rahavaroilla.

Kunnanvaltuusto

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Kunnanvaltuusto vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta Kuntalain 14 §:n mukaisesti.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnanvaltuusto kokoontui vuonna 2016 kuusi kertaa ja käsitteli 96 pykälää. Lisäksi valtuustolle järjestettiin kolme iltakoulua/valtuustoseminaaria. Puheenjohtajisto kokoontui vuoden aikana 10 kertaa. Valtuuston puheenjohtajana toimi 30.5.2016 asti Petri Mäkelä ja loppuvuoden Tapio Salmi. 1. varapuheenjohtajana toimi 12.12.2016 asti Jyrki Halttunen ja loppuvuoden Sinikka Jäntti. 2. varapuheenjohtajana toimi Juha Juusela. Valtuusto myönsi 12.12.2016 kokouksessaan eron valtuutetuille Jyrki Halttunen, Toini Jäntti ja Petri Mäkelä ja varavaltuutetulle Jorma Staudinger. Uusiksi varsinaisiksi valtuutetuiksi nousivat Päivi Pitko, Jouko Vanhatalo ja Ahti Heinonen.

Varsinainen Jäsen	Kokouskerrat	Varajäsen	Kokouskerrat
Ainali Sakari	6	Haikkala Petri	1
Halttunen Jyrki (12.12.2016 asti)	5	Heinonen Ahti (varsinainen jäsen 12.12.2016 alkaen)	6
Hiekkanen Juha	6	Houni Juha	1
Ilomäki Markku	-	Nyppynen Ritva	2
Juusela Juha	6	Saarelainen Topi	3
Jäntti Sinikka	6	Saari Martti	1
Jäntti Toini (12.12.2016 asti)	1	Staudinger Jorma (12.12.2016 asti)	4
Järvenpää Markku	4	Vanhatalo Jouko (varsinainen jäsen 12.12.2016 alkaen)	3
Keteli Paula	6		
Lamberg Irja	6	Muut osallistujat	Kokouskerrat
Leppänen Päivi	5	Ruokonen Marianna, kh jäsen	2
Mäkelä Petri (12.12.2016 asti)	2	Vesterinen Pirkko-Liisa, kj	6
Mäkinen Kari	6	Linturi-Sahlman Sari, hallintojohtaja, pöytäkirjanpitäjä (30.9.2016 asti)	3
Niemi Lauri	5	Pihl Anu, perusturvajohtaja, pöytäkirjanpitäjä	3
Nummi Satu	6	Holopainen Juhani, sivistystoimenjohtaja	1
Oksanen Varja	6	Nikupeteri Matti, kehitysjohdaja	2
Parviainen Kari	6	Saarela Piia, koulusihteeri, pöytäkirjanpitäjä	1
Salmi Tapio	6		
Salokas Jari	-		
Sundvall Jouko	6		
Waldén Pentti	4		

Toteutumavertailu

EUR

24

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00002000 KUNNANVALTUUSTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-25.700		-25.700	-17.963,00	69,9
4300 Palvelujen ostot	-4.779		-4.779	-4.955,78	103,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.700		-1.700	-1.602,95	94,3
4800 Muut toimintakulut				-44,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-32.179		-32.179	-24.565,73	76,3
 4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	 -32.179	 0	 -32.179	 -24.565,73	 76,3
6999 VUOSIKATE	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3

Keskusvaalilautakunta

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Vaalien järjestämisestä vastaa Oikeusministeriön antamien ohjeiden mukaisesti kunnanvaltuuston vuosiksi 2013 – 2016 valitsema viisijäseninen keskusvaalilautakunta. Kunta muodostaa yhden äänestysalueen, joka on Kirkonkylän äänestysalue. Kunnanhallitus valitsee vaalikohtaisen viisijäsenisen vaalilautakunnan sekä kolmijäsenisen vaalitoimikunnan.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Kuntavaalit järjestetään huhtikuussa 2017. Vuonna 2018 järjestetään presidentinvaali.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Kuntavaalien siirtymisen vuoksi keskusvaalilautakunnan ja muiden vaalitoimielimien toimikautta jatkettiin 30.5.2017 asti. Toimintaympäristössä ei tapahtunut muita muutoksia.

Toteutumavertailu

26

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti	Bu-muutos	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö-
	2016	2016	muutos	2016 01-12	%
00001000 KESKUSVAALILAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKEIMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot				-639,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT				-639,00	-100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-639,00	-100,0
6999 VUOSIKATE	0	0		-639,00	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	0	0		-639,00	-100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-639,00	-100,0

Tarkastuslautakunta

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta. Tarkastuslautakunta toimii valtuuston alaisena lautakuntana. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Tarkastuslautakunta tutustuu toiminnassaan eri toimialojen toimintaan ja tekee niihin liittyviä kehittämissesityksiä. Lautakunta laatii myös edellistä tilikautta koskevan arviointikertomuksen osana kunnan tilinpäätösprosessia. Määrärahat sisältävät tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajayhteisön menot.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Tarkastuslautakunta kilpailuttaa tilintarkastusyhteisön vuosille 2016 - 2019 vuoden 2015/2016 vaihteessa. Lakisääteisten tilintarkastuksen tarkastuspäivien määrää nostetaan seitsemästä yhdeksään. Tilintarkastajan osallistuminen lautakunnan kokouksiin nostetaan neljästä kahdeksaan. Lisäksi varataan kaksi tarkastuspäivää erityistarkastuksiin ja kahdeksan tuntia lisätöihin. Lautakunnan kokousmäärä nostetaan kymmenestä yhteentoista.

Kokonaiskustannusten nousu johtuu kustannusten yleisestä noususta, tilintarkastajapalveluiden ja koulutuspalveluiden käytön kasvusta sekä lautakunnan lakisääteisten tehtävien lisääntymisen aiheuttamasta kokousten määrän kasvusta. Vuonna 2017 toimii kaksi tarkastuslautakuntaa, valtuustokauden 2013 – 2016 lautakunta ja valtuustokauden 2017 – 2020 lautakunta.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

BDO Auditor Oy:n sopimus tilintarkastajana JHTT Erja Laaksonen, päättyi vuoden 2015 tilinpäätöksen valtuustohyväksyntään. Tarkastuslautakunta kilpailutti tilintarkastusyhteisön vuosille 2016 – 2019. Kunnanvaltuusto valitsi 30.5.2016 uudeksi tilintarkastusyhteisöksi Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n vastuullisena tilintarkastajana JHT Timo Nuutinen. Uusi tilintarkastaja aloitti tarkastustyönsä 25.8.2016.

Uudelle sopimuskaudelle tavoitteeksi asetetut määrälliset lisäykset toteutuivat ja jopa ylittyivät:

- Lakisääteisten tarkastuspäivien määrä nostettiin seitsemästä yhdeksään.
- Tilintarkastajan osallistuminen lautakunnan kokouksiin nostettiin neljästä kahdeksaan, mutta lautakunnan kokousmäärän kasvun ja tilintarkastajan vaihtumisen takia toteuma oli yhdeksän.
- Lisäksi varattiin kaksi tarkastuspäivää erityistarkastuksiin ja kahdeksan tuntia lisätöihin.

Lautakunnan kokousmäärä nostettiin kymmenestä yhteentoista.

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteutti sille kuuluvat lakisääteiset, ohjeistuksessa mainitut ja talousarviossa määrätyt tehtävät oikea-aikaisesti, riittävällä tarkkuudella ja kattavuudella. Lautakunnan työn tulokset ovat luettavissa vuoden 2015 arviointikertomuksesta kevätkauden 2016 työn osalta ja touku-kuussa 2017 valmistuvasta vuoden 2016 arviointikertomuksesta.

Lautakunnan vuoden 2016 budjetin 17 904 € toteutuma oli 79 % eli 14 136,26 €. Alitus syntyi tilin-tarkastuspalveluiden ja koulutuspalveluiden säästöistä. Kilpailutus antoi budjetoitua edullisemman tarkastuspäivän hinnan. Budjetoituja erikseen tilattavia lisätarkastuspäiviä ja lisätöitä ei ollut.

Tarkastuslautakunnan kokoukset vuonna 2016

Varsinainen jäsen	Kokouskerrat	Varajäsen	Kokouskerrat
Juha Juusela	12	Päivi Pitko	0
Varja Oksanen	11	Markku Kauppinen	1
Meiris Suominen 12.12. asti Topi Saarelainen 12.12. al- kaen	8 1	Martti Saari	3
Laila Saari 12.12. asti	6	Ritva Nyppynen	4
Ahti Heinonen	11	Jouko Vanhatalo 10.10. asti Mirja Särkkä 10.10. alkaen	1 0

Lautakunta kokoontui 12 kertaa. Lautakunta teki päätökset puheenjohtaja Juha Juuselan selostuk-sen pohjalta, joka toimi myös lautakunnan päätösten valmistelijana. Puheenjohtajan ollessa esteel-linen päätös tehtiin varapuheenjohtaja Varja Oksasen selostuksesta ja valmistelusta. Pöytäkirjanpi-täjänä toimi Heli Manninen, joka osallistui 12 kokoukseen. BDO Auditor Oy:n JHTT Erja Laaksonen osallistui kevätkaudella neljään kokoukseen ja Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy:n JHT Timo Nuu-tinen osallistui viiteen kokoukseen syyskaudella.

Toteutumavertailu

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00002500 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMÄ					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-5.250		-5.250	-6.520,57	124,2
4300 Palvelujen ostot	-12.654		-12.654	-7.962,69	62,9
4000 TOIMINTAKULUT	-17.904		-17.904	-14.483,26	80,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
6999 VUOSIKATE	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9

Kunnanhallitus

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja Pirkko-Liisa Vesterinen

Toimielimen alaiset tulosalueet:

Yleishallinto

Hallinto- ja talousosasto

Henkilöstöhallinto

Elinkeinotoimi

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Kuntalain 23 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kunnanhallituksen tulee myös valvoa kunnan etua, edustaa kuntaa ja käyttää sen puhevaltaa. Kunnanhallitukselle kuuluu lisäksi esityksen tekeminen talouden tasapainottamista koskeviksi toimenpiteiksi.

Yleishallinnon tehtäväalueeseen kuuluvat seuraavat tehtävät: luottamushenkilöjohto, keskushallinto, talouspalvelut, henkilöstöpalvelut, pelastustoimi, elinkeinotoimi ja muu yleishallinto. Muu yleishallinto käsittää joukkoliikenteen, jäsenmaksut, toimikunnat ja kuluttajaneuvonnan. Yleishallinto tuottaa muille osastoille yleisjohtoon ja talous- ja henkilöstöhallinnon palvelut sekä asiakas- ja toimistopalvelut. Ne vyörytetään laskennallisesti sisäisinä erinä hallintokunnille.

Kunnanhallituksen kokoukset 2016

Kunnanhallitus kokoontui 22 kertaa vuoden 2016 aikana käsitellen 315 pykälää. Hallituksen puheenjohtajana toimi Sakari Ainali. Varapuheenjohtajana 30.5.2016 asti toimi Tapio Salmi ja loppuvuoden Paula Keteli. Tapio Salmen siirryttyä valtuuston puheenjohtajaksi 30.5.2016 valittiin uudeksi hallituksen jäseneksi Kari Parviainen. Myös Salmen varajäsen Pentti Waldén erosi tehtävästään ja Parviaisen varajäseneksi valittiin Jouko Vanhatalo. Vuoden aikana hallituksen jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

Varsinainen jäsen	Kokouskerrat	Varajäsen	Kokouskerrat
Sakari Ainali (pj)	20	Lauri Niemi	1
Juha Hiekkanen	22	Markku Järvenpää	8
Paula Keteli (vpj 1.6.2016 alkaen)	21	Toini Jäntti	2
Irja Lamberg	22	Sinikka Jäntti	7
Marianna Ruokonen	16	Kari Mäkinen	3
Tapio Salmi (vpj ja jäsen 30.5.2016 asti)	9 (hallituksen jäsenenä)	Waldén Pentti (30.5.2016 asti)	1
Jouko Sundvall	20	Päivi Leppänen	8
Kari Parviainen (jäsen 1.6.2016 alkaen)	12	Jouko Vanhatalo (1.6.2016 alkaen)	1
Muut osallistujat	Kokouskerrat	Tehtävä	
Vesterinen Pirkko-Liisa	22	KJ, esittelijä	
Linturi-Sahlman Sari	8	Hallintojohtaja, pöytäkirjanpitiäjä	
Holopainen Juhani	1	Sivistystoimenjohtaja	
Pihl Anu	9	Perusturvajohtaja	

Nikupeteri Matti	5	Kehitysjohtaja
Breilin Henna	15	Talous- ja hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä
Vähätiitto	1	Kartoittaja
Manninen Heli	1	Palvelusihteeri
Mäkelä Petri	5	Valtuuston puheenjohtaja (30.5.2016 asti)
Salmi Tapio	11	Valtuuston puheenjohtaja (30.5.2016 alkaen)
Halttunen Jyrki	15	Valtuuston 1. vpj (12.12.2016 asti)
Jäntti Sinikka	1	Valtuuston 1. vpj (12.12.2016 alkaen)
Juusela Juha	22	Valtuuston 2. vpj
Galler Merja	1	Projektipäällikkö, Haukanmaan masterplan
Karmala Karla	1	Oppilaskunnan edustaja
Pihlajamäki Mikko	2	Asiantuntija, varatuomari

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Ei kirjattuja muutoksia talousarviossa.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu eteni valtionhallinnossa. Kunnan päätöksenteossa alettiin ennakoimaan tulevaa sote-palveluiden siirtymisen pois kunnan tehtävistä. Merkittävimmin tämä näkyi päätöksenä jättää vanha vanhusten palvelutalo peruskorjaamatta ja rakentaa Toivakkaan uusi palvelutalo. Uudistusta koskevat lakiuudistukset ja muu valmistelutyö oli kuitenkin niin kesken-eräistä, ettei kunta reagoinut voimakkain muutoksiin.

Uuden kuntalain mukaisesti luottamushenkilöiden toimikaudet jatkuvat 31.5.2017 saakka. Uuden kuntalain mukaisesti myös kunnan hallintosäätöä uudistetaan. Uusi hallintosäätö valmistuu keväällä 2017.

Kunnan strategiaa tukevien sitovien tavoitteiden toteutuminen

Yleishallinto

Sitova tavoite: Kunnan johtaminen ja päätöksenteko varmistaa Toivakka-tarinan talous- ja johtaminen osion tavoitteiden toteutumisen vuoteen 2017 mennessä		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Palveluorganisaation päivittäminen tehokkaammaksi 2. Esimiestyön kehittäminen	1. toteutui/ei toteutunut 2. toteutuneet koulutusohjelmat	1. Toteutui. Vuosi 2016 oli neljäs perättäinen ylijäämäinen vuosi

		2. Toteutunut suunnitelma mukaan, sekä lyhyt- että pitkäkestoisia esimieskoulutuksia (JET, lähiesimieskoulutus)
--	--	---

Kunnan johtamisessa ja päätöksenteossa on pyritty varmistamaan Toivakka-tarinan talous- ja johtaminen osion vuoteen 2017 tähtäävien tavoitteiden toteutuminen. Kunnan talous on neljä viimeistä vuotta ollut ylijäämäinen ja jo vuonna 2013 saatiin edellisten vuosien alijäämät katettua. Raskas investointiohjelma haastaa kunnan taloutta ja siksi vuoden 2016 positiivinen tilinpäätös oli erittäin tärkeä. Lisäksi talouden on tärkeää olla terveellä pohjalla sote- ja maakuntauudistuksen kynnyksellä. Esimiesten ja henkilökunnan koulutuksiin on panostettu ja niissä on pyritty hyödyntämään mahdollisuuksien mukaan oppisopimuksia. Koulutuksiin panostamisesta huolimatta johtavien viranhaltijoiden vaihtuminen on aiheuttanut yleishallinnossa kuormitusta.

Hallinto- ja talousosasto

Sitova tavoite: Hallinnon haavoittuvuuden ehkäiseminen ja ammatillisen osaamisen turvaaminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Kunta jatkaa ylikunnallisen tukipalveluyksikön muodostamisen selvitystä 2. Valmiussuunnitelman päivittäminen 3. Hallintosäännön uudistaminen uuden kuntalain mukaiseksi	toteutui/ei toteutunut	1. Toteutui, selvitystyötä jatkettu yhdessä muiden kuntien kanssa. 2. Ei toteutunut, KJ mukana maakunnallisen valmiussuunnitelman tekemisessä, kuntakohtainen suunnitelma tehdään 2017 3. Ei toteutunut. Hallintosäännön uudistaminen aloitettu, valmistuu keväällä 2017.

ICT-palveluiden hankintaa Laukaan kunnasta jatkettiin ATK-tukihenkilön työvapaan ajan 30.4.2016 asti ja edelleen ATK-suunnittelijan irtisanouduttua 14.9.2016 alkaen. Yhteistyö toimi hyvin.

Hallinto- ja talousosastoon loppuvuoden toimintaan vaikutti merkittävästi hallintojohtajan irtisanoutuminen. Kunnassa ei ollut hallintojohtajaa 1.10.2016 alkaen ja 19.12.2016 valitun uuden hallintojohtajan työn aloitus sovittiin 1.2.2017. Hallintojohtajan tehtävien jakautuminen muille asetti huomattavan työkuormituksen eräille viranhaltijoille ja työntekijöille.

Henkilöstöhallinto

Sitova tavoite: Henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
Kehitetään henkilöstöhallintoa: YT-toimikunta, TYKY-toiminta, työsuojelutoiminta, työterveyshuolto	1. Sairauspoissaolojen määrä 2. Koulutussuunnitelman toteutuminen 3. Työhyvinvointikysely	Selonteko henkilöstön hyvinvoinnin sitovien tavoitteiden toteutumisesta annetaan erillisessä henkilöstökertomuksessa.

Kunnan henkilöstön hyvinvointia käsitellään erillisessä henkilöstökertomuksessa. Henkilöstön sairauspoissaolojen määrä kalenteripäivinä on hieman laskenut edellisvuodesta, mutta poissaolojen kustannukset ovat hieman kasvaneet noin 152 000 euroon.

Elinkeinotoimi

Sitova tavoite: Asukasluvun palveluihin mitoitettu hallittu kasvu		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Kuntamarkkinointi 2. Tonttimyynti 3. Kaavoitus	toteutui/ei toteutunut	1. Toteutui 2. Ei toteutunut odotetusti, vain yksi tontti myytiin vuoden aikana. 3. Toteutui, Saarinen II asemakaava tuli voimaan ja Viisarijärven yritysalueen asemakaava hyväksyttiin.

Kunnan elinvoimaohjelman mukaan Toivakan toivotaan olevan kilpailukykyinen asuinpaikka, yrittäjäystävällinen, kiinnostavien tapahtumien tarjoaja, vetovoimainen loma-asumiskohde, kiinnostava matkailukohde ja brändiltään tunnettu kunta. Kunnan brändin rakentamiseen ja markkinointiin panostettiin vuoden aikana noin 69 000 euroa. Näkyviä markkinointitempauksia, joihin kunta osallistui, olivat muun muassa Jyväskylän rakennus- ja talotekniikkamessut ja Hyvinvointimessut. Lisäksi kunnan nettisivut uudistettiin ja sähköiseen viestintään ja sosiaalisen median hyödyntämiseen panostettiin. Markkinoinnissa painotettuna tavoitteena oli tonttien myynti. Panostuksesta huolimatta tontteja saatiin myytyä vain yksi.

Toivakkalaisten hyvinvointiyritysten Pure Toivakka –hanke käynnistyi. Pure Toivakka on hyvinvointiverkosto, joka tarjoaa hemmottelua, kulttuuria, ruokailuja, majoitusta ja elämyksiä. Paikallisten yritysten yhteistyö ja yhteisbrändäys edistää koko kunnan elinvoimaisuutta. Kunta osallistui hankkeen hallintoihin ja markkinointiin. Kunta teki tiivistä yhteistyötä paikallisen yrittäjäyhteisön kanssa. Elinkeinoelämän tarpeita edistettiin myös hyväksymällä Viisarijärven yritysalueen asemakaava. Viisarijärven yritysalue tarjoaa tulevaisuudessa tontteja erinomaiselta sijainnilta läheltä 4-tietä. Vuoden aikana valmistui myös Haukanmaan alueen kehittämissuunnitelma. Alueelle sopisi etenkin matkailualan yritystoimintaa, jolle riittäisi asiakasvirtaa 4-tien käyttäjistä. Suunnitelman toteuttaminen odottaa sopivan kumppaniverkoston löytymistä. Yksin kuntavetoisesti hanketta ei voi toteuttaa vaan mukaan tarvitaan yrittäjiä ja muita sidosryhmiä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kunnanhallituksen osalta talouden tavoitteet vuonna 2016 toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Toimintatuotot olivat 103,5 % ja toimintamenot 100,9 %. Merkittävimmät yksittäiset poikkeamat syntyivät joukkoliikenteen noin 18 000 euron ylityksestä, joka johtui pääosin Jyväskylän liikenteen uuden linjan 38 käyttöönotosta syksyllä 2016. Toinen merkittävä ylitys syntyi Nisulan vesiosuuskunnan noin 28 000 € lainasta, jonka kunta joutui takaajana maksamaan.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Kunnanhallituksen toimialan sisäistä valvontaa johtaa kunnanjohtaja ja yleishallinnon, henkilöstö- ja talousosaston, henkilöstöhallinnon ja elinkeinotoimen tulosalueiden sisäistä valvontaa johtaa hallintojohtaja. Sisäistä valvontaa koskevat huomiot kerätään toimialakohtaiseen sisäisen valvonnan taulukkoon, jossa arvioidaan kunnan toimintaa yhteensä 69 eri tekijän suhteen. Taulukkoon merkitään kunnossa olevat asiat numerolla 1 ja erityistä huomiota vaativat asiat numerolla 2. Merkintöjä tarkennetaan tarvittaessa selitteellä.

Kunnanhallituksen toimialalla tehtiin vuoden 2016 aikana yhteensä 14 keskeistä sisäisen valvonnan havaintoa. Henkilöstöorganisaatioon ja henkilöstön osaamiseen liittyi yhteensä neljä huomiota, joista kolme liittyi henkilöstöorganisaation ohuuteen, mikä on yksi kunnan merkittävimmistä riskitekijöistä. Kunnan avainhenkilöriskien eliminointia täytyy kehittää huomioiden, että avainhenkilöitä on kaikilla organisaation tasoilla, ei ainoastaan johtotasolla. Tämä on keskeinen osa pienen kunnan riskienhallintaa. Lisäksi henkilöstön tehtäväkuvaukset ja toimivallan määrittely (TVA, tehtävien vaativuuden arviointi) on kunnassa vielä kesken.

Monet sisäisen valvonnan huomiot liittyvät myös erilaisten työkalujen, ohjeiden tai raportointikäytäntöjen puutteellisuuteen. Kunnan ulkopuolisten vaikutusten arviointiin ja analysointiin ei ole työkaluja kunnassa. Kuntakonsernin seuranta-, valvonta- ja raportointikäytännöissä sekä omistajaohjauksessa on myös parannettavaa. Lisäksi henkilöstön rekrytointiprosessin kuvaus ja rekrytoinnin ohjeistus, tiedotussuunnitelma ja -ohjeistus (pl. kriisiviestintäsuunnitelma) sekä sopimusohjeistus puuttuvat.

Talouteen, investointeihin ja omaisuuteen liittyvinä havaintoina huomioitiin, että kunnan investointisuunnitelman taloudellisten vaikutusten laskelmat ovat puutteellisia, minkä vuoksi investointipäätösten tekeminen on tapahtunut kunnassa osin riittämättömän tiedon varassa. Talouden suunnitteluun ja analysointiin ei ole tarpeeksi monipuolisia analyysityökaluja, mikä kaventaa erityisesti johtavien viranhaltijoiden mahdollisuuksia seurata taloutta ja johtaa taloustietoon pohjaten. Havaittiin myös, että kunnan omaisuuden luettelointi on erittäin puutteellista.

Sisäisen valvonnan havainnot kunnanhallituksen alaisella toimialalla on kirjattu ja toimialan vastuuhenkilöt ovat niistä tietoisia. Kaikkiin vuonna 2016 havaittuihin riskeihin pystytään pureutumaan vuoden 2017 aikana joko suoraan korjaavin toimenpitein tai suunnitelmatasolla.

Toteutusavertailu

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003000 KUNNANHALLITUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	260.616		260.616	254.558,12	97,7
3300 Tuet ja avustukset	25.000		25.000	31.431,63	125,7
3400 Muut toimintatuotot	13.500		13.500	23.543,10	174,4
3000 TOIMINTATUOTOT	299.116		299.116	309.532,85	103,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-471.633		-471.633	-496.789,83	105,3
4300 Palvelujen ostot	-631.318	-50.000	-681.318	-646.938,62	95,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32.700		-32.700	-34.899,87	106,7
4700 Avustukset	-2.000		-2.000	-4.767,45	238,4
4800 Muut toimintakulut	-42.646		-42.646	-58.215,02	136,5
4000 TOIMINTAKULUT	-1.180.297	-50.000	-1.230.297	-1.241.610,79	100,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-881.181	-50.000	-931.181	-932.077,94	100,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-20,75	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-20,75	-100,0
6999 VUOSIKATE	-881.181	-50.000	-931.181	-932.098,69	100,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-14.856		-14.856	-156.971,15	1056,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-14.856		-14.856	-156.971,15	1056,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-896.037	-50.000	-946.037	-1.089.069,84	115,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-896.037	-50.000	-946.037	-1.089.069,84	115,1

Toteutumavertailu

36

EUR

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003100 YLEISHALLINTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset				5.176,42	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				11.002,14	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT				16.178,56	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-83.474		-83.474	-90.926,84	108,9
4300 Palvelujen ostot	-182.839	-50.000	-232.839	-206.719,21	88,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400		-400	-571,48	142,9
4700 Avustukset	-2.000		-2.000	-4.392,45	219,6
4800 Muut toimintakulut	-400		-400	-28.210,31	7052,6
4000 TOIMINTAKULUT	-269.113	-50.000	-319.113	-330.820,29	103,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-269.113	-50.000	-319.113	-314.641,73	98,6
6999 VUOSIKATE	-269.113	-50.000	-319.113	-314.641,73	98,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-123.029,12	-100,0
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				-123.029,12	-100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-123.029,12	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-269.113	-50.000	-319.113	-437.670,85	137,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-269.113	-50.000	-319.113	-437.670,85	137,2

Toteutumavertailu

EUR

37

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003200 HALLINTO-JA TALOUSOSASTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	260.616		260.616	254.558,12	97,7
3300 Tuet ja avustukset				460,16	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	260.616		260.616	255.018,28	97,9
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-338.267		-338.267	-342.034,04	101,1
4300 Palvelujen ostot	-115.294		-115.294	-104.589,56	90,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11.850		-11.850	-15.550,06	131,2
4800 Muut toimintakulut	-42.246		-42.246	-24.253,90	57,4
4000 TOIMINTAKULUT	-507.657		-507.657	-486.427,56	95,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-247.041	0	-247.041	-231.409,28	93,7
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-20,75	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-20,75	-100,0
6999 VUOSIKATE	-247.041	0	-247.041	-231.430,03	93,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-14.856		-14.856	-33.942,03	228,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-14.856		-14.856	-33.942,03	228,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-261.897	0	-261.897	-265.372,06	101,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-261.897	0	-261.897	-265.372,06	101,3

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003600 ELINKEINOTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3400 Muut toimintatuotot	13.500		13.500	12.540,96	92,9
3000 TOIMINTATUOTOT	13.500		13.500	12.540,96	92,9
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-38.961		-38.961	-51.308,04	131,7
4300 Palvelujen ostot	-71.075		-71.075	-76.222,02	107,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-779,17	-100,0
4800 Muut toimintakulut				-1.211,81	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-110.036		-110.036	-129.521,04	117,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
6999 VUOSIKATE	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2

Toteutumavertailu

39

Ulkoisen/Sisäisen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti - muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003400 PELASTUSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-862		-862	-861,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-210.000		-210.000	-198.660,00	94,6
4000 TOIMINTAKULUT	-210.862		-210.862	-199.521,96	94,6
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
6999 VUOSIKATE	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6

Toteutumavertailu

EUR

40

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00003300 HENKILÖSTÖHALLINTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset	25.000		25.000	25.795,05	103,2
3000 TOIMINTATUOTOT	25.000		25.000	25.795,05	103,2
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-10.069		-10.069	-11.658,95	115,8
4300 Palvelujen ostot	-52.110		-52.110	-60.747,83	116,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20.450		-20.450	-17.999,16	88,0
4700 Avustukset				-375,00	-100,0
4800 Muut toimintakulut				-4.539,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-82.629		-82.629	-95.319,94	115,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
6999 VUOSIKATE	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6

Perusturvalautakunta

Perusturvan hallinto

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toimielimen alaiset tulosalueet:

Lastensuojelu

Muut lasten ja perheiden palvelut

Vanhushuolto

Kehitysvammahuolto

Muut vanhusten ja vammaisten palvelut

Päihdehuolto

Muu sosiaali- ja terveystoimi

Terveysterveystoimi

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Perusturvan hallinto sisältää perusturvan lautakuntatyöskentelyn ja muiden hallinnollisten palveluiden tuottamisen eri sosiaalitoimen sektoreille sekä terveydenhuollon järjestämis- ja hallintovastuun. Kuntalaisten terveydentilan ja hyvinvoinnin seuranta on tärkeä osa perusturvan hallinnon työtä, jotta kehittämistarpeet havaitaan ja pystytään reagoimaan olemassa oleviin tarpeisiin.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Valtakunnallisesti heikko taloustilanne heijastaa myös Keski-Suomeen ja Toivakkaan. Esimerkiksi lisääntyvä työttömyys, valtionetuuksien väheneminen ja huoltosuhteen heikkeneminen heijastuvat suoraan perusturvan arkeen lisääntyneinä palvelutarpeina.

Vuonna 2016 perusturvan työssä näkyy Juha Sipilän hallitusohjelmaan kirjatut tavoitteet sosiaali- ja terveystoimen uudistamiselle osana itsehallintouudistusta. Uudistus ei koske pelkästään sote-palveluja vaan muutos on kirjattu huomattavasti laajemmaksi kokonaisuudeksi.

Toimintaympäristössä toteutuneet muutokset 2016

Vuonna 2016 sote- ja maakuntauudistuksen valmistelu jatkui kiivaana. Keski-Suomen SOTE 2020 -hanke päättyi lokakuussa 2016 ja sen työtä jatkettiin erilaisissa työryhmissä, kuten palvelutuotanto-työryhmässä ja sen alatyöryhmissä, joihin perusturvajohtaja osallistui säännöllisesti.

Laaja sote- ja maakuntalakiluonnospaketti saapui alustavasti luettavaksi ja kommentoitavaksi 29.6.2017 ja viralliselle lausuntokierrokselle nämä lait saapuivat 31.8.2016. Lakiluonnokset maakunta- ja sote-järjestämisuudistuksesta julkaistiin lausuntokierroksen jälkeen päivitettyinä 22.12.2016. Sote- ja maakuntauudistuksen tärkeimmät lait ovat maakuntalaki, sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislaki, voimaantulolaki ja maakuntien rahoituslaki.

Toivakan kunnan perusturvan vuotta 2016 kuvaa hyvin muutoksessa eläminen. Vanhusten palvelukeskushanke otti tärkeitä askeleita eteenpäin vuosien valmistelun jälkeen. Muutos tuo väistämättä mukanaan myös epävarmuutta. Vanhuspalveluiden henkilöstön lisäksi koko muukin perusturvan henkilöstö odottaa ratkaisua sote-uudistukseen, mutta ei ole jäänyt pelkästään odottamaan tulevaa vaan osallistunut aktiivisesti kehittämistyöhön, jotta kuntalaiset voivat saada entistä parempia palveluita.

Monialainen yhteistyö sosiaali- ja terveystalouden välillä sekä sosiaalitoimen sisällä on ollut voimavaara, jota on opittu hyödyntämään entistä paremmin. Palveluita on pystytty kehittämään asukkaiden tarpeiden mukaisesti kaikilla sektoreilla, josta osaava ja innostunut henkilökunta ansaitsee kiitoksen.

Perusturvalautakunnan kokoukset vuonna 2016

Perusturvalautakunta kokoontui 9 kertaa vuoden 2016 aikana käsitellen 78 pykälää. Vuoden aikana lautakunnan jäsenet osallistuivat kokouksiin seuraavasti:

varsinainen jäsen	Kokouskerrat	varajäsen	Kokouskerrat
Markku Järvenpää, pj	9	Pentti Marttinen	0
Topi Saarelainen varapj	9	Eino Tiihonen	0
Sinikka Jäntti	9	Jenni Jauhiainen	0
Keijo Huikko	9	Jussi Torppa	1
Toini Jäntti	4	Taina Mäkelä	2
Varja Oksanen	9	Ritva Puttonen	0
Kirsi Marjakoski	8	Hanna-Leena Pöyry	0

Lautakunnan esittelijänä/pöytäkirjanpitäjänä kokouksiin osallistui perusturvajohtaja Anu Pihl 9 kertaa. Kunnanhallituksen edustaja Tapio Salmi osallistui kokouksiin 5 kertaa, hallituksen puheenjohtaja Sakari Ainali 2 kertaa, Vanhuspalvelujohtaja Eija Kiiltomäki 2 kertaa, kotihoidon vastaava hoitaja Hanna Manninen kerran.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusturvalautakunnan alaiseen kokonaisuuteen varattiin vuodelle 2016 talousarviossa 7 746 653 €. Lokakuussa 2016 talousarvioon anottiin kuitenkin 650 000 €:n lisämääräraha. Lisämääräraha-tarve kohdentui erityisesti erikoissairaanhoitoon kustannuksiin, koska Keski-Suomen sairaanhoitopiirin loppuvuoden 2016 laskutusennuste oli sairaanhoitopiirin omaan talousarvioon verrattuna 1,05 milj.€ (+ 45 %) suurempi. Lisämäärärahan kanssa talousarvio vuodelle 2016 muutoksineen 2016 oli 8 396 653 €. Toteuma vuodelle 2016 oli 7 814 955 €, jolloin käyttöprosentti oli 93% ja nettokustannukset asukasta kohden 3213 €. Lopullisen toteuman jääminen alle talousarvion johtuu osaltaan erittäin kalliiden hoitojen tasausmaksun palauttamisesta kunnalle ja sairaanhoitopiiriin toteutumien jäätyä sairaanhoitopiiriin tekemää ennustetta pienemmiksi.

Sosiaalitoimen hallinnon kustannukset laskivat hieman vuonna 2016. Vuoteen 2016 ei kohdistunut sellaisia poistoja, jotka nostivat nettokustannuksia edellisestä vuonna.

	2012	2013	2014	2015	2016
Sosiaalitoimen hallinnon nettokustannukset	168 832 €	101 030 €	83 481 €	103 629 €	91 679 €
Kustannukset, € / asukas	68,5	40,9	33,7	42,6	37,7

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Itsehallintouudistuksen ja Sote-uudistuksen suunnittelutyö toivakkalaisten edun mukaisesti (Uudistuksen nimi vaihtunut sote- ja maakuntauudistukseksi)		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutuminen
1. Toivakan kunnan edunvalvonta sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen liittyen 2. SOTE-uudistuksen seuraaminen tiiviisti ja avoin tiedottaminen uudistuksen etenemisestä	1. Osallistuminen Keski-Suomen SOTE 2020-hankkeen lähipalvelutyöryhmän sekä integraatiotyöryhmän toimintaan. 2. Tiedottaminen henkilöstölle sote-uudistuksesta vähintään neljä kertaa vuodessa sähköpostilla sekä palaverissa mukana olemalla 3. Tiedotustilaisuuden järjestäminen henkilöstölle sote-uudistuksesta keväällä 2016 sekä sen jälkeen kun laki on hyväksytty eduskunnassa syksyllä 2016.	1. Hanke päättyi, työ jatkui palvelutuotantotyöryhmässä sekä sen alatyöryhmissä 2. sote-uudistus on ollut teemana kaikissa henkilöstöpalvereissa. Tiedottamisvastuuta otti myös keski-suomi 2019 www-sivusto ja erilaiset maakunnalliset työryhmät jotka tiedottavat suoraan henkilöstöä. 3. Lain aikataulu on venynyt, joten tiedotettavaa ei ole keväällä 2016 ollut tiedotustilaisuuden verran. Syksyllä aiheesta keskusteltiin säännöllisesti henkilöstöpalaverissa sekä johtoryhmässä.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Riskien arvioinnilla tarkoitetaan perusturvan toimialalla perusturvan asiakas- ja potilastyössä esiintyvien vaarojen tunnistamista, vaarojen aiheuttamien riskien suuruuden määrittämistä ja riskien merkityksen arviointia. Näihin vaarojen tunnistamiseen liittyy aina fyysisen toimintaympäristön ja työvälineiden arviointi. Riskien arviointi on osaltaan ennakoivaa työsuojelua. Riskien arvioinnin avulla voidaan havaita toiminnassa esiintyvät riskit ajoissa, ennen kuin vahinkoja pääsee tapahtumaan. Hyvää riskienhallintaa on ennakoida tilanteet, joissa on kohonnut riski vaara tai uhkatilanteille. Tällaisia tilanteita perusturvassa ovat esimerkiksi ruuhkahuiput, loma-ajat, sijaisten tai harjoittelijoiden käyttö, ylityöt ja yövuorot, henkilökunnan tai asiakkaiden sairastumiset, toiminnassa tapahtuvat muutostilanteet, häiriöt, toiminnan lomassa tapahtuvat siivous-, huolto- ja korjaustyöt.

Perusturvassa keskeisimmät riskit ja epävarmuustekijät liittyvät aina potilas- ja asiakastyöhön ja sitä kautta turvallisuuteen sekä henkilöstön hyvinvointiin. Vanhustenhuollossa on tehty syksyllä 2015 erillinen riskienhallintakartoitus, jota on käyty läpi vuoden 2016 säännöllisesti ja se on keskeinen osa perhedyttämistä.

Riskitekijöitä perusturvan osalta on vuoden 2016 aikana tarkasteltu seuraavista näkökulmista:

- Asiakkaan saaman palvelun laatu ja turvallisuus (hoito, palvelu, asiakastapaamiset)
- Lääkehoidon turvallisuus (vanhustenhuolto)
- Laite- ja ympäristön turvallisuus (tilat, ergonomia, ICT)
- Henkilöstöasiat (henkilöstön saatavuus, sijaiset, työn kuormitus, koulutus, perehdytys)

Perusturvan toiminnassa pyritään aina riskien minimoimiseen erityisesti asiakastyössä. Asiakastyön lisäksi myös erilaisessa päätöksenteossa on mukana jossain määrin epävarmuutta ja harkintaa, jota ei voida koskaan täysin poistaa. Harkinta on hyväksyttävää ja usein edellytys sille, että asiakkaan etu toteutuisi. Harkintaa käytetään niin hoitotoimenpiteissä, kuin viranhaltijapäätösten tekemisessä (esimerkiksi toimeentulotuki).

Lähtökohtana kaikelle harkinnalle tulee aina olla lain puitteissa asiakkaan etu. Joskus tästä huolimatta syntyy näkemyseroja, jotka aiheuttavat tilanteita, joissa on olemassa uhka työntekijän fyysiselle sekä henkiselle koskemattomuudelle. Nämä uhkat on minimoitu yksintyöskentelyn toimintaohjeilla, tilajärjestelyillä ja sovitulla ilmoituskäytännöllä samoissa tiloissa työskenteleville henkilöille.

Henkilöstön ja potilaan/asiakkaan väliset näkemyserot perusteluineen tulee aina kirjata asiakas- ja potilastietojärjestelmään. Asiakastyön riskejä pienennetään aina suunnitelmallisen työotteiden avulla sekä esimerkiksi ergonomia koulutuksen avulla. Jokaisella asiakkaalla on olemassa asiakkuudettaan suunnitelma, jonka lait määrittävät. Työnantajan vastuulla on varmistaa, että henkilöstöllä on riittävä, ajantasainen ja tehtävänmukainen koulutus ja osaaminen. Työnantaja huolehtii henkilöstön perehdytyksestä, joka pienentää havaittuja riskejä merkittävästi. Kaikkien työntekijöiden perehdytykseen sisällytetään potilasturvallisuustyön perusteita (esim. vaaratapahtumien ilmoittamismenettely).

Sisäinen valvonta

Sisäinen valvonta perusturvassa on osa kunnan jokapäiväistä johtamisjärjestelmää, jolla parannetaan päämäärien ja tavoitteiden saavuttamista. Sisäisellä valvonnalla pyritään varmistamaan

- toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuus,
- taloudellisen raportoinnin luotettavuus ja
- lakien ja säädösten noudattaminen.

Perusturvassa kiinnitetään erityistä huomiota siihen, että toiminta on taloudellista ja tuloksellista ja että päätösten perusteena oleva tieto on oikeaa, riittävää ja luotettavaa. Lisäksi seuraamme, että lain, viranomaisohjeiden, sääntöjen sekä toimielinten päätöksien ja johdon ohjeiden noudattaminen toteutuu kunnassa. Toimintojen tehokkuus ja tarkoituksenmukaisuuden sisäinen valvonta liittyy oleellisesti lähiesiemiestyöhön ja johtamiseen, jossa olemassa olevia toimintoja ja prosesseja tarkastellaan ja arvioidaan säännöllisesti niin kehityskeskusteluissa, kuin kehittämispäivissä, koulutusten jälkeen ja päivittäisessä toiminnassa erilaisten ongelmatilanteiden synnyttyä. Prosessien tarkastelulla työn mielekkyyttä sekä asiakasmäärää pystytään lisäämään.

Taloudellinen raportoinnin osalta toimintaa tarkastellaan neljännesvuosittain, jolloin toiminnassa esiintyviin poikkeamiin pystytään varautumaan ja vaikuttamaan hyvissä ajoin. Lakien ja säädösten noudattaminen ja uusien lakien käyttöönotto on sisältänyt paljon maakunnallista yhteistyötä. Uusien lakien astuttua voimaan on pidetty maakunnan yhteisiä kehittämispäiviä ja lakia on tutkittu yhdessä, jotta lakien soveltaminen saadaan yhdenmukaiseksi ja tulkintaerot pystytään selvittämään. Yhteistyöhön pyritään jo lakien lausuntovaiheessa.

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004100 SOSIAALITOIMISTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot				2.680,00	-100,0
3300 Tuet ja avustukset	47.500		47.500	460,19	1,0
3000 TOIMINTATUOTOT	47.500		47.500	3.140,19	6,6
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-194.684		-194.684	-69.654,44	35,8
4300 Palvelujen ostot	-18.639		-18.639	-11.751,77	63,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.000		-3.000	-871,83	29,1
4800 Muut toimintakulut	-11.955		-11.955	-12.541,12	104,9
4000 TOIMINTAKULUT	-228.278		-228.278	-94.819,16	41,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
6999 VUOSIKATE	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7

Lastensuojelu

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun (Lastensuojelulaki 417/2007 1 §). Lastensuojelutyössä tuettiin vanhempia ja huoltajia heidän kasvatustehtävässään ja tarjottiin perheelle tarpeellista apua mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

Lastensuojelua ovat lapsi- ja perhekohtainen lastensuojelu, joita toteutettiin tekemällä asiakassuunnitelmia ja järjestämällä lapselle tai perheelle avohuollon tukitoimia. Mikäli avohuollon tukitoimet osoittautuvat riittämättömiksi, voidaan lapsen tarvitsema hoito ja huolto järjestää hänelle sijaishuoltona. Lapsi voidaan myös ottaa Toivakan perusturvalautakunnan huostaan, mikäli lastensuojelulain mukaiset perusteet huostaanotolle täyttyvät. Sijaishuollossa olleelle lapselle järjestetään jälkihuolto hänen täytettyään 18 vuotta.

Lastensuojelutyö alkaa lastensuojeluilmoituksesta tai pyyntönä lastensuojelutarpeen selvittämisestä, joka tehdään yhteistyössä vanhempien ja lapsen kanssa. Lastensuojelun tarve selvitetään sosiaalihuoltolain mukaisena palvelutarpeen selvityksenä, jossa tarkoituksena on kartoittaa perheen vahvuudet ja muutostarpeet lapsen näkökulmasta. Tämän pohjalta arvioidaan lastensuojelun asiakkuuden aloittamista ja perheen mahdollisesti tarvitsemia avohuollon tukitoimia. Päivähoito, lapsiperheiden kotipalvelu, tukihenkilö tai -perhe, terapia, perhetyö sekä lapsen ja perheen harkinnanvarainen taloudellinen tukeminen esimerkiksi kuntouttavan harrastuksen muodossa ovat eniten avohuollon tukitoimina myönnettyjä palveluita. Myös lapsen perhehoito tai laitoshuolto voidaan toteuttaa avohuollollisena toimenpiteenä.

Lastensuojelua arvioitaessa ja toteutettaessa ensisijaisesti otetaan huomioon lapsen etu. Lastensuojelussa tehdään yhteistyötä lapsen vanhempien, huoltajien ja muiden lapsen läheisverkostoon kuuluvien henkilöiden kanssa.

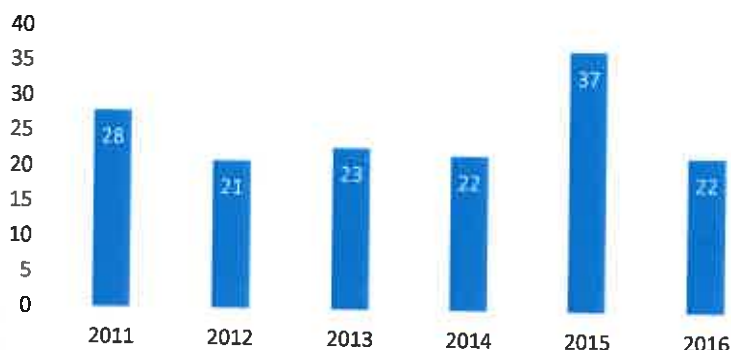
Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Toivakan kunnassa on ollut viime vuosina hyvin vähän sijaishuoltoa vaatineita lastensuojeluasiakkaita. Lastensuojeluilmoituksia otettiin vuonna 2014 vastaan 20 kappaletta. Vuonna 2015 lokakuun loppuun mennessä ilmoituksia oli otettu vastaan 34 kappaletta.

Toimintaympäristön muutokset

Lastensuojeluilmoituksia Toivakan kunnassa tehtiin 18 vuonna 2016. Lastensuojelun tiedonsaantia, joissa ilmoitusvelvollinen on antanut asian tiedoksi sosiaaliviranomaiselle, kirjattiin neljästä lapsesta. Ilmoitusten ja tiedonsaantien yhteismäärä, 22, on edellisvuotta alhaisempi.

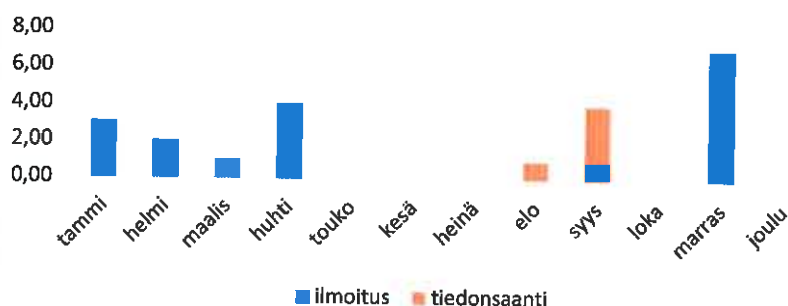
Lastensuojeluilmoitukset

Ilmoitusten määrään vaikuttaa pienen asukasmäärän kunnassa esimerkiksi se, koskeeko tehty ilmoitus perheen kaikkia lapsia ja kuinka monta lasta perheessä on. Mikäli ilmoitus koskee koko perhettä, jossa lasten määrä on suuri, saattaa tämä aiheuttaa vääristymää tilastolliseen vertailuun vuositasolla.

Lastensuojeluilmoituksen tai tiedonsaannin jälkeen lapselle tehdään palvelutarpeen arviointi ja lastensuojelun tarpeen arviointi, mikäli sen tekeminen ei ole ilmeisen tarpeetonta. Ilmoituksia tai tiedonsaanteja tehtiin 19 eri lapsesta vuoden aikana ja näistä selvitys tehtiin yhdeksälle lapselle; seitsemän lapsen kohdalla selvitys on vielä tekeillä (ilmoitus saapunut marraskuussa 2016). Ilmoitusten määrä vaihteli kuukausittain ollen alhaisin kesän aikana.

Lastensuojeluilmoitukset

Lapsi otetaan lastensuojelun asiakkaaksi sosiaalityöntekijän arvion perusteella mikäli asiakkuuteen ottamisen lainmukaiset kriteerit täyttyvät. Uusia lastensuojelun asiakkuuksia vuonna 2016 aloitettiin vähän. Asiakkaana oli näin yhteensä 16 lasta ja valtaosa heistä oli avohuollon asiakkaita. Lastensuojeluun liittyviä päätöksiä ja ratkaisuja tehtiin 73 kappaletta vuonna 2016.

Lastensuojelussa työntekijävaihdokset eivät kuormittaneet asiakkaita tai työyhteisöä vuoden 2016 aikana. Päinvastoin työntekijöiden pysyvyys mahdollisti yhteistyöverkostojen luomisen ja niiden tehokkaan käyttämisen asiakastilanteissa. Lastensuojelun käytetyimpiä yhteistyökumppaneita olivat esimerkiksi päiväkodit, koulut, perheneuvola, perusterveydenhuolto ja erikoissairaanhoito.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Edellisessä talousarviossa ennakoitiin lastensuojelun kustannusten kasvua, sillä lastensuojeluilmoitusten määrä vuonna 2015 oli edellisvuotta suurempi. Lastensuojelun nettokustannukset nousivat

vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna merkittävästi. Kustannusten nousu selittyy ennakoimattomilla lastensuojelun tarpeilla. Lastensuojelulaki asettaa sosiaalihuollosta vastaavalle toimielimelle velvollisuuden toteuttaa lastensuojelun toimia.

Avohuollon tukitoimet tulee järjestää palvelutarpeen arvioinnin mukaisella tavalla ja sijaishuolto on järjestettävä, mikäli sen kriteerit täyttyvät. Perheiden palvelujen tarpeiden ennustaminen on haastavaa, sillä äkillinen kriisitilanne saattaa lisätä kiireellisten tukitoimien tarvetta merkittävästi ja muuttaa etenkin asukasmäärältään pienessä kunnassa lastensuojelun toteumabudjetin painotusta avohuollon ja sijaishuollon välillä. Jokaisen yksittäisen lapsen kohdalla avun tarve on arvioitava yksilökohtaisesti ja tukitoimet on järjestettävä lapsen edun mukaisella tavalla.

	2012	2013	2014	2015	2016
Lastensuojelun nettokustannukset	112 370 €	59 000 €	30 014 €	27 168 €	112 746 €
Kustannukset €/asukas	45,6	23,9	12,1	11,2	46,3

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Lastensuojelun avohuollon vahvistaminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutuminen
1. Lapsen ja hänen perheensä ajantasainen ja ennaltaehkäisevä auttaminen 2. Oman kunnan avohuollon tukitoimien käyttö ensisijaisesti (esim. perhetyö)	1. Lastensuojeluilmoitusten määrän seuranta 2. Huostaanottojen määrä 3. valtakunnallisten lakiin perustuvien määräaikojen noudattaminen käsittelyajoissa 4. ennaltaehkäisevän perhetyön käyttömäärä	1. lastensuojeluilmoitusten ja tiedoksisaantien määrä 22 2. Ei voida ilmoittaa 3. kaikissa lain edellyttämissä määräajoissa pysyttiin 4. Lapsiperheiden kotipalvelua 10 eri perheelle ja kunnan oman perhetyöntekijän käyttö yhteensä 15 eri perheen tilanteissa

Toivakan kunnan perusturvan vuotta 2016 kuvaa hyvin muutoksessa eläminen. Vanhusten palvelukeskushanke otti tärkeitä askeleita eteenpäin vuosien valmistelun jälkeen. Muutos tuo väistämättä mukanaan myös epävarmuutta. Vanhuspalveluiden henkilöstön lisäksi koko muukin perusturvan henkilöstö odottaa ratkaisua sote-uudistukseen, mutta ei ole jäänyt pelkästään odottamaan tulevaa vaan osallistunut aktiivisesti kehittämistyöhön, jotta kuntalaiset voivat saada entistä parempia palveluita.

Monialainen yhteistyö sosiaali- ja terveystalouden välillä sekä sosiaalitoimen sisällä on ollut voimavara, jota on opittu hyödyntämään entistä paremmin. Palveluita on pystytty kehittämään asukkaiden tarpeiden mukaisesti kaikilla sektoreilla, josta osaava ja innostunut henkilökunta ansaitsee kiitoksen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusturvalautakunnan alaiseen kokonaisuuteen varattiin vuodelle 2016 talousarviossa 7 746 653 €. Lokakuussa 2016 talousarvioon anottiin kuitenkin 650 000 € :n lisämääräraha. Lisämäärärahan tarve kohdentui erityisesti erikoissairaanhoidon kustannuksiin, koska Keski-Suomen sairaanhoitopiirin loppuvuoden 2016 laskutusennuste oli sairaanhoitopiirin omaan talousarvioon verrattuna 1,05 milj.€ (+ 45 %) suurempi. Lisämäärärahan kanssa talousarvio vuodelle 2016 muutoksineen 2016 oli 8 396 653 €. Toteuma vuodelle 2016 oli 7 814 955 €, jolloin käyttöprosentti oli 93% ja nettokustannukset asukasta kohden 3213 €. Lopullisen toteuman jääminen alle talousarvion johtuu osaltaan erittäin kalliiden hoitojen tasausmaksun palauttamisesta kunnalle ja sairaanhoitopiirin toteutumien jäätyä sairaanhoitopiirin tekemää ennustetta pienemmiksi.

Sosiaalitoimen hallinnon kustannukset laskivat hieman vuonna 2016. Vuoteen 2016 ei kohdistunut sellaisia poistoja, jotka nostivat nettokustannuksia edellisenä vuonna.

	2012	2013	2014	2015	2016
Sosiaalitoimen hallinnon nettokustannukset	168 832 €	101 030 €	83 481 €	103 629 €	91 679 €
Kustannukset, € / asukas	68,5	40,9	33,7	42,6	37,7

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Itsehallintouudistuksen ja Sote-uudistuksen suunnittelutyö toivakkalaisten edun mukaisesti (Uudistuksen nimi vaihtunut sote- ja maakuntauudistukseksi)		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutuminen
1. Toivakan kunnan edunvalvonta sosiaali- ja terveyspalvelujen uudistukseen liittyen 2. SOTE-uudistuksen seuraaminen tiiviisti ja avoin tiedottaminen uudistuksen etenemisestä	1. Osallistuminen Keski-Suomen SOTE 2020-hankkeen lähipalvelutyöryhmän sekä integraatiotyöryhmän toimintaan. 2. Tiedottaminen henkilöstölle sote-uudistuksesta vähintään neljä kertaa vuodessa sähköpostilla sekä palaverissa mukana olemalla 3. Tiedotustilaisuuden järjestäminen henkilöstölle sote-uudistuksesta keväällä 2016 sekä sen jälkeen kun laki on hyväksytty eduskunnassa syksyllä 2016.	1. Hanke päättyi, työ jatkui palvelutuotantotyöryhmässä sekä sen alatyöryhmissä 2. sote-uudistus on ollut teemanäkökulmana kaikissa henkilöstöpalvereissa. Tiedottamisvastuuta otti myös keski-suomi 2019 www-sivusto ja erilaiset maakunnalliset työryhmät jotka tiedottavat suoraan henkilöstöä. 3. Lain aikataulu on venynyt, joten tiedotettavaa ei ole keväällä 2016 ollut tiedotustilaisuuden verran. Syksyllä aiheesta keskusteltiin säännöllisesti henkilöstöpalaverissa sekä johtoryhmässä.

Toteutusvertailu

51

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004210 LASTENSUOJELU					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.306		-2.306	-3.683,73	159,7
4330 Palvelujen ostot	-85.369		-85.369	-101.855,03	119,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-103,00	-100,0
4700 Avustukset	-4.000		-4.000	-7.104,76	177,6
4800 Muut toimintakulut	-600		-600		
4000 TOIMINTAKULUT	-92.275		-92.275	-112.746,52	122,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
6999 VUOSIKATE	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2

Muut lasten ja perheiden palvelut

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Lasten ja perheiden muita palveluja tuotetaan Toivakan kunnassa sekä omana toimintana että ostopalveluina. Omana toimintana tuotetaan

- Erilaiset perhetyön muodot
- koulukuraattorin ja vastaavan koulukuraattorin palvelut
- Lastenvalvojan tekemät isyyden selvittämiset ja vahvistamiset sekä elatus-, huoltajuus- ja tapaamissopimusten valmistelu ja vahvistaminen
- Virka-ajan sosiaalipäivystys

Ostopalveluna hankitaan

- kasvat- ja perheneuvolan palvelut (45 asiakasta vuonna 2016)
- koulupsykologin palvelut
- kriisikeskus Mobilen palvelut
- sosiaalipäivystys (virka-ajan ulkopuolinen, kolme yhteydenottoa vuonna 2016)
- Kirkon Perheasiain neuvottelukeskukseen palvelut
- Jyväskylän kaupungin talous- ja velkaneuvonnan palvelut (talousneuvontaa annetaan myös kunnan omana toimintana)
- sosiaaliasiamiehen palvelut (4 yhteydenottoa vuonna 2016)
- lapsiperheiden kotipalvelu (palvelusetelillä asiakkaana 10 perhettä)

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Tavoitteina on toimia toivakkalaisten perheiden tukena oikea-aikaisesti ja etenkin ennaltaehkäisevästi. Tarkoituksena on panostaa ennaltaehkäisevään ja ajoissa puuttuvaan työhön niin, että perheiden ongelmat eivät kehity lastensuojeluasiakkuutta vaativalle tasolle. Monet kolmannen sektorin järjestöt ja toimijat (esimerkiksi MLL) tekevät hyvää työtä lasten ja perheiden hyväksi. Edellä mainittujen lisäksi yhteistyötä pidetään yllä ja toimintaa kehitetään koulun, perheneuvolan, terveydenhuollon, seurakunnan ja muiden lasten ja perheiden kanssa toimivien tahojen kanssa muun muassa Toivakan lasten ja nuorten hyvinvointiryhmän toiminnassa.

2015 voimaan tulleeseen sosiaalihuoltolakiin on kirjattu lapsiperheiden kotipalvelu. Toivakassa tätä palvelua on tarjottu Keski-Suomen kunnista kolmanneksi eniten. Vuonna 2016 valmistaudutaan tarjoamaan edelleen tätä palvelua toivakkalaisille perheille ja parannetaan palvelun saatavuutta valmistelemalla palveluseteli lapsiperheiden kotipalvelusta.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2016 käyttöön otettu **lapsiperheiden kotipalveluihin** oikeuttava palveluseteli mahdollisti ennaltaehkäisevän palvelun vahvistumisen Toivakan kunnassa. Palvelusetelillä palveluita myönnettiin 10 toivakkalaiselle perheelle.

Vuodesta 2012 lähtien kunnan oma **perhetyöntekijä** on tarjonnut perheille ennaltaehkäisevää, lapsiperheiden kotipalveluun rinnastettavaa palvelua. Vuonna 2015 ennaltaehkäisevän perhetyön määrä kääntyi laskuun lisääntyneen lastensuojelutyön vaikutuksesta.

Kunnan perhetyöntekijä työskenteli vuonna 2016 sosiaalihuoltolain mukaisissa tehtävissä yhteensä 15 eri perheen kanssa. Perhetyötä sisältyi 7 perheen palveluihin. Perhetyöntekijä on aina myös mukana lapsiperheiden kotipalvelua ja tai sen myöntämiseen liittyvien päätösten valmistelussa (10 perhettä). Lisäksi perhetyöntekijä on lähes aina työparina lastensuojeluilmoituksesta tai tiedonsaannista käynnistytävissä prosessissa.

Säännöllisen perhetyön piirissä vuonna 2015 oli 6 perhettä ja vuonna 2016 vastaava luku oli enää 2. Tilapäistä lapsiperheiden kotipalvelua myönnettiin palvelusetelinä 10 perheelle, joten tuen piiriin ohjautuneiden perheiden määrän voi nähdä kasvaneen.

Vuonna 2016 perhetyöntekijä toimi **koulukuraattorina** noin 30 prosenttia työajastaan. Huomioitavaa on, että koulukuraattorin työ on suurelta osin ennaltaehkäisevää työtä, joka linkittyy vahvasti myös perheiden hyvinvoinnin tukemiseen. Koulukuraattorin työ on jaoteltavissa oppilas- ja opiskeluhuoltolain mukaisesti yhteisölliseen ja yksilökohtaiseen opiskeluhuoltoon. Koulukuraattorin tuen eli yksilökohtaisen opiskeluhuollon piirissä oli vuonna 2016 yhteensä 31 oppilasta, joista 18 kahdenkeskisten tukikäytien piirissä ja 25 monialaisen opiskeluhuollon asiantuntijaryhmätyön piirissä. Lisäksi koulukuraattori työskenteli 13 eri ryhmän kanssa muun muassa tunne- ja ryhmätyötaitoihin sekä oppilaanohjaukseen liittyvissä kokonaisuuksissa. Tärkeä osa koulukuraattorin työtä ovat olleet myös konsultaatiot, joita opettajien ja muun henkilökunnan sekä oppilashuollon työntekijöiden kanssa tilastoitiin 38.

Etsivässä nuorisotyötä toteutetaan opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain haettavalla hankerahoituksella. Nuorelle etsivä työ on vapaaehtoista, luottamuksellista ja maksutonta. Muita keskeisiä Toivakan kunnan etsivän työn arvoja ovat luottamuksellisuus, vastuullisuus – Ihminen on vastuussa omista päätöksistään, tasa-arvoisuus, nuoren ja hänen tilanteensa näkeminen kokonaisvaltaisesti, usko nuoren vahvuuksiin

Vuonna 2016 on kiinnitetty yhä enemmän huomiota ennaltaehkäisevään ja matalankynnyksen toimintaan. Tämä näkyy etsivän työssä kouluvierailuina ja osallistumisena paikallisiin tapahtumiin. Toivakassa ei ole toisen asteen koulutusta, joten etsivän työtä on tehty tutuksi jo peruskoululaisille. Etsivä on myös vieraillut satunnaisesti paikallisella nuorisokahvilalla ja aina tilaisuuden tullen muuallakin nuorten vapaa-ajanviettopaikoissa. Sosiaalisen median käyttö on vuonna 2016 ollut aktiivista, sillä se on havaittu yhdeksi parhaista kanavista tavoittaa nuoria. Facebookissa etsivän työn kannalta toimivina ryhminä ovat olleet Toivakka-ryhmä ja Nuorten Toivakka.

Osa nuorten tarvitsemista palveluista löytyy ainoastaan lähimmästä kaupungista ja tämä on osalle nuorista este palveluun pääsemiselle. Yleisimmät syyt nuorten kohdalle palveluista pois jäämiseksi ovat riittämättömät kulkuyhteydet ja uusi ympäristö. Suurin haaste löytyy kuitenkin nuorista, jotka asuvat usein vanhempiensa luona ja eivät näy missään rekistereissä tai kuulu minkään tuen piiriin. Heidän tavoittaminen on erittäin vaikeaa.

Etsivä nuorisotyö on alkanut vakiintumaan osaksi Toivakan kunnan palvelujärjestelmää ja tullut näkyvämmäksi osaksi sitä. Moni toimija tietää kunnassa olevan etsivän nuorisotyöntekijän, mutta silti etsivä joutuu usein kertomaan mitä etsivä nuorisotyö on. Nuorten kanssa työskentely on pitkäjä-

teistä ja vaatii paljon aikaa luottamuksen rakentamiseksi. Toivakassa niin kuin monissa muissa vastaavissa pienissä kunnissa asiakas määrä ei ole suhteutettuna isoihin kaupunkeihin kovinkaan suuri, mutta se antaa mahdollisuuden keskittyä ja panostaa yksittäisiin nuoriin enemmän. Etsivän nuorisotyön asiakkaana on ollut 20 eri nuorta.

Muiden lasten ja perheiden palveluiden tavoitteina on toimia toivakkalaisten perheiden tukena oikea-aikaisesti ja etenkin ennaltaehkäisevästi. Perheiden kanssa tehtävää yhteistyötä ja toimintaa kehitetään vahvasti yhteistyössä koulun, perheneuvolan, terveydenhuollon, järjestöjen, seurakunnan ja muiden lasten ja perheiden kanssa toimivien tahojen kanssa esimerkiksi toivakan LAPE-työryhmässä, joka on osa STM:n lapsi- ja perhepalveluiden kärkihanketta. Toivakan kunnallisen LAPE-työryhmän rinnalla toimii myös maakunnallinen LAPE-työryhmä, jossa hyvät käytännöt jaetaan ja uusia ideoidaan. Toivakan oma LAPE-työryhmä toimii aiemmin perustetun Toivakan lasten ja nuorten hyvinvointityöryhmän pohjalta, keskeisenä tavoitteena järjestää Toivakan kunnan palvelut perhekeskustoimintamallin mukaiseksi.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Muissa lasten ja perheiden palveluissa kustannukset kasvoivat ennakoitua vähemmän ja budjetin käyttöprosentti oli 80,2 %.

	2012	2013	2014	2015	2016
Muut lasten ja perheiden palvelut, nettokustannukset	141 140 €	139 000 €	127 650 €	171 502 €	217 551 €
Kustannukset €/asukas	57,2	56,6	51,6	70,5	89,41

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Ennaltaehkäisevän työn kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutuminen
1. Lapsen ja hänen perheensä ennaltaehkäisevä auttaminen perhetyön keinoin 2. Ennaltaehkäisevä perhetyöntekijä kunnassa 3. Palvelusetelin käyttöön otto lapsiperheiden kotipalvelun turvaamiseksi	1. Perhetyön asiakasmäärien seuraaminen 2. Lastensuojeluasiakkaiden määrän pysyminen aikaisempien vuosien tasolla 3. Palvelusetelin käyttöön otto ja käyttömäärien seuraaminen	1. perhetyöntekijä työskenteli sosiaalihuoltolain mukaisissa tehtävissä 15 eri perheen kanssa. Säännöllisen perhetyön asiakasmäärä laski, johtuen esimerkiksi palvelusetelin käyttöön otosta. Seurattaessa perhetyön sijaan kaikkien perheille suunnattujen sosiaalihuoltolain mukaisten palveluiden asiakasmääriä voidaan todeta palveluiden tavoittavuuden nousseen hieman. 2. Uusia lastensuojelun asiakkuuksia alkoi vähän 3. palveluseteli otettu onnistuneesti käyttöön ja myönnetty 10 perheelle

Toteutumavertailu

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Su-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004220 MUUT LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset	72.500		72.500	27.149,95	37,4
3000 TOIMINTATUOTOT	72.500		72.500	27.149,95	37,4
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-256.733		-256.733	-150.129,10	58,5
4300 Palvelujen ostot	-47.060		-47.060	-62.601,26	133,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.300		-4.300	-3.349,46	77,9
4700 Avustukset	-10.000		-10.000		
4800 Muut toimintakulut	-23.910		-23.910	-28.621,60	119,7
4000 TOIMINTAKULUT	-342.003		-342.003	-244.701,42	71,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
6999 VUOSIKATE	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7

Vanhushuolto

Vastuuhenkilö: vanhuspalvelujohtaja Eija Kiiltomäki

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Vanhuspalveluiden tehtävänä on hoito- ja huolenpitopalvelujen tuottaminen kotona asuville sekä palveluasumista tai laitoshoitopalveluja tarvitseville asiakkaille. Toimiva hoidon porrastus eli palvelujen oikea kohdentaminen ja oikea-alkaisuus on hyvän vanhushuollon perusta. Ikäihmisille järjestetään päivä- ja viriketoimintaa viikoittain Viriketuvan ja Kotisillan kerhon muodossa.

Vanhainkodin pitkäaikaishoito on tarkoitettu vanhuksille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista hoivaa ja huolenpitoa sekä runsaasti apua päivittäisissä toiminnoissaan. Lisäksi vanhainkoti tarjoaa lyhytaikaishoitoa esimerkiksi ikääntyneille, jotka tarvitsevat ympärivuorokautista huolenpitoa sairaalasta kotiutumisen jälkeen ja omaishoidon sekä kotihoidon asiakkaille.

Kotihoito antaa avun ja hoivan pääsääntöisesti ikääntyneille henkilöille, jotka tarvitsevat apua päivittäisissä toiminnoissa selviytyäkseen omassa kodissaan. Kotona asumista tuetaan tukipalvelujen avulla; joita ovat turvapalvelu ja ateriapalvelu. Kotihoito tarjoaa palveluja Maijanvakan tuetun asumisen yksikköön.

Tehostettua palveluasumista tarkoitetaan asumista omassa kodissa siten, että hoito- ja huolenpitopalvelut ovat saavutettavissa ympäri vuorokauden. Palveluasuminen on tarkoitettu niille vanhuk- sille ja vammaisille, jotka eivät selviydy itsenäisesti omassa kodissaan tehostettujenkaan kotihoidon palvelujen turvin. Lisäksi palveluasuminen tarjoaa lyhytaikaishoitoa omaishoidon ja kotihoidon turvin kotona asuville ikäihmisille sekä tarvittaessa vanhusten päivähoitoa. Tehostettua palveluasumista tarjoavat palvelutalo ja Idan-koti.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Toivakan ikäihmiset hoidetaan pääosin kunnan omissa palveluissa. 1.7.2013 voimaan tullut vanhus- palvelulaki edellyttää, että iäkkään henkilön pitkäaikainen hoito on ensisijaisesti järjestettävä hänen yksityiskotiinsa ja järjestetään ennaltaehkäiseviä palveluita. Hoidon tarvetta arvioidaan toimintakyky- ja muistimittareilla sekä vanhushuollon yhteistyöryhmässä.

Vanhuspalvelulain mukaiset seurantaindikaattorit ja niiden seuranta on sovittu THL:n vastuulle. Vii- meisin julkaistu tilasto on vuoeltä 2013, joten vanhuspalvelulain seurantaindikaattoreista ajanta- saista tietoa ei ole tässä hetkessä saatavilla. Vuoden 2014 luvut julkistetaan tammikuussa 2015, joita tullaan seuraamaan tarkasti ja toimintaa suunnitellaan myös ne huomioon ottaen.

2013 toivakkalaiset kotona asuvat 75 vuotta täyttäneet: 82,5 % (laatusuositus 91-92 %)

2013 toivakkalaiset säännöllisen kotihoidonpiirissä 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 10,5 % (laatusuo- situs 13-14 %)

2013 toivakkalaiset ikääntyneiden tehostetun palveluasumisen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 9,9 % (suositus 6-7 %)

Omaishoidon tuen 75 vuotta täyttäneet asiakkaat 6,7 % (suositus 6-7%)

Vanhainkodeissa tai pitkäaikaisessa laitoshoidossa terveyskeskuksissa olevat 75 vuotta täyttäneet 7,5 % (suositus 2-3 %)

Tavoitteena on päästä vanhuspalvelulain mukaisiin laatusuosituksiin ja vähentää sekä laitoshoidon että tehostetun palveluasumisen paikkoja ja tehostaa kotihoitoa. Tarvetta on kevyelle palveluasumiselle ja pienryhmäasumiselle, joten molempien asumismuotojen rakentamisen suunnittelua jatketaan.

Toimintaympäristössä toteutuneet muutokset 2016

Valtakunnallisia vanhuspalvelulain mukaisia palvelurakennesuosituksia seurataan virallisesta Sotkanet-tietokannasta. Sotkanetistä saatava uusin tieto on tilinpäätöstä ajatellen valitettavasti vanhentunutta: vuoden 2016 lukuja Sotkanetistä ei saada mutta vuoden 2015 luvut valmiina, poikkeuksena omaishoidontuen lukuja. Luvut ovat kuitenkin hyvä seurantamittari suunnasta, johon ollaan menossa.

Palvelurakennesuosituksen tavoite	Toivakka 2013	Toivakka 2014	Toivakka 2015
Kotona 75-vuotta täyttäneistä asuu 91-92 %	82,5%	84,9 %	85,4%
Säännöllisen kotihoidon piirissä 75-vuotta täyttäneistä 13-14 %	10,7 %	13,2 %	18,8%
Omaishoidon tuen piirissä 6-7 % 75-vuotta täyttäneistä	6,7 %	4,2 %	lukua ei saatavilla
Tehostetun palveluasumisen piirissä 6-7 % 75-vuotta täyttäneistä	9,9 %	9,4 %	9,2%
Laitoshoidossa 2-3 % 75-vuotta täyttäneistä	7,5%	5,7%	5,4%

Positiivista laatusuositukseen ja sitä kautta kunnan strategiaa tukeviin tavoitteisiin nähden on, että kotihoidossa on päästy laatusuosituksen mukaiseen tavoitteeseen. Kotona asumisessa sekä laitoshoidon purkamisessa tavoitteisiin on vielä matkaa, mutta suunta on ollut hyvä myös vuonna 2016. Toivakassa laitospaikoiksi katsottavia asiakaspaikkoja on vanhainkodissa. Vanhainkodilla on vähennetty laitospaikkoja vuonna 2016 kahdella vuodepaikalla. Pitkäaikaishoitopäivät ovat vähentyneet kuin taas lyhytaikaiset intervallipaikat lisääntyneet koko talossa. Myös vanhusten päivähoitoa olemme pystyneet tarjoamaan tarpeen mukaan.

Kunnan strategiaa tukevana tavoitteena panostaminen kotihoitoon ja ennaltaehkäisevään työhön näkyi konkreettisesti muistihoidajan toimen perustamisena. Muistihoidaja on luonut Toivakkaan muistiasioiden hoitopolkua ja tavannut yhteistyössä kotihoidon kanssa asiakkaita mahdollisimman ennaltaehkäisevästi. Muistihoidajan käyntejä vuonna 2016 yhteensä 158 kpl joista kotikäyntejä 112 kpl. Muistihoidajan yksi tärkeä tehtävä on ollut myös hyvä yhteistyö geriatrin ja seututerveyskeskuksen sekä muistiyhdistyksen kanssa.

Kotihoidossa käyttöönotettu mobiililaitte/ toiminnanohjausjärjestelmä on vapauttanut aikaa hoitotyölle ja tukee moniammatillista tiimityötä.

Palvelukeskuksen palvelut ovat pystyneet vastaamaan olemassa olevaan kysyntään. Laukaan ja Joutsan vuodeosastojen kanssa on neuvoteltu lisäksi aktiivisesti nopeista kotiuttamisista oman kunnan palveluihin. Perusterveyden vuodeosastohoidon kustannukset kasvoivat siitä huolimatta hie-
man. Talousarvioon varattu määrärahan käyttöprosentti oli 109,7 %.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016
Seututerveyskeskuksen Vuodeosastohoito, €	286 139	215 821	210 120	389 853	217 553	240 995	252 343

Vuodeosastolta nopea kotiuttaminen näkyy ns. Intervallivuorokausien lisääntymisenä vanhainkodilla sekä palvelutalolla edellisvuoteen nähden.

	2015	2016
Palvelutalon hoitopäivät	7208	7011
Palvelutalon hoitopäivistä intervallivuorokausia	480 (7 %)	404 (6%)
Vanhainkodin hoitopäivät	7014	6155
Vanhainkodin hoitopäivistä intervallivuorokausia	812 (12 % kaikista hoitopäivistä)	871 (14 % kaikista hoitopäivistä)

Palvelukeskuksen käyttöaste kokonaisuudessaan on pysynyt hyvällä tasolla.

	2013	2014	2015	2016
Vanhainkodin käyttöaste	93 % (22 asp)	71 % (22 asp)	96 % (20 asp)	94 % (18 asp)
Palvelutalon käyttöaste	101 %	88 %	99 % (20 asp)	96 % (20 asp)
Idän-kodin käyttöaste	97,6 %	100 %	90 % (10 asp)	88 % (9 asp)
Kotihoidon käyntejä (kpl)	22 196	23 569	25 979	29 489

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vanhuspalvelujen nettokustannukset olivat vuonna 2016 yhteensä 2,1 miljoonaa euroa. Vanhushuollon kustannukset pysyivät hyvin talousarviossa vaikka toimintatuotot jäivät hieman arvioitua alemmiksi.

	2012	2013	2014	2015	2016
Vanhushuollon nettokustannukset	2 026 507 €	1 988 625 €	2 038 300 €	2 204 363 €	2 136 064
€/asukas (kuntalainen)	821 €	805 €	823 €	905 €	878 €

Hoitopäivien hinnoissa ei ole tapahtunut oleellisia muutoksia.

	2013	2014	2015	2016
Hoitopäivän hinta, vanhainkoti (€/vrk)	94	133	117	119
Hoitopäivän hinta, palvelutalo (€/vrk)	74	91	83	87 (sama kustannuspaikka Idän-kodin kanssa 2016)
Hoitopäivän hinta, Idän-koti (€/vrk)	87	86	99	
Kotihoidon käyntihinta (€/käynti) (Sisältää tukipalvelut)	16,5	16,2	14,6	14,3

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Vanhusten kotona asumisen tukeminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Muistiasioiden koordinointi 2. Teknologian hyödyntäminen 3. Pitkäaikaipaikkojen vähentäminen 4. vanhuspalvelulain mukaisen laatusuositusten noudattaminen	1. Muistisairaiden osuus kotihoidon käyntimäärissä kasvaa 2. Mobiililaitte tehostaa työajan käyttöä. Vaikuttavuuden arviointi. Turvateknologia lisää turvallista kotona asumista. 3. Intervallipaikkojen lisääminen 4. vanhuspalvelulain seuranta-indikaattoreitten seuraaminen	1. Vanhainkodilta vähennetty 2 vuodepaikkaa 2. vanhuspalvelustrategian mukaisesti laatusuosituksiin päästy kotihoidon osalta ja muissa indikaattoreissa suunta on ollut hyvä. 3. Pitkiä intervallijaksoja on vähennetty ja lyhyitä intervallipaikkoja lisätty ja tehostettu kotiin annettavaa hoitoa

Toteutumavertailu

60

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004231 LAITOSHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	240		240	4.004,98	1668,7
3200 Maksutuotot	270.000		270.000	191.341,46	70,9
3300 Tuet ja avustukset	5.000		5.000	9.725,60	194,5
3000 TOIMINTATUOTOT	275.240		275.240	205.072,04	74,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-896.611		-896.611	-767.866,08	85,6
4300 Palvelujen ostot	-144.306		-144.306	-114.225,96	79,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46.200		-46.200	-40.401,06	87,4
4800 Muut toimintakulut	-60.922		-60.922	-79.863,30	131,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.148.039		-1.148.039	-1.002.356,40	87,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
6999 VUOSIKATE	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3

Toteutumavertailu

EUR

61

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004232 AVOHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	2.720		2.720	5.288,20	194,4
3200 Maksutuotot	202.700		202.700	234.710,10	115,8
3300 Tuot ja avustukset	5.000		5.000	18.841,63	376,8
3000 TOIMINTATUOTOT	210.420		210.420	258.839,93	123,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.283.852		-1.283.852	-1.305.271,09	101,7
4300 Palvelujen ostot	-120.525		-120.525	-115.412,58	95,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34.220		-34.220	-36.609,38	107,0
4700 Avustukset	-10.000		-10.000		
4800 Muut toimintakulut	-86.127		-86.127	-138.083,31	160,3
4000 TOIMINTAKULUT	-1.534.724		-1.534.724	-1.595.376,36	104,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.324.304	0	-1.324.304	-1.336.536,43	100,9
6999 VUOSIKATE	-1.324.304	0	-1.324.304	-1.336.536,43	100,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.330.204	0	-1.330.204	-1.338.779,91	100,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.330.204	0	-1.330.204	-1.338.779,91	100,6

Kehitysvammahuolto

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Kuntien tehtävänä on vammaisten henkilöiden palvelujen järjestäminen. Asiasta on säädetty sosiaalihuoltolaissa ja vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista annetulla lailla sekä lailla kehitysvammaisten erityishuollosta. Vammaispalvelut täydentävät ensisijaisia palveluja. Ne tulevat kyseeseen silloin, kun henkilö ei saa tarvitsemiaan palveluja muiden lakien nojalla.

Eduskunta päätti YK:n vammaisten henkilöiden oikeuksista tehdyn yleissopimuksen ja sen valinnaisen pöytäkirjan ratifiointista 11.5.2016. Ne tulivat voimaan 10.6.2016. Ratifiointi edellytti kehitysvammalakiin tehtäviä muutoksia koskien itsemääräämisoikeutta ja sen rajoittamista. Uusi kehitysvammalaki tuli voimaan samaan aikaan YK:n vammaissopimuksen ratifiointin kanssa. Muutosten tarkoituksena on vahvistaa erityishuollossa olevan henkilön itsemääräämisoikeutta ja itsenäistä suoriutumista sekä vähentää rajoitustoimenpiteiden käyttöä.

Kehitysvammapalvelujen tarkoituksena kunnassa on tukea, ohjata ja neuvoa kehitysvammaisia henkilöitä ja heidän läheisiään. Palveluilla pyritään edistämään kehitysvammaisten henkilöiden elämänlaatua tukemalla itsenäisyyttä ja yhteiskunnallista osallistumista sekä turvaamalla heidän tarvitsemansa hoito ja huolenpito. Osallistumme kunnassa yhdessä kehitysvammaisten ja hänen perheensä kanssa hoidon, varhaiskuntoutuksen, opetuksen, työllistämisen, työ- ja päivätoiminnan sekä asumiseen liittyvien palveluiden suunnitteluun, toteutukseen ja arviointiin.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Kehitysvammaisten päivätoiminnassa on lähivuosina varauduttava siihen, että sosiaalihuollon työikäisille tarkoitetut työllistymistä tukevat toiminnot, työtoiminnot sekä pääosa päivätoiminnoista kootaan samaan erityislakiin. Uusi laki aiheesta on valmisteilla ja sen on tarkoitus korvata nykyiset lait kuntouttavasta työtoiminnasta sekä vammaisten työllistymistä tukevaa toiminnasta, työtoiminnasta, työhönvalmennuksesta sekä päivätoiminnasta.

Kehitysvammaisten päivätoimintaa on vakiintunut kunnan toiminnaksi ja sitä on tarkoitus kehittää vuonna 2016 niin laadullisesti kuin taloudellisesti osaksi kunnan palveluita. Päivätoiminnan yhteydessä järjestetään iltapäivähoitoa kehitysvammaisille lapsille. Tavoitteena on aikaisemmassa vaiheessa tukea kehitysvammaisten itsenäistymistä.

Toimintaympäristön muutokset

Kehitysvammaisten päivätoiminta järjestetään Toivakassa. Kehitysvammaisten päivätoiminnan tilaratkaisut saatiin ratkottua vuonna 2016 päivätoiminnan siirryttyä kesäkuussa 2016 osoitteeseen Palosentie 1. Kehitysvammaisten päivätoiminnan painotus vuonna 2016 oli fyysisen kunnan ylläpitäminen ja kehittämiseen sekä arjen taitojen kehittäminen. Kehitysvammaisten päivätoiminnasta käytiin kaksi kertaa viikossa kuntosalilla. Sen lisäksi toimintakykyä ylläpidetään päivätoiminnan tiloissa tapahtuvalla jumpalla, ulkoilulla ja muulla arkiliikunnalla. Osana arjen toimintakyvyn ylläpitämistä ja

kehittämistä päivätoiminnassa aloitettiin syksyllä 2016 valmistaa itse ruoka päivätoiminnassa kävijöille. Näin valmennetaan asiakkaita arjen taitojen ylläpitoon. Päivätoiminnan lisäksi myös kehitysvammaisten työtoimintaa kehitetään ja pyritään löytämään asiakkaille mahdollisuuksia kykijensä mukaan osallistua työtoimintoihin työpaikoilla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kehitysvammaisten päivätoiminnan toteutuneiden toimintapäivien kokonaismäärä aleni hieman vuodesta 2016, mutta ovat pysyneet varsin korkeana siihen nähden että päivätoiminnan ohjaajana toimii yksi vakituinen työntekijä. Lisäksi on huomioitava, että päivätoiminnan muutto uusiin tiloihin on mahdollistanut toiminnan kehittämistä ja käyntimäärien lisäämistä: kesä-joulukuun toimintapäivät vuonna 2016 olivat 449 kun vastaavana aikana vuonna 2015 toimintapäiviä kertyi 373. Kehitysvammaisten päivätoiminnassa työskenteli päivätoiminnan ohjaajan apuna osa-aikaisesti viriketoiminnan ohjaaja.

Kehitysvammaisten päivätoiminnan käyntipäivät	2013	2014	2015	2016
käyntien lukumäärä	1076	1028	921	879

Kehitysvammahuollon kustannukset koostuvat esimerkiksi asumisen eri muodoista, kuntoutusjaksoista, päivätoiminnan järjestämisestä, kuljetuspalveluista tai tarvittavista henkilökohtaisen avun palveluista.

	2012	2013	2014	2015	2016
Kehitysvammahuollon nettokustannukset	386 920 €	358 037 €	242 292 €	201 661 €	237 309 €
Kustannukset €/asukas	157	145	98	83	97

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Kehitysvammaisten henkilöiden arjen tukeminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toteutuminen
1. Jokaiselle kehitysvammaiselle tehdään palvelusuunnitelma ja erityishuoltosuunnitelma 3. Kehitysvammaisten päivätoiminta	1. tehdyt suunnitelmat 2. kehitysvammaisten päivätoiminnan ja muiden työtoimintaan liittyvien erityislakien yhdistämisen seuranta 3. päivätoiminnan tarjoaminen kehitysvammaisille henkilöille	1. Kaikille kehitysvammaisille on tehty palvelusuunnitelma 2. lakiuudistuksia on seurattu, mutta odotettuja muutoksia ei ole tullut 3. päivätoimintaa on järjestetty tarpeen mukaan

Toteutumavertailu

EUR

64

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004240 KEEHITYSVAMMAHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.200		1.200	1.102,00	91,8
3200 Maksutuotot	6.000		6.000	5.456,40	90,9
3300 Tuet ja avustukset				2.298,03	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				31,00	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.200		7.200	8.887,43	123,4
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-48.557		-48.557	-84.062,50	173,1
4300 Palvelujen ostot	-179.837		-179.837	-151.102,55	84,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.000		-1.000	-2.455,69	245,6
4800 Muut toimintakulut				-8.576,48	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-229.394		-229.394	-246.197,22	107,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
6999 VUOSIKATE	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
8499 TILIKAUDEN TULOS	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8

Muut vanhusten ja vammaisten palvelut

Vastuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Muut vanhusten ja vammaisten palvelut sisältävät omaishoidontuen, sotaveteraanien ja sotainvalidi-
dien palvelut, vammaispalvelulain mukaiset palvelut sekä sosiaalihuoltolain mukaiset (kuljetus)pal-
velut. Vammaispalveluilla edistetään muiden kuin kehitysvammaisen henkilöiden edellytyksiä elää
ja toimia tasavertaisena yhteiskunnan jäsenenä sekä ehkäistään ja poistetaan vammaisuuden ai-
heuttamia haittoja yhdessä omaisten ja muiden yhteistyötahojen kanssa.

Omaishoidontukea myöntämällä turvataan mahdollisuus asua omassa kodissa mahdollisimman
pitkään. Omaishoidon tueksi järjestetään kotihoitoa sekä omaishoitajien vapaapäiviä mahdollistavia
intervallijaksoja kunnan palvelukeskukselta.

Kuljetuspalveluja voidaan myöntää vammaispalvelulain ja sosiaalihuoltolain mukaisesti.

Sotaveteraanit ja sotainvalideja on kunnassa enää hyvin vähän. Heidän hyvinvoinnin turvaaminen
on kunnassa erityisen tärkeä asia.

Vammaispalvelulain mukaisia tukipalveluja ovat muun muassa vammaisille järjestettävät kulje-
tuspalvelut, päivätoiminta, asuntojen korjaus ja muutostyöt, apuvälineet sekä henkilökohtaisen avus-
tajan palvelut.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

*Omaishoitajien jaksamisen tukemiseen tullaan panostamaan jatkossa entistä enemmän. Vanhus- ja
vammaisneuvosto on yhdistetty vuoden 2013 aikana, ja se tulee jatkamaan edelleen aktiivista toi-
mintaansa. Sotaveteraaneille ja sotainvalideille varataan määrärahaa edellisvuosien mukaisesti.
Muista vanhusten ja vammaisten palveluista päätettäessä lähtökohtana on yhdenvertaisuus.*

Toimintaympäristön muutokset

Sotaveteraaneille tai rintamatunnuksen saaneille ikäihmisille on myönnetty kunnasta maksuton ko-
tihoito hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti. Kotiin vietävinä palveluina tarjotaan kotihoidon li-
säksi jalkahoitoja 4 kertaa vuodessa ja veteraanisiivous järjestyy paikallisen palveluntuottajan toi-
mesta. Rintamatunnuksen saaneille henkilölle, nykyisin alle kymmenelle henkilölle on haluttu tarjota
mahdollisimman yksilöllisiä ja hyvinvointia edistäviä palveluita.

Vanhus- ja vammaisneuvosto toimi aktiivisesti myös vuonna 2016 ja edisti näin vanhusten ja vam-
maisten asioita kunnassa. Vanhus- ja vammaisneuvosto on ollut aktiivinen toimija esimerkiksi van-
husten palvelutalon uudisrakentamisessa.

Omaishoitajina toimi vuonna 2016 yhteensä 24 eri henkilöä. Omaishoitajien arvokasta työtä on tuettu
tarjoamalla omaishoitajien vapaapäivien turvaamiseksi ns. lomapaikkoja omassa palvelukeskuk-
sessa sekä kotihoidon avulla. Myös kotiin menevää omaishoitajien vapaita on kokeiltu vuonna 2016
ja alustavasti tästä on ollut hyviä kokemuksia.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Perhehoidon ja omaishoidon vahvistaminen		
Toimenpide/toimenpiteet: 1. Omaishoitajien tukeminen 2. Kotihoidon käyttäminen 3. Kehitytään kimpassa -hanke	Mittari/mittarit: 1. Omaishoitajien jaksamisen seuraaminen säännöllisillä keskusteluilla 2. Kotihoidon käyttömäärät 3. Osallistuminen hankkeen tilaisuuksiin	Toimenpiteiden toteutuminen: 1. omaishoitajien vapaapäivien pitämistä tuettiin 2. kotihoidon määrä jatkoi kasvuaan, kotihoidon käyntimäärät tarkemmin vanhuspalvelut osiossa. 3. hanke jatkoi hyvää työtään ja kunnan viranhaltijat osallistuivat toimintoihin aktiivisesti. Erityisen suosittuja olivat esimerkiksi kaiken kansan kävelylenkit, tablettiklinikka sekä kumppanuuspöydät. 4. Toivakka on mukana myös perhehoidon koordinoinnin jatko-hankkeessa

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Taloudelliset tavoitteet toteutuivat odotetulla tavalla. Talousarvioon varattujen määrärahojen käyttöprosentti oli 95,3%.

	2012	2013	2014	2015	2016
Muut vanhusten ja vammaisten palvelut, nettokustannukset	218 690 €	249 464 €	232 425 €	238 763 €	290 384 €
Kustannukset €/asukas	89	100	94	98	119

Toteutumavertailu

67

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004251 MUUT PALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	2.000		2.000	8.862,14	443,1
3300 Tuot ja avustukset	5.000		5.000	3.951,23	79,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.000		7.000	12.813,37	183,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-26.525		-26.525	-34.672,64	130,7
4300 Palvelujen ostot	-102.511		-102.511	-117.228,56	114,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-650		-650	-1.068,79	164,4
4700 Avustukset	-99.000		-99.000	-91.810,97	92,7
4800 Muut toimintakulut				-120,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-228.686		-228.686	-244.900,96	107,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
6999 VUOSIKATE	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7

Toteutumavertailu

EUR

68

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004252 VPAL TUKEPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot	-72.000		-72.000	-51.392,00	71,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-5.506,96	-100,0
4700 Avustukset	-11.000		-11.000	-1.397,95	12,7
4000 TOIMINTAKULUT	-83.000		-83.000	-58.296,91	70,2
 4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	 -83.000	 0	 -83.000	 -58.296,91	 70,2
6999 VUOSIKATE	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2

Päihdehuolto

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Päihdehuoltolain (1986/41) mukaan päihdehuollon tavoitteena on ehkäistä ja vähentää päihteiden ongelmakäyttöä sekä siihen liittyviä sosiaalisia ja terveydellisiä haittoja sekä edistää päihteiden ongelmakäyttäjän ja hänen läheistensä toimintakykyä ja turvallisuutta.

Päihdetyö koostuu ehkäisevästä ja korjaavasta päihdetyöstä. Asiakkaan tarpeen mukaisella päihdetyöllä vähennetään muiden palveluiden tarvetta. Päihdetyötä tehdään Toivakassa eri toimijoiden välisenä monialaisena yhteistyönä.

Päihdehuollon palveluja annetaan henkilön, hänen perheensä ja muiden läheistensä avun, tuen ja hoidon tarpeen perusteella. Päihdehuollon palveluja ovat neuvonnan ja ohjauksen lisäksi avohoito, katkaisuhuolto ja kuntouttava hoito. Osa palveluista järjestetään kunnan omana toimintana ja osa ostamalla ne muilta päihdehuoltopalveluja tuottavilta tahoilta.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Toiminnan tavoitteina on kehittää päihdepalveluja omana toimintana sekä yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa mahdollisten resurssien (sosiaalityöntekijä/mahdollinen sosiaaliohjaaja ja perusturvajohtaja) puitteissa. Ennaltaehkäisevää päihde- ja mielenterveystyötä pyritään lisäämään työvalmentajan ja seututerveyskeskuksen kanssa yhteistyössä. Tarkoituksena on ennestään madaltaa puheeksi ottamisen kynnystä. Päihde- ja mielenterveyssuunnitelma on keskeinen työväline päihdetyössä.

Toimintaympäristön muutokset

Seututerveyskeskus pystyi tarjoamaan psykiatrisen sairaanhoitajan palveluita kuntaan vuoden 2016 toukokuusta alkaen. Käyntimäärät olivat alusta alkaen suuret ja palvelu ruuhkautui. Toiminta aloitettiin yhtenä päivänä viikossa. Noin puolen vuoden toiminta-aikana psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotolla asioi noin neljäkymmentä eri asiakasta. Palvelu täydensi sosiaalitoimen tarjoamaa palveluvalikoimaa toivotulla tavalla ja laadukkaasti.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Kunnan tarjoaman päihdetyön kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet: 1. Päihde- ja mielenterveystyön suunnitelman mukaisten toimien toteuttaminen käytännön työssä 2. Yhteistyö Seututerveyskeskuksen kanssa	Mittari/mittarit: 1. Varhaisen vaiheen päihdeasiakkaiden määrä 2. Laitoskustannusten pysyminen edellisen vuosien tasolla	Toimenpiteiden toteutuminen: 1. Noin 40 eri asiakasta psykiatrisen sairaanhoitajan asiakkaana 2. Laitoskuntoutusta myönnettiin tarpeen mukaan

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Päihdehuoltoon varatun määrärahan käyttöprosentti oli vain 39,1 %. Kokonaiskustannukset ovat edelleen huomattavan alhaiset, vaikka nousua edellisvuoteen on ollutkin.

	2012	2013	2014	2015	2016
Päihdetyön nettokustannukset, €	19 590	2 551	8 706	1 836	5 729
Kustannukset € / asukas	7,9	1,0	3,5	0,8	2,4

Toteutumavertailu

EUR

71

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004260 PÄIHDEHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.649		-1.649	-1.649,04	100,0
4300 Palvelujen ostot	-13.000		-13.000	-4.080,70	31,4
4000 TOIMINTAKULUT	-14.649		-14.649	-5.729,74	39,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
6999 VUOSIKATE	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1

Terveystenhuolto

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Perusterveydenhuolto: Seututerveyskeskus on Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kuntayhtymän omistama liikelaitos, joka tuottaa perusterveydenhuollon palveluita Toivakan ja seitsemän muun Keski-suomalaisen kunnan asukkaille. Liikelaitoksen toiminta käynnistettiin vuoden 2011 alussa.

Toivakassa sijaitsevasta terveystakeskuksesta saa perusterveydenhuollon hoitaja-, lääkäri-, laboratorio-, neuvola-, hammashoito-, fysioterapeutti- ja psykologipalveluja.

Erikoissairaanhoito: Erikoissairaanhoidolla tarkoitetaan sairaalassa annettavaa erikoislääkärin tekemää tutkimusta ja hoitoa. Keski-Suomen keskussairaala sijaitsee Jyväskylässä ja on Keski-Suomen sairaanhoitopiirin erikoissairaanhoitoa antava yksikkö. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri on suurin ei-yliopistollinen sairaanhoitopiiri ja siellä ovat edustettuina lähes kaikki lääketieteen erikoisalat.

Ympäristöterveydenhuollon järjestää Jyväskylän kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon avulla kunta pyrkii turvaamaan asukkailleen terveellisen elinympäristön. Terveystenhuoltolain mukaan ympäristöterveydenhuoltoon kuuluu terveydensuojelu- ja tupakkalain lisäksi elintarvikevalvonta ja eläinlääkintähuolto. Laki ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueesta (410/2009) edellyttää, että kuntien on järjestettävä ympäristöterveydenhuolto sellaisessa yksikössä, jossa ympäristöterveydenhuollon tehtävien hoitamiseen on käytettävissä vähintään 10 henkilötyövuoden resurssit.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Itsehallintouudistus ja siihen liittyvä sote-uudistus vaikuttaa myös terveystenpalveluiden järjestämiseen ja tuottamiseen. Uudistuksen myötä tavoitteina on turvata kuntalaisille laadukkaat terveystenhuolto-palvelut mahdollisuuksien mukaan lähipalveluina.

Toiveena on, että Seututerveystakeskus pystyy entistä paremmin ennakkoimaan talousarvion toteuman perusterveydenhuollon osalta. Erikoissairaanhoidon käytön ennustaminen on hyvin vaikeaa. Hoito- ja palveluketjujen kehittämistä jatketaan edelleen toimivammiksi ja taloudellisemmiksi muun muassa niin, että kunnan omaan palvelukeskukseen ja kotihoitoon otetaan kuntalaisia hoidettavaksi mahdollisuuksien mukaan hyvin pian sairaalajakson jälkeen.

Toimintaympäristön muutokset

Vuonna 2016 seututerveystakeskus pystyi vastaamaan entistä paremmin Toivakan kunnan tarpeisiin. Joustavuus ja halu tehdä yhteistyötä konkretisoitui erityisesti monialaisen tuen tarpeessa olevien asiakkaiden tapaamisella säännöllisesti yhdessä eriammattikuntien kesken (sosiaalityöntekijän ja työllisyyskoordinaattorin vastaanotto terveystasemalla ja vastavuoroisesti psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanotto kunnan tiloissa) sekä yhteisenä kehittämishankkeina (kokemusasiantuntijavastaanotto, LAPE). Myös tulevien sote- ja maakuntaratkaisujen valmistelu yhdessä on tuonut rakennetta yhteiselle kehittämiselle.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Terveydenhuollon kokonaisuuden kustannuksiin lasketaan perusterveydenhuollon, erikoissairaanhoidon sekä ympäristöterveydenhuollon menot. Perusterveydenhuolto sekä ympäristöterveydenhuolto pysyivät odotetulla tavalla talousarviossaan.

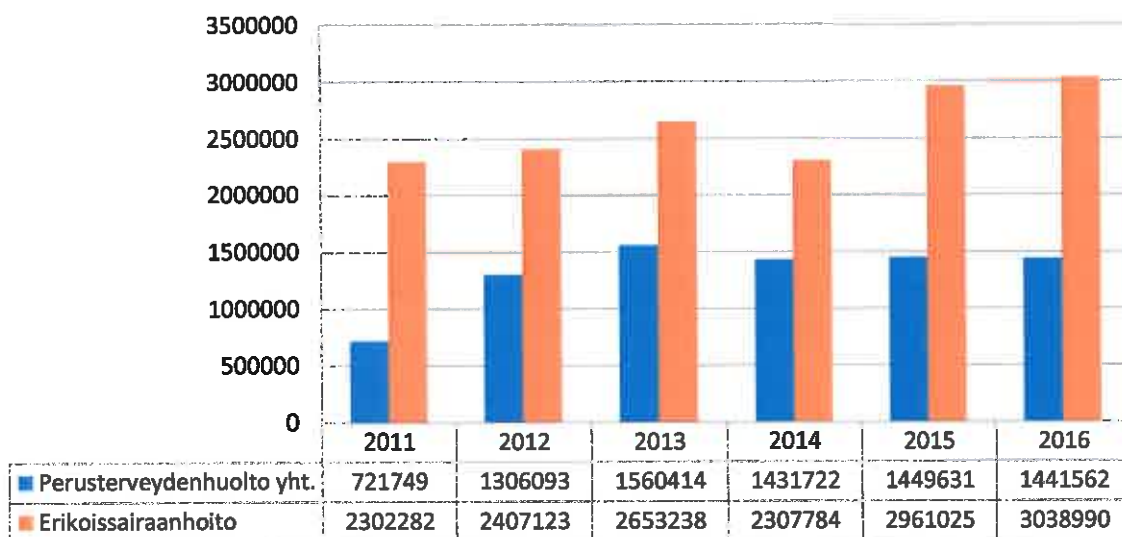
Huomattavaa on, Seututerveyskeskuksen vuodeosastohoidon kustannukset lisääntyvät siitäkin huolimatta, että Toivakan kunnan palvelukeskuksen toimintaa kehitettiin edelleen niin, että kotiuttaminen Joutsan ja Laukaan vuodeosastoilta kunnan omiin palveluihin pystytään tekemään mahdollisimman nopeasti.

Erikoissairaanhoidolle talousarvioon varattu määräraha oli 2 708 926 €. Lokakuussa perusturvalautakunta anoi lisämäärärahan 650 000 € Keski-Suomen sairaanhoitopiiriin antaman arvion perusteella, joka perustui 12 edellisen kuukauden laskutukseen. Erikoissairaanhoidon nettokustannukset olivat lopulta 3 038 990 €.

31.12.2016 tilanteen mukaan lähetekäsittely Keski-Suomen keskussairaalassa on tapahtunut lain vaatimassa alle kolmessa viikossa 99,1 %:ssa tapauksia. Kaikista lähetteisistä 75,6 % on käsitelty kolmen päivän sisällä. Vastaanottokäynti lähetteen saapumisesta on järjestettävä kolmen kuukauden kuluessa lähetteen saapumisesta. Lastenpsykiatriassa ja nuorisopsykiatriassa potilaan on päästävä ensikäynnille erikoissairaanhoidon kuuden viikon kuluessa.

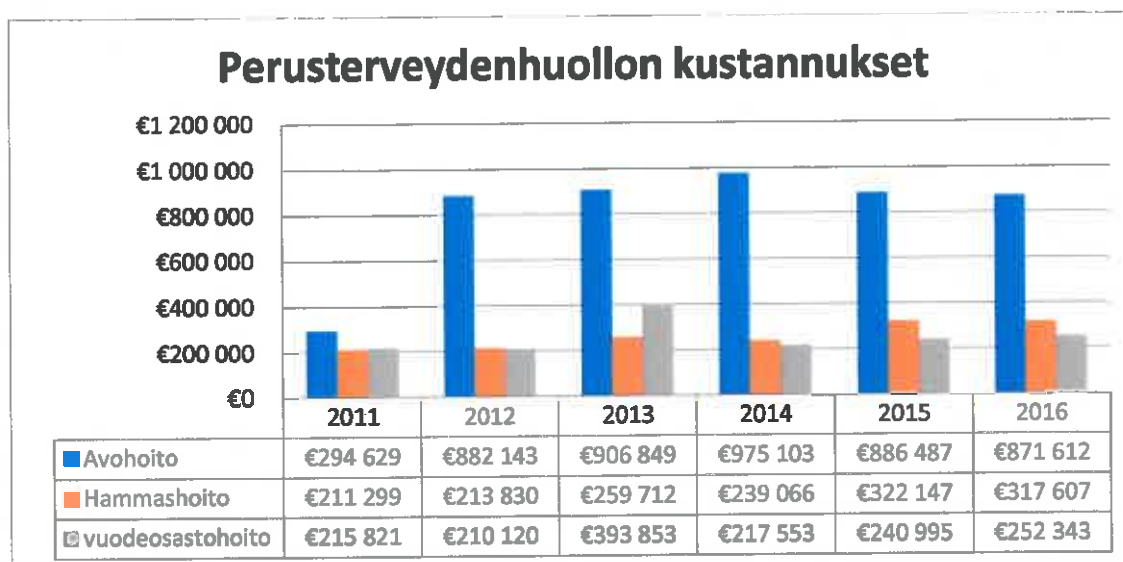
Vuonna 2016 Toivakan kunta sai kalliiden hoitojen tasausmaksusta palautusta 155 123 €. Kalliiden hoitojen tasausraja on 60.000 euroa, jos potilaan hoidon laskutus on ylittänyt tämän kunnan omavastuun, tasataan ylimenevän hoidon kustannukset kuntien kesken. Kalliiden hoitojen tasauksessa on huomioitu kaikki potilaan hoidot riippumatta sairaudesta. Tasausmenettelyn piiriin eivät kuitenkaan kuulu perusterveydenhuollon ja sosiaalitoimen palvelut, ensihoitopalvelu, sairaanhoitopiiriin järjestämisvastuuseen kuuluvat päihdepalvelut eivätkä liikelaitos Seututerveyskeskuksen antaman hoidon kustannukset. Tasausmaksulla

Terveydenhuollon kustannusten kehittyminen

	2012	2013	2014	2015	2016
Erikoissairaanhoidon sekä perusterveydenhuollon nettokustannukset, €	3 713 216	4 213 652	3 739 506	4 410 656	4 529 570
€ / asukas	1528	1728	1531	1812	1861

Perusterveydenhuollon kustannuksia voidaan tarkastella lähemmin jakamalla se avohoidon-, hammashoidon-, sekä vuodeosastohoidon kokonaisuuksiin. Lähemmin tarkasteltuna havaitaan, että avohoito on ylivoimaisesti suurin osa kokonaisuutta. Sen kustannukset pienenevät hieman vuoteen 2014 verrattuna.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Erikoissairaanhoidon lähetteiden väheneminen

Toimenpide/toimenpiteet:

1. Sosiaalihuollon yhteistyön lisääminen avoterveydenhuollon kanssa
2. Ihmisten hoitaminen perusterveydenhuollossa

Mittari/mittarit:

1. Tapaamisten määrät
2. Erikoissairaanhoidon lähetteiden väheneminen

Toimenpiteiden toteutuminen:

1. sosiaali-toimesta aloitettiin säännölliset vastaanotot Seutu-terveyskeskuksen tiloissa

Lähetteet erikoissairaanhoidoon	
2013	420
2014	452
2015	443

2016 luvut eivät ole valmistuneet

Toteutumavertailu

75

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004270 TERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-50.265		-50.265	-50.556,27	100,6
4300 Palvelujen osto	-4.121.500	-650.000	-4.771.500	-4.448.888,12	93,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30.000		-30.000	-30.126,52	100,4
4000 TOIMINTAKULUT	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
6999 VUOSIKATE	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4

Toteutumavertailu

EUR

76

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004271 PERUSTERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-41.339		-41.339	-41.630,31	100,7
4300 Palvelujen ostot	-1.370.000		-1.370.000	-1.369.806,09	100,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30.000		-30.000	-30.126,52	100,4
4000 TOIMINTAKULUT	-1.441.339		-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
 4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	 -1.441.339	 0	 -1.441.339	 -1.441.562,92	 100,0
6999 VUOSIKATE	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0

Toteutumavertailu

EUR

77

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004272 ERIKOISSAIRAANHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-8.926		-8.926	-8.925,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-2.700.000	-650.000	-3.350.000	-3.030.065,03	90,4
4000 TOIMINTAKULUT	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
6999 VUOSIKATE	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5

Toteutumavertailu

78

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti	Bu-muutos	Budjetti +	Toteutuma	Käyttö-
	2016	2016	muutos	2016 01-12	€
00004273 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot	-51.500		-51.500	-49.017,00	95,2
4000 TOIMINTAKULUT	-51.500		-51.500	-49.017,00	95,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ					
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
6999 VUOSIKATE					
6999 VUOSIKATE	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
8499 TILIKAUDEN TULOS					
8499 TILIKAUDEN TULOS	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ					
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2

Muu sosiaali- ja terveystoimi

Vastuuhenkilö: perusturvajohtaja Anu Pihl

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toivakan kunnassa tehtävä muu sosiaali- ja terveystoimi sisältää aikuissosiaalityössä tehtävää työtä sekä työllisyyden hoitoa.

Aikuissosiaalityö vuonna 2016 sisälsi toimeentulotuen (perus-, täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki), aikuis- ja perhetyön palvelutarpeen arvioinnit, asiakassuunnitelmat, asiakkaille tarjotut palvelut sekä yhteistyön muiden toimijoiden kanssa. Työn tavoitteena oli edistää ja ylläpitää kuntalaisten hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta sekä vähentää eriarvoisuutta ja edistää osallisuutta (Sosiaalihuoltolaki 1301/2015 1 §).

Perustoimeentulotuki turvaa henkilön perheen ihmisarvoisen elämän kannalta vähintään välttämättömän toimeentulon, kuten asumiseen ja ravintoon liittyviä menoja. Harkinnanvaraisen täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen avulla pystytään huomioimaan tuen tarvitsijoiden erityiset tilanteet ja torjumaan kriisitilanteiden pahenemista sekä ehkäisemään syrjäytymistä. Toimeentulotuessa voidaan huomioida myös lastensuojelulliset perusteet.

Kuntalaiset ja heidän läheisensä voivat ottaa yhteyttä sosiaalihuoltoon tuen tarpeen arvioimiseksi ja palveluiden saamiseksi. Sosiaalihuoltolain 35 §:n mukaan yhteydenotto sosiaalihuoltoon voidaan tehdä yhteistyössä asiakkaan kanssa, mutta tarvittaessa em. pykälän 1 momentin mukainen ilmoitusvelvollinen henkilö voi ottaa yhteyttä sosiaalihuoltoon myös ilman asiakkaan suostumusta. Yhteydenottaja ilmaisee toiveen henkilön sosiaalipalveluiden tarpeen arvioinnista ja useimmiten yhteydenotot liittyivät tilanteisiin, joissa kukaan muu toimija ei enää voi kuntalaista auttaa tai tilanne on muutoin ajautunut umpikujaan.

Työllisyydenhoito on Toivakassa osa perusturvaa. Perusturvan näkökulmasta työhön kuuluu kuntien lakisääteisten työllisyyden hoidon velvoitteiden täyttäminen. Näitä ovat monialaisen yhteispalvelun toiminta, ikääntyneiden työllistämisen velvoite, kuntouttava työtoiminta, työmarkkinatuen rahoitusosuus sekä työttömien terveyden edistämien. Näitä tehtäviä tehdään käyttäen apuna työttömien palveluohjausta. Lisäksi vaikuttavaan työllisyyden hoitoon kuuluu vahva yhteys elinkeinoelämään ja alueen yrittäjiin sekä kolmannen sektorin toimijoihin työllisyyden hoitoon liittyvissä asioissa. Työllisyyden hoidossa nuoriin kiinnitetään erityistä huomiota ja tällöin yhteistyökumppanina on etsivä nuorisotyöntekijä.

Kuntalaisia pyritään auttamaan jakamalla myös ruoka-apua taloudellisissa vaikeuksissa oleville ihmisille.

Etsivä nuorisotyö on erityisnuorisotyötä, jonka tavoitteena on olla läsnä nuorten keskuudessa ja tarjota luottamuksellinen sekä turvallinen aikuiskontakti. Etsivän työn tarkoituksena on ohjata alle 29-vuotiaita nuoria heidän tarvitsemansa tuen piiriin. Etsivä nuorisotyö tarjoaa ohjausta ja apua pohdiskeluihin sekä arkeen että opiskelu- ja työelämään liittyvissä asioissa. Hallinnollisesti Toivakan kunnassa Etsivä nuorisotyöntekijä sijoittuu perusturvaan ja toimii samoissa tiloissa yhdessä sosiaalivyöntekijän, perhetyöntekijän ja perusturvajohtajan kanssa.

Toimintaympäristön muutokset (talousarvio 2016)

Toimeentulotukea myönnetään toimeentulotukilain mukaan ja Toivakan kunnan toimeentulotukisääntöjä noudattaen. Toimeentulotuen siirtoa Kelalle valmistellaan vuonna 2016 ja sen on määrä siirtyä Kelalle vuoden 2017 alusta. Muutos ei kuitenkaan tule koskemaan kaikkea kunnasta myönnettävää toimeentulotukea, mutta tarkemmat linjaukset tulevat vuoden 2016 aikana.

Työmarkkinatuen kuntaosuuden uudistus vuodelle 2015 on lisännyt kunnan maksuosuutta työmarkkinatuesta noin 70000€. Lakiuudistus velvoittaa kuntia maksamaan 300-999 päivää työttömänä olevien ihmisten työmarkkinatuen kuntaosuutta 50 % ja 1000 päivää olevista 70 %. Tavoitteena on, että pitkäaikaistyöttömien määrä kunnassa vähenee, alkoholi- ja mielenterveysongelmaisia ihmisiä pystytään auttamaan entistä aikaisemmin ja viime vuosina noin 80 toimeentulotukea hakevan talouden määrä ei kasva.

Vuonna 2015 astui voimaan laki monialaisesta yhteispalvelusta, joka velvoittaa kuntia järjestämään monialaista yhteispalvelua yhdessä TE-toimiston kanssa. vuonna 2016 alkaa varsinainen lain toimeenpanovaihe. Toivakka on osa eteläisen Keski-Suomen monialaisen yhteispalvelun verkostoa, jonka johtoryhmässä Toivakan kunnan edustaja on perusturvajohtaja.

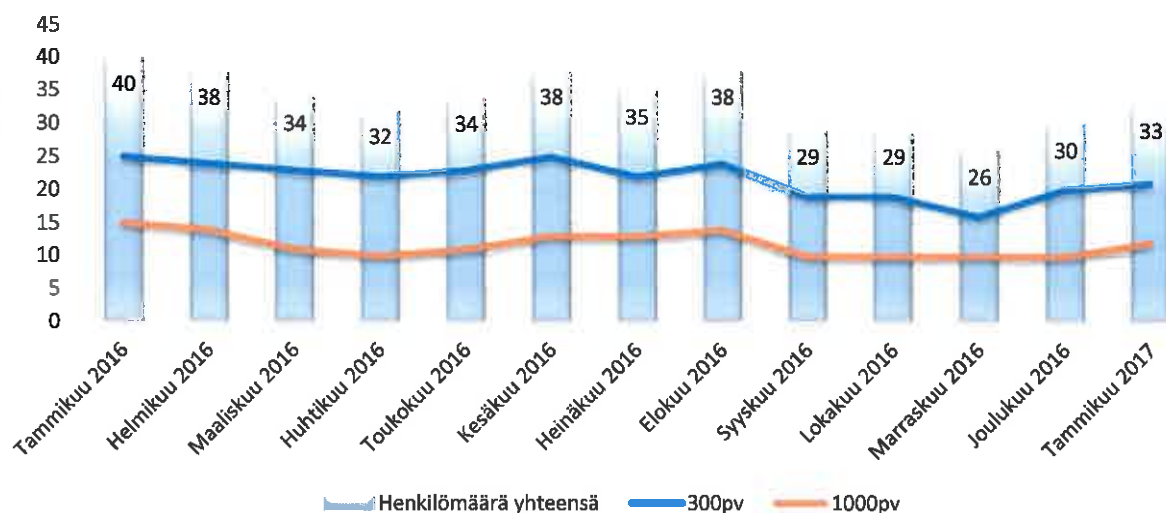
Toimintaympäristön muutokset

Kunnassa aloitti työnsä työllisyyskoordinaattori huhtikuussa 2016. Kunnan työllisyyskoordinaattori toimii työllisyyspalvelussa perusturvan alaisuudessa. Työllisyyskoordinaattori tukee asiakasta osamaisen kehittämisessä, terveydentilan selvittämisessä, työkyvyn arvioinnissa, elämänhallinnan vahvistamisessa tai kuntoutumisessa. Työllisyyspalvelussa tuetaan asiakkaan polkua työllistymistä edistävien palvelujen kautta avoimille työmarkkinoille, sekä tehdään tiivistä yhteistyötä kunnan eri hallintokuntien, työ- ja elinkeinotoimiston, Kelan, alueen hanketoimijoiden, yritysten ja muiden yksityisen sektorin toimijoiden kanssa asiakkaan työllistymisen edistämiseksi. Erityisesti yhteistyö TE-toimiston ja Kelan suuntaan on ollut kiitettävää ja asioita on kehitetty asiakasystävällisempään suuntaan.

Sosiaalityön ja työllisyydenhoidon yhteistyön avulla on vuoden 2016 aikana pyritty ohjaamaan taloudellisesti heikossa asemassa olevia kuntalaisia ensisijaisten etuuksien piiriin (esim. eläke, Kelan etuudet) ja aktivoimaan pitkäaikaisesti työttömänä olleita henkilöitä. Yhteistyön merkitys näkyy paitsi alentuneina kustannuksina kunnalle, myös asiakkaiden elämänlaadun kohenemisena ja osallisuuden lisääntymisenä.

Vuonna 2015 astui voimaan laki monialaisesta yhteispalvelusta, joka velvoittaa kuntia järjestämään monialaista yhteispalvelua yhdessä TE-toimiston kanssa. vuonna 2016 alkaa varsinainen lain toimeenpanovaihe. Toivakka on osa eteläisen Keski-Suomen monialaisen yhteispalvelun verkostoa, jonka johtoryhmässä Toivakan kunnan edustaja on perusturvajohtaja.

300pv ja 1000pv työmarkkinatukea saaneet henkilöt

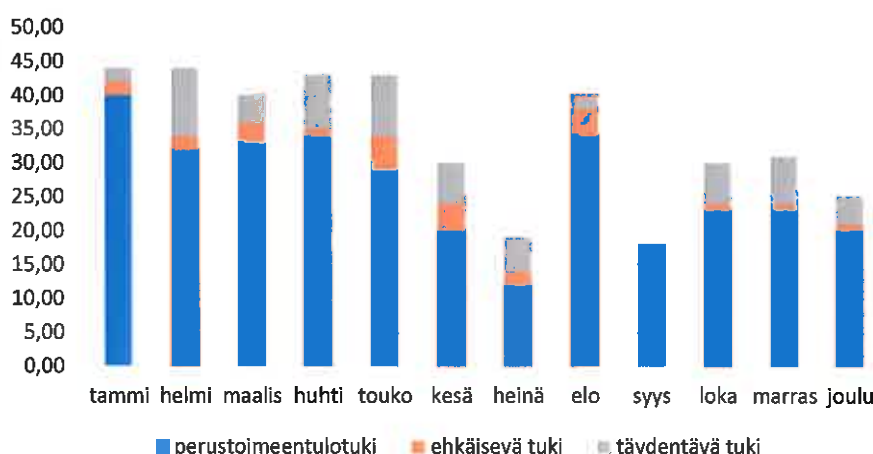

Perustoimeentulotuen siirtoa Kelalle valmisteltiin vuonna 2016, erityisesti syksyllä 2016. Asiakkaita tiedotettiin säännöllisesti tulevasta muutoksesta ja tehtiin kaikki mahdollinen, jotta muutos olisi asiakkaan kannalta mahdollisimman mutkaton.

Vuonna 2016 toimeentulotukiasiakkaista 48 % on miehiä ja 33 % naisia. Miesten keskimääräinen ikä on 46,3 vuotta ja naisten 45,6 vuotta. Perustoimeentulotukipäätöksiä tehtiin koko vuoden aikana yhteensä 318, täydentävän toimeentulotuen päätöksiä 63 ja ehkäisevän toimeentulotuen päätöksiä 26 kappaletta.

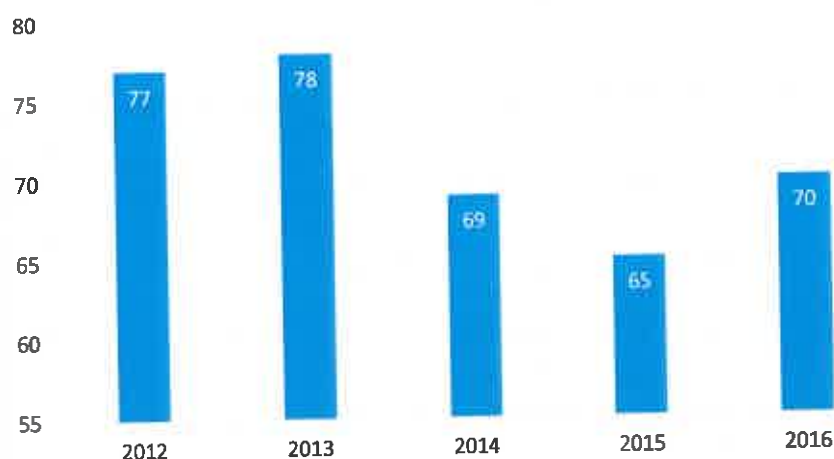
Päätösten määrä laski vuoden kuluessa, eikä perustoimeentulotuen siirtyminen Kansaneläkelaitoksen hoidettavaksi aiheuttanut suuria ruuhkia vuodenvaihteessa. Päätösten määrän laskuun vaikutti oletettavasti se, että osa vuoden alussa säännöllisesti tukea hakevista ei hakenut tukea loppuvuodesta esim. työllistymistoimien tai ensisijaisen etuuden saamisen vuoksi.

Toimeentulotukipäätökset

Toimeentulotukea saaneiden kotitalouksien määrä lisääntyi vuonna 2016 edellisvuoteen verrattuna. Sen sijaan perustoimeentulotukimenot, samoin kuin ehkäisevän toimeentulotuen menot vuonna 2016 olivat arvioitua alhaisemmat.

Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet

Taloudellisen tuen lisäksi vähävaraisille kuntalaisille jaettiin ruoka-apua viikoittain. Ruoka-apu koostui EU:n ruoka-avusta ja paikallisten yrittäjien lahjoittamasta ylijäämäruuasta. Joulun aikaan järjestettiin kaikkia kuntalaisia koskeva keräys, jossa kuntalaisten toimittamia lahjoja jaettiin niitä tarvitseville. Sosiaalitoimi organisoii lisäksi Mannerheimin lastensuojeluliiton Joulupuukeräyksen, jossa ruokakauppojen lahjakortteja jaettiin vähävaraisille perheille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Muun sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset pienenevät, johtuen työmarkkinatuen kuntaosuuden pienenemisestä ja toimeentulotukimenojen alenemisestä.

	2012	2013	2014	2015	2016
Nettokustannukset	182 595 €	172 604 €	168 000 €	263 534 €	193 918 €
Kustannukset €/asukas	74	67	68	97	79

	2012	2013	2014	2015	2016
Myönnetty toimeentulotuki	133 725 €	112 702 €	97 640 €	115 589 €	67 254 €
Myönnetty ehkäisevä toimeentulotuki	13 763 €	7 750 €	5 760 €	13 763 €	6 735 €
Toimeentulotukea saaneet kotitaloudet	77	78	69	65	63

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Työllisyyden hoidon roolin selkeyttäminen ja kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutuminen:
1. Työttömien työllistäminen 2. Monialaisen yhteispalvelun kehittäminen 3. Kuntouttavan työtoiminnan määrän lisääminen kunnassa 4. Toimeentulotuen lain mukainen toteuttaminen 5. Tavoitetaan toivakan nuoret etsivän nuorisotyön avulla 300- ja 500-päivää työmarkkinatukea maksetuille henkilöiden tapaaminen	1. Pitkäaikaistyöttömien määrän väheneminen 2. osallistuminen monialaisen yhteispalvelun johtoryhmään 3. Vähintään yksi kuntouttavan työtoiminnan ryhmä tarjolla vuosiloma-aikoja lukuun ottamatta 4. toimeentulotukimenojen seuraaminen 5. etsivä nuorisotyöntekijä kontaktoi kaikki alle 29-vuotiaat nuoret 6. Tavataan kaikki vähintään 300-päivää työttömänä olleet henkilöt ja tarjotaan mahdollisuus kuntouttavaan työtoimintaan	1. pitkäaikaistyöttömien määrä väheni 2. Typ Joryyn osallistuttu 3. kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä alkoi neljä 4. TTT menot pienenivät 5. etsivä työ tavoitti 6. tavoitettu kaikki

Toteutumavertailu

EUR

84

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004280 MUU SOSIAALI-JA TERVEYSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset	71.800		71.800	37.041,23	51,6
3400 Muut toimintatuotot	11.000		11.000	7.268,34	66,1
3000 TOIMINTATUOTOT	82.800		82.800	44.309,57	53,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot				-52,78	-100,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-1.721,63	-100,0
4700 Avustukset	-340.600		-340.600	-236.454,06	69,4
4000 TOIMINTAKULUT	-340.600		-340.600	-238.228,47	69,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
6999 VUOSIKATE	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2

Toteutumavertailu

EUR

85

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti - muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00004000 PERUSTURVALAUTAKUNTA					
0002 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	6.160		6.160	21.937,32	356,1
3200 Maksutuotot	478.700		478.700	431.507,96	90,1
3300 Tuet ja avustukset	159.300		159.300	99.467,86	62,4
3400 Muut toimintatuotot	11.000		11.000	7.259,34	66,4
3000 TOIMINTATUOTOT	655.160		655.160	560.212,48	85,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.761.182		-2.761.182	-2.467.544,69	89,4
4300 Palvelujen ostot	-4.904.747	-650.000	-5.554.747	-5.178.591,31	93,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-119.370		-119.370	-122.224,32	102,4
4700 Avustukset	-474.600		-474.600	-336.767,74	71,0
4800 Muut toimintakulut	-183.514		-183.514	-267.805,81	145,9
4000 TOIMINTAKULUT	-8.443.413	-650.000	-9.093.413	-8.372.924,07	92,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.788.253	-650.000	-8.438.253	-7.812.711,59	92,6
6999 VUOSIKATE	-7.788.253	-650.000	-8.438.253	-7.812.711,59	92,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-7.794.153	-650.000	-8.444.153	-7.814.955,07	92,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7.794.153	-650.000	-8.444.153	-7.814.955,07	92,5

Sivistystoimenlautakunta

Sivistystoimen hallinto

Vastuuhenkilö: rehtori/sivistystoimenjohtaja Juhani Holopainen

Toimielimen alaiset tulosalueet:

Perusopetus

Esiopetus

Yleissivistävä koulutus

Kulttuuritoimi

Vapaa-aikatoimi

Lasten päivähoito

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Sivistystoimen tehtävänä on muodostaa koulu-, päivähoito-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen palveluista kokonaisuus, joka tehokkaasti ja taloudellisesti edistää kuntalaisten koulutustarpeita, päivähoito- sekä henkisen ja ruumiillisen kehittämisen tarpeita. Sivistystoimenlautakunta päättää vastuualueellaan toiminnassa noudatettavista perusteista ja yleisistä ohjeista, toimialansa kehittämissuunnasta, painopistealueista ja toimintasuunnitelmasta sekä valmistelee ja tekee esityksiä sivistystoimen hoitamiseen tarvittavista määrärahoista. Lautakunnan tehtävänä on kehittää ja ylläpitää kunnan päivähoito-, opetus-, kirjasto-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja sekä tuottaa vastuualueensa toimialoilla mahdollisimman laadukkaita palveluja taloudelliset resurssit huomioiden.

Lautakunta kokoontuu pääsääntöisesti kerran kuukaudessa, paitsi kesä- ja heinäkuussa tarvittaessa. Koulukeskuksen rehtori hoitaa oman toimensa ohella sivistystoimen johtajan tehtävät (10 %) ja koulusihteerin työajasta kuluu noin 35 % sivistystoimen hallinnossa työskentelyyn sekä 50 % perusopetuksessa ja 15 % keskushallinnossa työskentelyyn.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Hallintoon liittyviä henkilöstömuutoksia ei ole suunnitteilla. Uudet opetussuunnitelmat otetaan käyttöön elokuussa 2016. Uusien opetussuunnitelmien valmistelua jatketaan vuoden 2016 aikana.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Vuoden 2016 aikana aloitettiin Kankainen-Ruuhimäki päiväkotikoulu hankkeen suunnittelu. Koulukeskuksen laajennusosa otettiin opetuskäyttöön syksyllä 2016, jolloin myös kunnan keskustan esiopetus siirtyi päiväkodilta koulun laajennusosaan. Uudet opetussuunnitelmat otettiin käyttöön perusopetuksessa luokilla 1-6 elokuussa 2016. Sivistystoimen vuoden 2016 talousarvio toteutui toiminnallisesti suunnitellulla tavalla.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Sivistystoimen keskeisimmät riskit vuoden 2016 aikana olivat seuraavat:

- henkilökunnan määrä ja ammattitaitoisen henkilökunnan saatavuus mahdollisten sairauspoissaolojen aikana kirjasto- ja vapaa-aikatoimissa.
- asianmukaisten opetustilojen ja turvallisen kouluympäristön tarjoaminen lapsille ja nuorille lukuvuoden 2016-17 alkaessa.

Sisäinen valvonta

Sisäisen valvonnan tarkoituksena sivistystoimessa on varmistaa, että kunnan toiminta on taloudellista ja tuloksellista, päätösten perusteena oleva tieto on riittävää ja luotettavaa ja että lain säädöksiä, viranomaisohjeita ja toimielinten päätöksiä noudatetaan ja että omaisuus ja voimavarat turvataan.

Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet ovat sivistystoimessa huolehtineet siitä, että oman toimialan ja vastualueen menot suoritetaan, tulot kannetaan oikeamääräisinä ajallaan ja että niiltä osin sisäinen valvonta on riittävää. Viranhaltijapalavereita pidetään säännöllisesti.

Sivistystoimenlautakunta on seurannut toimialajohtajan päätöksiä säännöllisesti. Toimialajohtaja ja vastuualueiden esimiehet ovat vastaavasti seuranneet ja ohjeistaneet alaistensa toimia ja tehtäviä. Seurannalla on varmistettu, että päätöksenteon kaikilla tasoilla noudatetaan lainsäädäntöä, hallintosääntöä ja hankintaohjeita. Työtehtävien järjestelyissä on pyritty välttämään vaarallisia työyhdistelmiä. Sopimukset kirjataan sähköiseen asianhallintajärjestelmään.

Henkilöstöriskit liittyvät henkilöstön osaamiseen ja saatavuuteen. Sivistystoimessa keskeisissä tehtävissä työskenteleville on nimetty sijainen, mutta äkillisten poissaolojen sattuessa kunnan kapeassa organisaatiossa tehtävien hoidon haavoittuvuus voi olla merkittävä. Eläkkeelle lähtöihin on varauduttu ja uuden henkilön työhön perehdyttämiseen on kiinnitetty huomiota. Henkilöstön valintatilanteissa selvitetään valittavan henkilön taustat. Valitun henkilön osalta tarkastetaan pätevyys- ym. todistukset. Ennen viran/ toimen vahvistamista vaaditaan lääkärin antama hyväksyttävä todistus terveydentilasta. Lain määrittämissä tehtävissä vaaditaan rikosrekisteriote. Tahattomia henkilöriskejä hallitaan henkilöstön oikealla resursoinnilla, koulutuksella ja ohjeistuksella. Tahattomien ja tahallisten väärinkäytösten aiheuttamaa riskiä pienennetään antamalla käyttöoikeuksia mahdollisimman vähän, mutta kuitenkin riittävästi työtehtäviin nähden.

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: Opetussuunnitelmauudistuksen kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1.Koulutus 2.Resurssien varaaminen	1.Koulutuksen määrä 2.Henkilöstön aika ja määrärahat	1. Kolme OPS VESO:a ja muita koulutuksia opettajille yht. 13 kertaa 2. YT-aika pääsääntöisesti ryhmien suunnitteluun ja erilliskorvaukset 12 h /opettaja

Henkilöstön koulutuksella pysyttiin ajan tasalla opetussuunnitelmaprosessissa ja varmistettiin ajantasainen tieto uudistuviin opetussuunnitelmiin liittyen. Riittävä ajan ja määrärahojen varaaminen ohjausryhmän työskentelyyn takasi opetussuunnitelmatyön sisällön laadun ja prosessin etenemisen

sekä opetussuunnitelman valmistumisen aikataulussa keväällä 2016. Koulutuksella sekä aika- ja määrärahavaroilla tuettiin henkilöstöä uusien opetussuunnitelmien käyttöönotossa syksyllä 2016.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Sivistystoimessa päästiin v. 2016 hyvään tulokseen. Koko sivistystoimen hallinnon alalla tilikauden nettotuloksen toteutuma oli 95,4 %. Euromääräisesti tilikaudella syntyi säästöä 225.289 euroa. Toimintatuottojen toteutuma oli 106,6 % eli 33.636 euroa yli budjetoidun. Toimintakulujen toteutuma oli 96,4 % eli 193.331 euroa alle budjetoidun. Sivistystoimen hallinnon alalla suurin säästö kertyi päivähoidossa, sillä päivähoidon nettobudjetista kertyi säästöä 100.726 euroa.

Sivistystoimen hallinnon nettokustannukset olivat 22,97 € / asukas.

Sivistystoimenlautakunta kokoontui vuoden 2016 aikana 10 kertaa ja käsitteli 103 pykälää.

Varsinainen jäsen	Kokouskerrat	Varajäsen	Kokouskerrat
Juha Houni pj	8	Jari Salokas	0
Toini Jäntti varapj. 12.12.2016 saakka	3	Paula Keteli 12.12.2016 saakka	2
Sami Puikkonen varapj 13.12.2016 alkaen	0	Esa Kukkonen 13.1.2016 al- kaen	0
Satu Nummi	7	Päivi Saarelainen	0
Tuija Rinne	2	Annikki Pelkonen	0
Martti Saari	9	Topi Saarelainen	1
Tomi Vehkajärvi	0	Pentti Marttinen	9
Mari Pynnönen	8	Sami Puikkonen 12.12.2016 saakka Paula Keteli 13.12.2016 al- kaen	2
Muut osallistujat	Kokouskerrat	Muut osallistujat	Kokouskerrat
Sakari Ainali kunnanhallituksen pj	2	Taina Hoskari Kankaisten koulun apulais- johtaja	2
Jouko Sundvall kunnanhallituksen edustaja	6	Katariina Siironen ma. kirjastonjohtaja	3
Pirkko-Liisa Vesterinen kunnanjohtaja	0	Neija Lepistö päivähoidon johtaja	7
Sari Linturi-Sahlman hallintojohtaja	1	Satu Paalanen vapaa-aikasihteeri	6
Juhani Holopainen esittelijä, pöytäkirjanpitäjä	10	Piia Saarela koulusihteeri	1
Marita Hintsu-Sillgren va. koulukeskuksen apulais- johtaja	10		

Toteutumavertailu

EUR

89

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005100 SIVISTYSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-43.770		-43.770	-43.545,03	99,5
4300 Palvelujen ostot	-6.828		-6.828	-4.117,53	60,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.500		-1.500	-1.074,25	71,6
4800 Muut toimintakulut	-3.070		-3.070	-7.178,26	233,8
4000 TOIMINTAKULUT	-55.168		-55.168	-55.915,07	101,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
6999 VUOSIKATE	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4

Perusopetus

Vastuuhenkilö: rehtori/sivistystoimenjohtaja Juhani Holopainen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toivakassa toimii kaksi perusopetusta antavaa koulua, Kankaisten koulu ja Toivakan koulukeskus. Kankaisten

koulu on luokat 0-6 käsittävä koulu ja Toivakan koulukeskus luokat 0-9 käsittävä yhtenäiskoulu. Koulukeskuksen esioppilaat työskentelevät kevään 2016 pääsääntöisesti päiväkodin tiloissa. Syksystä 2016 alkaen koulukeskuksen esiopetus järjestetään uusissa, kesällä 2016 valmistuvissa tiloissa. Kunnassa erityisopetusta antavat kolme laaja-alaista erityisopettajaa sekä erityisluokan opettaja. Mikäli oman kunnan erityisopetuspalvelut eivät riitä, järjestetään erityistä tukea tarvitsevien opetus pääsääntöisesti Jyväskylässä sijaitsevassa valtion erityiskoulussa. Perusopetuksessa tarjotaan oppilaille annettujen tuntikehysten puitteissa laadukasta opetusta siten, että oppilaat saavuttavat perusopetukselle asetetut tavoitteet. Laadukkaalla perusopetuksella oppilaat saavuttavat jatko-opintokelpoisuuden ja oppilaille luodaan edellytykset jatko-opintopaikkoihin.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Perusopetuksen oppilasmäärä lisääntyy ennusteiden mukaan koko suunnitelmakauden. Syksyllä 2015 oppilasmäärä Kankaisilla on esioppilaat mukaan lukien 49 oppilasta. Koulukeskuksessa esioppilaat mukaan lukien on 261 oppilasta. Opetusryhmien määrä lisääntyy ja Toivakan koulukeskus on lv. 2017-18 ennusteen mukaan kolmea ikäluokkaa lukuun ottamatta kaksisarjainen koulu. Oppilasennusteen mukainen oppilasmäärä lv. 2017- 18 on Kankaisilla esioppilaat mukaan lukien 54 oppilasta, ja koulukeskuksessa esioppilaat mukaan lukien 308 oppilasta. Koulukeskuksen lisärakennus otetaan käyttöön elokuussa 2016 ja lv. 2016-17 jouduttaneen palkkaamaan lisää opetushenkilöstöä koulukeskukseen. Kankaisten koulun oppilasmäärän lievästä kasvusta ja opetusresurssien kahteen kouluun hajauttamisesta johtuen, Kankaisten kouluun joudutaan palkkaamaan kaksi koulunkäynnin ohjaajaa suunnitelmavuosiksi. Kankainen-Ruuhimäki alueelle suunnitellaan koulu-päiväkotihanketta. Oppilasmäärän kasvusta johtuen koulujen tuntikehystä joudutaan lisäämään. Syksystä 2015 omana toimintana järjestetystä YPR-luokasta johtuen sivistystoimen budjetti on 117.000 euroa suurempi kuin annettu raami. Raamia määritettäessä ei ollut vielä tiedossa erityisluokan perustaminen omaan kuntaan.

Uudet perusopetuksen opetussuunnitelmat otetaan käyttöön elokuussa 2016. Uudistuneiden opetussuunnitelman perusteiden myötä opetuksessa tulee huomioida koulujen suunnittelemana tavalla TVT-taitojen kehittäminen. Tämä edellyttää taloudellisten resurssien varaamista laitteiden hankintaan, TVT-taitojen koulutukseen ja uudistuvien opetussuunnitelmien koulutukseen.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Perusopetuksen talousarvio toteutui toiminnallisesti vuonna 2016 pääosin suunnitellusti.

Kankainen-Ruuhimäki päiväkotikoulu hankkeen suunnittelu aloitettiin vuoden 2016 aikana.

Koulukeskuksen laajennusosa otettiin opetuskäyttöön syksyllä 2016. Laajennusosasta muodostettiin alkuopetusyksikkö, jossa aloitti elokuussa 2016 toimintansa myös kunnan keskustassa järjestämä esiopetus. Uudet opetussuunnitelmat valmistuivat keväällä 2016 ja ne otettiin käyttöön perusopetuksessa luokilla 1-6 elokuussa 2016.

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: OPS 2016 Valmistelu ja käyttöönotto määräajassa		
Pedagogisen yhteistoiminnan kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Resurssien varaaminen 2. Pedagogisen yhteistoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen	1. Henkilöstön aika ja määrärahat 2. Tapahtumien ja toiminnan määrä	1. YT-aika aika varattu ryhmien suunnittelutyöhön ja erilliskorvaukset 12 h /opettaja 2. Ohjausryhmän kokoontumiset 6 kpl sekä arvioinnin ja alkuopetuksen kehittämisen palavereja 12 kpl

Keväällä 2016 opetushenkilöstölle varattiin tarvittavat resurssit opetussuunnitelman valmisteluvaiheessa. Veso koulutukset suunnattiin opetussuunnitelman valmistelutyöhön. Opetushenkilöstö sai iPadeille mm. pedagogista käyttökoulutusta sekä tablettikoulutusta käytön ylläpitoon. OPS ohjausryhmä kokoontui säännöllisesti ohjaten opetussuunnitelman valmistumista. Opetussuunnitelmien valmistuttua koulutuksen painopiste siirtyi syksyllä 2016 OPS:n käyttöönottoon. Painopistealueina yhteistoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen. Koulutuksen ja ryhmien työskentelyn sisältöalueina olivat mm. arviointi, eriyttäminen ja monialaiset oppimiskokonaisuudet. Ohjausryhmä kokoontui säännöllisesti.

Henkilöstön koulutuksella pysyttiin ajan tasalla opetussuunnitelmaprosessissa ja varmistettiin ajantasainen tieto uudistuviin opetussuunnitelmiin liittyen. Riittävä ajan ja määrärahojen varaaminen ohjausryhmän työskentelyyn takasi opetussuunnitelmatyön sisällön laadun ja prosessin etenemisen sekä opetussuunnitelman valmistumisen aikataulussa keväällä 2016. Koulutuksella sekä aika- ja määrärahavaroituksilla tuettiin henkilöstöä uusien opetussuunnitelmien käyttöönotossa syksyllä 2016.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Perusopetuksen taloudellinen nettotulos oli 97,8 % budjetoidusta eli euromääräisesti säästöä syntyi 61.000 euroa. Toimintatuottojen toteuma oli 124,5 % eli 71.969 euroa yli budjetoidun. Toimintakulujen toteuma poistot mukaan lukien oli 100,8 % eli 22.923 euroa yli budjetoidun.

Koulukeskuksen perusopetuksessa yleisopetuksen oppilasmäärä oli kevätlukukaudella 238 oppilasta ja syyslukukaudella 258 oppilasta, keskimäärin 248 oppilasta. Yksilöllisen perusopetuksen ryhmässä oli 3 oppilasta. Kankaisten koulun perusopetuksen oppilasmäärä oli kevätlukukaudella 38 oppilasta ja syyslukukaudella 40 oppilasta.

Perusopetuksen nettokustannukset olivat 1103,40 € / asukas.

Perusopetuksen yleisopetuksen oppilaskohtaiset nettokustannukset olivat koulukeskuksessa 7.122,33 € / oppilas ja Kankaisten koulussa 8.286,43 € / oppilas. Yksilöllisen perusopetuksen oppilaskohtaiset nettokustannukset olivat 39.530,43 euroa / oppilas.

Toteutumavertailu

EUR

92

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005200 PERUSOPETUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	272.000		272.000	328.675,86	120,8
3300 Tuet ja avustukset	21.750		21.750	36.856,83	169,5
3400 Muut toimintatuotot				186,20	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	293.750		293.750	365.718,89	124,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.687.220		-1.687.220	-1.664.361,27	98,6
4300 Palvelujen ostot	-770.023		-770.023	-844.578,26	109,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66.500		-66.500	-90.859,17	136,6
4800 Muut toimintakulut	-490.684		-490.684	-437.551,17	89,2
4000 TOIMINTAKULUT	-3.014.427		-3.014.427	-3.037.349,87	100,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.720.677	0	-2.720.677	-2.671.630,98	98,2
6999 VUOSIKATE	-2.720.677	0	-2.720.677	-2.671.630,98	98,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-26.307		-26.307	-14.048,50	53,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-26.307		-26.307	-14.048,50	53,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-2.746.984	0	-2.746.984	-2.685.679,48	97,8
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.746.984	0	-2.746.984	-2.685.679,48	97,8

Esiopetus

Vastuuhenkilö: vs. apulaisjohtaja Marita Hintsa-Sillgren, rehtori/sivistystoimenjohtaja Juhani Holopainen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Esiopetus järjestetään koulutoimen alaisuudessa. Kirkonkylällä esikoululaiset käyvät esikoulua yhtenä tai kahtena esiopetusryhmänä päiväkodin yhteydessä hyödyntäen tarvittaessa myös Koulukeskuksen tiloja. Perjantaisin ei esikoulua kirkonkylällä ole. Kankaisilla esiopetus järjestetään yhdessä 1. ja 2. luokan kanssa tiistaista torstaihin, perjantaisin esikoulun opettaja opettaa esikoululaisia omana opetusryhmänään. Elokuusta 2015 lähtien esiopetusta järjestetään myös yksityisessä päiväkodissa Kompassissa.

Esiopetuksessa tarjotaan laadukasta, esiopetuksen opetussuunnitelman mukaista opetusta, ja esiopetuksen tarkoituksena on antaa esioppilaille valmiudet perusopetusta varten.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Esiopetus toteutetaan kirkonkylällä keväällä 2016 yhden opettajan ja kahden koulunkäyntiavustajan (50 %) voimin (ryhmän koko on 25 lasta). Syksyllä 2016 esioppilaiden määrä on ennusteen mukaan 36 lasta. Kirkonkylällä tarkoituksena on, että koulukeskuksessa toimii yksi 24 lapsen ryhmä yhden opettajan ja kahden koulunkäyntiavustajan (50 %) voimin. Esiopetusryhmän avustajat tekevät lukuvuoden aikana puolet työajastaan esiopetusryhmässä ja puolet päivähoidossa. Noin 12 lapsen esiopetus järjestetään ostopalveluna yksityisessä päiväkotiki Kompassissa. Esioppilaiden määrän kasvua lisää kustannuksia, mutta kunta saa tuloja lisää kasvavina valtionosuuksina. Kankaisilla esioppilaita on vuonna 2016 keväällä 11 ja syksyllä 7 lasta.

Ennusteen mukaan kirkonkylällä on esikoululaisia 2017 syksyllä 37 lasta ja 2018 syksyllä 28 lasta. Kankaisilla on 2017 syksyllä 8 esikoululaista ja 2018 syksyllä 7 esikoululaista.

Koulukeskuksen laajennusosa otetaan käyttöön kesällä 2016, jossa aloittaa toimintansa yksi esiopetusryhmä ja loput ikäluokasta ovat esiopetuksessa yksityisessä Päiväkotiki Kompassissa. Opetusministeriön suosituskoko esikouluryhmälle on max. 20 lasta. Esiopetuksen henkilöresurssit ja tuntiketykset sopeutetaan muuttuviin oppilasmääriin.

Uusi esiopetuksen opetussuunnitelma otetaan käyttöön elokuussa 2016. Koulukeskuksen uudessa alkuopetusyksikössä pyritään kehittämään ja toteuttamaan uuden opetussuunnitelman mukaisia pedagogisia yhteistyömuotoja esikoulun, 1.-2.luokkien sekä Päiväkotiki Kompassin esikoululaisten kanssa, hyödyntäen uuden toimintaympäristön mahdollisuudet. Kankaisten koulun esiopetus hyödyntää myös toimintaympäristön tarjoamia yhteistyömahdollisuuksia esikoululaisten ja isompien oppilaiden oppimisessa.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Esiopetuksen toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuivat, ja esioppilaat saivat valmiudet perusopetusta varten. Kankaisten esiopetus toteutui suunnitellusti vuoden 2016 osalta, ja esioppilaita

oli keväällä 11 ja syksyllä 6, keskiarvo 8,5. Kirkonkylässä esioppilaiden määrä oli keväällä 22 ja syksyllä 25, keskiarvo 23,5. Toivakan kunta osti 12 esiopetuspaikkaa vuoden 2016 aikana yksityisestä päiväkotiki Kompassista. Koulukeskuksen laajennusosa otettiin suunnitelmien mukaisesti esi- ja alkuopetuskäyttöön elokuussa 2017.

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: Pedagogisen yhteistoiminnan kehittäminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Pedagogisen yhteistoiminnan suunnittelu ja toteuttaminen	1. Taphtumien ja toiminnan määrä	Alkuopetusyksikön suunnittelema ja toteuttama pajatoiminta esioppilaille ja 1.luokan oppilaille 2h/vk

Kirkonkylällä pedagogista yhteistoimintaa suunnittelivat, kehittivät ja toteuttivat esiopetuksen henkilöstö, 1. luokkien opettajat sekä kiertävä erityisopettaja. Esioppilaille ja 1.luokan oppilaille suunniteltiin nivelvaiheeseen integroitua, teemallista pajatoimintaa. Sitä toteutettiin alkuopetus-yksikössä kerran viikossa kahden tunnin verran, uusien opetussuunnitelmien sisältöjen mukaisesti. Yhteistoiminnan kehittäminen päiväkotiki Kompassin esiopetusryhmän kanssa on myös käynnistynyt. Kankaisilla esiopetuksen pedagogista yhteistyötä kehitetään ja toteutetaan koko kyläkoulun henkilöstön voimin toimintaan luontaisesti sopivassa opiskelu ympäristössä.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Esiopetuksen vuoden 2016 talousarvion toteutuma oli 98,1 % ja budjetti toteutui suunnitellusti.

Esiopetuksen nettokustannukset olivat 92,69 € / asukas.

Esiopetuksen oppilaskohtaiset nettokustannukset olivat koulukeskuksessa 6.036,08 € / oppilas ja Kankaisten koulussa 5.564,00 € / oppilas.

Toteutusavertailu

95

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005210 ESIOPETUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	19.000		19.000	20.417,00	107,5
3000 TOIMINTATUOTOT	19.000		19.000	20.417,00	107,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-111.884		-111.884	-104.399,86	93,3
4300 Palvelujen ostot	-109.073		-109.073	-121.031,53	111,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7.500		-7.500	-5.718,62	76,2
4800 Muut toimintakulut	-20.595		-20.595	-14.876,12	72,2
4000 TOIMINTAKULUT	-249.052		-249.052	-246.026,13	98,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
6999 VUOSIKATE	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1

Kulttuuritoimi

Vastuuhenkilö: va. kirjastonjohtaja Anne Vihinen 1.1.-29.2.2016, ma. kirjastonjohtaja/kulttuuritoimen vastaava Katariina Siironen 1.3.2016 alkaen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Kirjasto

Kirjaston tehtävänä on tarjota ajantasaista, uudistuvaa ja asiakkaiden tiedon tarpeita vastaavaa kirjasto- ja tietopalvelua. Kirjasto järjestää kirjastonkäytön opetusta koululaisryhmille sekä tarvittaessa muillekin ryhmille. Kirjasto toimii osana Keski-kirjastot -kirjastoverkkoa ja kehittää toimintojaan yhdessä muiden keski-suomalaisien kirjastojen kanssa.

Kulttuuritoimi

Kulttuuritoimi järjestää kulttuuritilaisuuksia resurssiensa puitteissa. Lisäksi kulttuuritoimi on verkostoitunut lastenkulttuurin alueella Kulttuuritalon kanssa.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Omatoimipalvelukirjaston toiminta jatkuu ja asiakaspalautetta kerätään. Kirjastonjohtajan virkaa ei vuonna 2016 täytetä. Henkilökunnan määrä pysyy suunnilleen samana kuin vuonna 2015 kirjastovirkailijan opintovapaan vuoksi, jolloin tilalle otetaan kunnan kirjastolaitoksen johtajan pätevyysvaatimusten mukainen henkilö määräajaksi kirjastonjohtajaksi ajalle 23.2.2016 – 31.12.2017. Suunnitelmavuosina seurataan kirjastolain ja -asetuksen uudistumista ja pyritään lain mukaiseen henkilökuntarakenteeseen ja -määrään.

Kulttuuritoimen tehtäviä sisällytetään ma. kirjastonjohtajan toimenkuvaan v. 2016 ja Kulttuuritalon paikallinen suunnittelutyö toteutetaan ostopalveluna.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Va. kirjastonjohtajana toiminut kirjastovirkailija jäi opintovapaalle suunnitellusti 1.3.2016 ja hänen sijaisekseen otettiin ma. kirjastonjohtaja, jolla on kirjaston johtamiseen vaadittava pätevyys. Kirjastovirkailija palasi töihin kesän ajaksi 1.6.-31.8.2016. Kirjastoavustaja siirtyi vuoden alusta työskentelemään osa-aikaisesti, hänen työaikansa on ollut 83% täydestä työajasta. Yhteensä kirjaston henkilöstövuosimäärä on ollut 2,1.

Kirjasto

Omatoimipalvelukirjastolla on takanaan ensimmäinen kokonainen toimintavuosi. Kirjasto on ollut avoinna 90 tuntia viikossa, tästä 20 tuntia on ollut palveluaikaa ja 70 tuntia omatoimiaikaa. Rekisteröityjä käyntejä omatoimikirjastossa on ollut 2801 vuoden aikana eli keskimäärin 233 käyntiä kuukaudessa. Asiakkailta kerätty avoin palaute on ollut kiittävää, ja käyttö on sujunut sekä asiakkaiden että henkilökunnan kannalta ongelmitta. Omatoimikirjaston myötä hankittu lainausautomaatti on otettu hyvin käyttöön; kirjaston lainoista noin kolmasosa lainataan automaattilla itsepalveluna. Vuoden kuluessa otettiin myös käyttöön omatoimiasiointia tukevana palveluna kirjaston asiakasmaksujen verkkomaksaminen sekä varausten omatoiminouto.

Kulttuuri

Ma. kirjastonjohtajan tehtäviin on kuulunut myös kulttuuritoimesta vastaaminen. Kulttuuritoimi on järjestänyt tapahtumia päivähoitolapsille ja koululaisille. Naistenpäivän tilaisuuteen maksettiin esiintyjä ja itsenäisyyspäivän juhla toteutettiin yhteistyössä itsenäisyysjuhlatuomikunnan kanssa. Kulttuurialtan suunnittelutyö toteutettiin ostopalveluna.

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: Asiakastyytyväisyyden mittaaminen ja lisääminen omatoimipalvelukirjastossa		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
1. Kirjaston asiakaskysely käyttäjille ja ei-käyttäjille	1. Käyttäjien määrä 2. Asiakaskyselyn tulokset	1. 2801 rekisteröityä käyntiä vuodessa 2. Asiakaskysely toteutettiin verkko- ja lomakekyselynä, 30 vastausta

Kirjaston asiakaskysely koski omatoimipalvelukirjastoa ja siihen saatiin 30 vastausta. Kyselyn perusteella käyttökokemukset ovat olleet enimmäkseen hyviä: sisäänkirjautuminen, automaatin käyttö ja varausten omatoiminouto sujuivat kaikilta vastaajilta joko hyvin tai erinomaisesti. Kyselyssä karotettiin myös omatoimikirjaston käytössä ilmenneitä ongelmatilanteita sekä pyydettiin kehittämis-ehdotuksia. Eniten, kuudessa vastauksessa, toivottiin omatoimiaukioloaikojen lisäämistä myös aamupäiviin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kirjastotoimen talouden toteuma oli 93,7 %. Nettokustannukset/asukas olivat 70,28 €. Kulttuuritoimen talouden toteuma oli 68,8 %. Nettokustannukset/asukas olivat 1,24 €.

Kulttuuritoimen oma talousarvio toteutui, mutta koska sisäisistä vuokramenoista syntyi säästöä, oli lopullinen toteuma noin 10 000 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu.

Toteutumavertailu

EUR

98

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005230 KULTTUURITOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.000		1.000	778,74	77,9
3300 Tuet ja avustukset				283,98	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				400,60	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	1.000		1.000	1.463,32	146,3
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-80.053		-80.053	-79.042,46	98,7
4300 Palvelujen ostot	-23.645		-23.645	-21.400,45	90,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23.700		-23.700	-21.996,33	92,8
4800 Muut toimintakulut	-69.935		-69.935	-49.952,96	71,4
4000 TOIMINTAKULUT	-197.333		-197.333	-172.392,20	87,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-196.333	0	-196.333	-170.928,88	87,1
6999 VUOSIKATE	-196.333	0	-196.333	-170.928,88	87,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	9.524		9.524	-5.714,16	-60,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	9.524		9.524	-5.714,16	-60,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-186.809	0	-186.809	-176.643,04	94,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-186.809	0	-186.809	-176.643,04	94,6

Yleissivistävä koulutus

Vastuuhenkilö: rehtori Sari-Maarit Peltola

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Puulan seutuopiston tehtävänä on toteuttaa vapaasta sivistystyöstä annetun lain mukaista koulutus-tehtävää ja vastata alueellisiin ja paikallisiin sivistystarpeisiin. Järjestettävä koulutus painottuu taide- ja taitoaineisiin, terveyttä edistäviin aineisiin sekä tietoyhteiskunnan kansalaisvalmiuksia kehittäviin ja aktiivista kansalaisuutta tukeviin aineisiin. Kokonaisresurssi jakautuu sopimuskuntien käyttöön ti-lattujen opetustuntien mukaisesti.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Suunnitelmissa ei ole toiminnallisia muutoksia.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Kansalaisopistojen valtionosuusrahoituksen laskentaperusteet ovat muuttuneet, joten Puulan seu-tuopiston saaman valtionosuuden määrä on laskenut viime vuosina (valtionosuuden määrä oli 388 214 € vuonna 2014, 368 223 € vuonna 2015, 362 012 € vuonna 2016). Lisäksi vuoden 2016 lopussa kansalaisopistojen rahoitusta päätettiin vähentää vuonna 2017 keskimäärin 5,5 %. Vuonna 2017 Puulan seutuopiston rahoitus vähenee lähes 28 000 euroa edellisvuoteen verrattuna (334 119 €).

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: Vapaan sivistystyön toteutuminen 2000 opetustunnin laajuisena monipuolisena opetuskokonaisuutena.		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
Monipuolisen opetustarjonnan järjestäminen eri-ikäisille kun-talaisille.	1. Kansalaisopiston opetustunnit 2. Taiteen perusope-tuksen opetustunnit	1. Kansalaisopiston opetustunnit Toi-vakassa: 1454,25 opt 2. Taiteen perusopetuksen opetustun-nit Toivakassa: 447,14 opt (taidekoulu 242,75 opt, musiikkikoulu 204,39 opt)

Puulan seutuopisto järjesti opetusta yhteensä 10 141 opetustuntia, josta Toivakan osuus oli 1901, Joutsan 3512 ja Kangasniemen 4728 opetustuntia. Kokonaisopetuksen tuntimäärä väheni edellis-vuoteen verrattuna 238 opetustuntia, mutta toteutettujen kurssien määrä lisääntyi (17 kurssia) ja opiston kursseilla käyneiden kuntalaisten määrä lisääntyi (34 netto-opiskelijaa). Puulan seutuopis-tossa taiteen perusopetuksen ja muun vapaan sivistystyön opetuksen suosio on edelleen hyvä.

Toivakassa toteutuneiden kurssien määrä lisääntyi neljällä (yht. 95 kurssia), mutta opetustuntien määrä (1901 opt) väheni edellisvuoteen verrattuna yhteensä 25 opetustuntia (musiikkikoulu -46 opt, taidekoulu +38 opt ja kansalaisopisto -17 opt). Kursseille osallistui Toivakassa yhteensä 926 opiskelijaa (brutto), netto-opiskelijoita oli 388. Netto-opiskelijoiden määrä väheni 32 opiskelijalla.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Toivakan kunnan kustannukset Puulan seutuopistossa oli 58 152,87 €. Opetustunnin hinnaksi muodostui musiikkikoulussa 23,23 € ja muussa kansalaisopiston opetuksessa 32 €.

Puulan seutuopiston henkilöresursseina koko opiston alueella oli rehtori, neljä viranhaltijaopettajaa ja kaksi osa-aikaista sihteerä.

Yleissivistävän koulutuksen nettokustannukset olivat 41,55 € / asukas.

Toteutumavertailu

EUR

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005220 YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.623		-2.623	-2.622,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-74.000		-74.000	-64.788,96	87,6
4800 Muut toimintakulut	-48.947		-48.947	-33.725,00	68,9
4000 TOIMINTAKULUT	-125.570		-125.570	-101.136,92	80,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
6999 VUOSIKATE	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5

Vapaa-aikatoimi

Vastuuhenkilö: vapaa-aikasihteeri Satu Paalanen

Toimialan alaiset tulosalueet:

Liikuntatoimi

Nuorisotoimi

Kuntosali

Lasten aamu- ja iltapäivätoiminta

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Vapaa-aikatoimi tuottaa ja kehittää yhteistyössä eri yhteistyötahojen kanssa kuntalaisille monipuolisia vapaa-aikapalveluja, jotka tukevat asukkaiden hyvinvointia, kasvua, omaehtoista itsensä kehittämistä ja elämän laadun parantamista ja pitää osaltaan näin yllä kunnan elinvoimaisuutta. Vapaa-aikapalvelut tukevat kolmannen sektorin toimintaa tiedotusavulla ja neuvonnalla.

Liikuntatoimi

Liikuntatoimi tuottaa ja kehittää kuntalaisten tarvitsemia liikuntapalveluja ja toimintoja. Se ylläpitää puitteet liikunnan harrastamiselle ja edistää liikunnan avulla terveyttä ja hyvinvointia. Liikuntatoimi tarjoaa ilmaisia salivuoroja seurojen ohjatuille lapsi- ja nuorisoliikunnalle. Liikuntatoimi tekee yhteistyötä eri liikuntatoimijoiden kanssa.

Nuorisotoimi

Nuorisotoimi järjestää kunnan nuorisotyötä. Se pyrkii parantamaan nuorten elinoloja ja vaikuttamismahdollisuuksia yhdessä eri toimijoiden kanssa. Se ylläpitää nuorisotalon toimintaa nuorille ja tukee nuorten omaa toimintaa sekä osallisuutta nuorisotoimintaan. Monipuolisen kerhotoiminnan takamiseksi jatketaan yhteistyötä paikallisen 4H-yhdistyksen kanssa. Nuoria palkataan kesätöihin ja kerhon ohjaustehtäviin.

Lasten aamu- ja iltapäivätoiminta

Aamu- ja iltapäivätoiminta tukee kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminta tarjoaa lapsille turvallisen ja lapsen kasvua tukevan ympäristön ennen ja jälkeen koulupäivän. Uutena toimintana on yksilöllisen perusopetuksen iltapäivätoiminta ja mahdollisesti myös Kankaisten kyläkoulun iltapäivätoiminta.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Kunnan väestörakenne muuttuu ja palvelutarpeet myös sivukylillä kasvavat. Haasteena on eri-ikäisten käyttäjäryhmien huomioiminen suunnittelussa, tiettyjen harrasteiden heikko asema, sisäliikuntatilojen määrä suhteessa kysyntään, kaluston vanheneminen sekä resurssit. Vapaa-aikatoimessa on nyt minimimäärä henkilökuntaa. Henkilökuntaan kuuluvat vapaa-aikasihteeri ja osa-aikaeläkkeellä nyt minimimäärä henkilökuntaa. Henkilökuntaan kuuluvat vapaa-aikasihteeri ja osa-aikaeläkkeellä oleva liikuntapaikkojenhoitaja, sekä määräaikaisena ollut 65 % kuntosali- ja liikuntasalivalvoja. Vuoden 2016 alusta kuntosali- ja liikuntasalivalvojan määräaikainen toimi muutetaan toistaiseksi voimassa olevaksi. Kuntalaisten mahdollisuutta osallistua vapaa-ajan palveluiden kehittämiseen toteutetaan asiakastyytyväisyyskyselyllä vuoden 2016 aikana.

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Kuntosali- ja liikuntasalivalvojan osa-aikainen toimi muutettiin toistaiseksi voimassa olevaksi v.2016 alusta. Ikäihmisille suunnattua ohjattua liikuntatoimintaa lisättiin vuoden 2016 aikana. Vapaa-aikatoimisto siirtyi elokuun alusta Nuokulta Toivakkataloon.

Kunnan strategiaa tukeva sitovien tavoitteiden toteutuminen

Sitova tavoite: Liikunnan monipuolisten toimintaedellytysten ylläpitäminen ja seurayhteistyön laajentaminen		
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:	Toimenpiteiden toteutumisen tulos:
Asiakastytyväisyyskyselyn teettäminen	Asiakastytyväisyyskyselyn tulokset	vastauksia saatiin 56kpl

Vapaa-aikatoimessa toteutettiin kuntalaisten asiakastytyväisyyskysely 24.11. - 23.12.2016. Asiakastytyväisyyskysely toteutettiin sähköisellä lomakkeella kunnan nettisivujen kautta. Kysely muodostui 10 kysymyksestä, joissa tarkasteltiin liikunnan harrastamista, kunnan ylläpitämien liikuntapaikkojen käyttöä, liikuntaharrastuksiin vaikuttavia tekijöitä liikuntapaikoilla sekä ideoita resurssien käytön kehittämiseen. Kyselyn tulosten perusteella liikuntapaikkojen kunnossapito arvioitiin riittävän ja hyvän välimaastoon. Liikuntatottumuksiin liikuntapaikkojen ominaisuuksista eniten vaikuttivat liikuntapaikan kunto sekä aukioloajat. Myös edullinen käyttömaksu/maksuttomuus sekä liikuntapaikan sijainti lähellä kotia tai työpaikkaa koettiin tärkeiksi tekijöiksi. Asiakastytyväisyyskyselyn perusteella Toivakan kunnan liikuntapalvelut arvioitiin tyydyttävän ja hyvän välille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Liikuntatoimen talouden toteuma oli 101,9 %. Nettokustannus/asukas oli 78,02 €. Liikuntatoimen käyttötalouden suurin yksittäinen menoerä oli sisäiset vuokramenot. Sisäiset vuokramenot olivat 27.978€ arvioitua suuremmat. Sisäisten vuokramenojen kasvu johtui uusien tilojen käyttöön otosta (Toivakkatalo, tekninen varikko). Alueiden kunnossapitoon kului 6 400€ arvioitua enemmän haastavan talven vuoksi.

Kuntosalin talouden toteuma oli 33,7 %. Kuntosalin myyntituotot olivat arvioitua suuremmat ja kalustohankintoja ei tehty vuoden 2016 aikana talousarvioon varatulla summalla. Kuntosalin nettokustannus/asukas oli 1,23 €. Kuntosalin valvojan palkkakustannukset on sisällytetty liikuntatoimen talousarvioon.

Nuorisotyön talouden toteuma oli 73,6 %. Nettokustannus/asukas oli 22,65 €. Toivakan 4H-yhdistykselle maksettiin yhteistoimintasopimuksen mukaisesti lapsi- ja nuorisotyöstä 12 000 €.

Aamu- ja iltapäiväkerhotoiminnan talouden toteuma oli 72,4 %. Toiminta toteutettiin pääosin kunnan omana toimintana. Lisäksi Toivakan 4H-yhdistys hoiti yhteistoimintasopimuksen mukaisesti iltapäiväkerhoa 3,5h/viikossa, kustannus tästä oli 2 565 €. Aamu- ja iltapäivätoiminnan nettokustannus/asukas oli 13,35 €.

Toteutumavertailu

EUR

104

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005240 VAPAA-AIKATOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	7.300		7.300	9.015,24	123,5
3200 Maksutuotot	10.000		10.000	14.030,00	140,3
3300 Tuet ja avustukset				10.729,75	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	17.300		17.300	33.774,99	195,2
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-173.219		-173.219	-145.167,52	83,8
4300 Palvelujen ostot	-51.384		-51.384	-40.635,26	79,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26.600		-26.600	-21.714,00	81,6
4700 Avustukset	-1.500		-1.500	-10.687,16	712,5
4800 Muut toimintakulut	-57.686		-57.686	-75.743,43	131,3
4000 TOIMINTAKULUT	-310.389		-310.389	-293.947,37	94,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-293.089	0	-293.089	-260.172,38	88,8
6999 VUOSIKATE	-293.089	0	-293.089	-260.172,38	88,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-22.078		-22.078	-20.356,44	92,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-22.078		-22.078	-20.356,44	92,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-315.167	0	-315.167	-280.528,82	89,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-315.167	0	-315.167	-280.528,82	89,0

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: päivähoidon johtaja Neija Lepistö

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Päivähoitolaki muuttui 1.8.2015 varhaiskasvatuslaiksi. Lain mukaan kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on subjektiivinen oikeus varhaiskasvatukseen ja kunnalla on velvollisuus järjestää varhaiskasvatuspaikka sitä tarvitsevalle työllistymisen tai opiskelun vuoksi kahden viikon kuluessa hakemuksen jättämisestä. Lasten varhaiskasvatus sisältää kunnallisen varhaiskasvatuksen, kunnan kustantaman Kelan maksaman lasten kotihoidon tuen ja yksityisen hoidon tuen. Kunnallista varhaiskasvatusta toteutetaan päiväkodeissa (2) ja perhepäivähoitona hoitajan kotona tapahtuvassa perhepäivähoitossa sekä seudullisesti Jyväskylän seudun päivähoitoverkostokuntien ja tarvittaessa muidenkin lähikuntien palveluissa. Varhaiskasvatuksen toteutuksen pohjana on vanhempien kanssa yhteistyössä laadittu lapsikohtainen varhaiskasvatussuunnitelma kaikissa hoitomuodoissa.

Päiväkotihoito

Päiväkoti Touhuvakassa toimii kaksi 20-paikkaista ryhmää ja esiopetuslasten 14-paikkainen hoitor ryhmä. Toinen ryhmistä toimii vuorohoitoryhmänä ja perhepäivähoitolasten varahoitoryhmänä. Päiväkotihoidossa ei ole huomioitu koulutoimen alaisia esikoululaisia, jotka eivät käytä varhaiskasvatuspalveluita. Päiväkoti Ruuhiryhmä toimii 18 -paikkaisena ollen avoinna vanhempien työvuorojen mukaan.

Perhepäivähoito

Omassa kodissaan työskenteleviä hoitajia on 2, joilla on yhteensä 8 paikkaa. Perhepäivähoidon varahoito järjestetään päiväkotia Touhuvakassa. Sekä päiväkotia- että perhepäivähoidossa on käytettävissä myös erityislastentarhanopettajan tuki tarpeen mukaan.

Kotihoidon tuki

Kunnallisen varhaiskasvatuksen sijaan perhe, jossa on alle 3-vuotias lapsi, voi hakea Kelalta kunnan kustantamaa lapsen kotihoidon tukea lapsensa hoitoon kotona tai hoitaa lapset yksityisen palveluntuottajan toimesta hakemalla palveluseteliä tai yksityisen hoidon tukea. Kunnassa toimii kaksi yksityistä perhepäivähoitajaa ja yksityinen 42-paikkainen päiväkotia Kompassi.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Päivähoidon rakenneuudistussuunnitelman toteuttamista jatketaan edelleen. Suurimpana rakenteellisenä muutoksena on koulutoimen alaisen esiopetusryhmän siirtyminen syksyllä 2016 Päiväkoti Touhuvakasta uusiin tiloihin koulun laajennuksen valmistuttua. Samalla myös hoitoeskarit siirtyvät koululle ja Touhuvakkaan vapautuu uusia varhaiskasvatuspaikkoja niitä tarvitseville. Siirto edellyttää alkukeväästä perusteellista valmistelua varhaiskasvatuksen, koulutoimen ja ruokahuollonkin välillä. Budjetoinnin osalta tämä näkyy lähinnä materiaalihankinnoissa. Investointiohjelmassa Touhuvakan laajennukseen on varattu rahaa vuodelle 2017. Sitä ennen varhaiskasvatuksessa tullaan hyödyntämään vapaita tiloja parhaalla mahdollisella tavalla.

Toisena merkittävänä asiana ovat varhaiskasvatuslain 2. vaiheen muutokset ja hallitusohjelman vaikutukset, joihin on varauduttava ja, joista saadaan tietoa vasta tämän talousarvion laadinnan jälkeen.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Päivähoidon talouden toteuma vuonna 2016 oli 92,1 % ja talousarvio alittui n.100.000 eurolla kesken vuotta tehdyistä budjettimuutoksista huolimatta. Muutoslaskelmat osoittautuivat nimenomaan henkilöstömenojen osalta aivan liian varovaisiksi. Nettomenot olivat 483,40€/asukas ja laskivat hieman edellisvuodesta (500,93€ v.2015). Samoin yhden lapsen hoitokustannukset laskivat edellisvuodesta 661€/kk (663€/kk v.2015). Lapsia oli kaikkiaan kunnallisessa hoidossa vuoden 2016 lopussa 75 (76 lasta v.2015) ja yksityisessä hoidossa 54 (61 lasta v.2015) eli yhteensä 129 (137 lasta v.2015).

Eniten budjetti alittui henkilöstökuluista, eli n. 90 000 €. Tämä johtui ensinnäkin siitä, että Ruuhiryhmässä tarvittiin viidettä työntekijää vain kevään ajan ja yksi työntekijä teki nelipäiväistä viikkoa, jonka sijaistaminen saatiin hoidettua sisäisin järjestelyin. Toiseksi perhepäivähoitajia oli syksyllä vain yksi kahden sijaan ja kolmanneksi esiopetuksen siirron myötä yhden työntekijän palkka katettiin koulu-toimen saamalla hankerahoituksella. Muita syitä säästöihin olivat mm. se, että vuorohoidontarpeen vähenemisestä johtuen Touhuvakassakin selvittiin siten, että yksi työntekijä toimi myös eskarihoitoryhmässä. Lisäksi sijaismäärärahoista säästyi n. 20.000 ja suositusvapaita pidettiin yhteensä 46 päivää. Palvelujen ostoista säästettiin n. 45.000€, koska osa tiedossa olevista lapsista sijoittuivatkin hoitoon omaan kuntaan ja osalla taas peruuntui hoidon tarve kokonaan. Toimintatuottoja saatiin vastaavasti 31.000 euroa vähemmän kuin oli budjetoitu.

Toteutumavertailu

108

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00005250 LASTEN PÄIVÄHOITO					
0003 TUOSELASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	48.400		48.400	43.620,00	90,1
3200 Maksutuotot	130.000		130.000	104.110,28	80,1
3000 TOIMINTATUOTOT	178.400		178.400	147.730,28	82,8
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-709.811	20.000	-689.811	-600.083,93	87,0
4300 Palvelujen ostot	-228.476	50.000	-178.476	-133.517,74	74,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28.890		-28.890	-15.118,34	52,3
4700 Avustukset	-545.000	75.000	-470.000	-483.083,51	102,8
4800 Muut toimintakulut	-86.326		-86.326	-89.884,77	104,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.598.503	145.000	-1.453.503	-1.321.688,29	90,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.420.103	145.000	-1.275.103	-1.173.958,01	92,1
6999 VUOSIKATE	-1.420.103	145.000	-1.275.103	-1.173.958,01	92,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2.222		-2.222	-2.641,53	118,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.222		-2.222	-2.641,53	118,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.422.325	145.000	-1.277.325	-1.176.599,54	92,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.422.325	145.000	-1.277.325	-1.176.599,54	92,1

Toteutusvertailu

109

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutus 2016 01-12	Käyttö- %
00005000 SIVISTYSTOIMENLAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	347.700		347.700	376.488,84	108,3
3200 Maksutuotot	140.000		140.000	118.140,28	84,4
3300 Tuet ja avustukset	21.750		21.750	47.870,56	220,1
3400 Muut toimintatuotot				586,80	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	509.450		509.450	543.086,48	106,6
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.808.580	20.000	-2.788.580	-2.639.223,03	94,6
4300 Palvelujen ostot	-1.263.429	50.000	-1.213.429	-1.213.725,73	100,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-154.690		-154.690	-156.480,71	101,2
4700 Avustukset	-546.500	75.000	-471.500	-493.770,67	104,7
4800 Muut toimintakulut	-777.243		-777.243	-708.911,71	91,2
4000 TOIMINTAKULUT	-5.550.442	145.000	-5.405.442	-5.212.111,85	96,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5.040.992	145.000	-4.895.992	-4.669.025,37	95,4
6999 VUOSIKATE	-5.040.992	145.000	-4.895.992	-4.669.025,37	95,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-41.083		-41.083	-42.760,63	104,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-41.083		-41.083	-42.760,63	104,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-5.082.075	145.000	-4.937.075	-4.711.786,00	95,4
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5.082.075	145.000	-4.937.075	-4.711.786,00	95,4

Tekninen lautakunta

Teknisen toimen hallinto

Vastuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen

Toimielimen alaiset tulosalueet:

Yhdyskuntasuunnittelu

Ympäristöjaosto

Liikenneväylät

Jätehuolto

Puistot ja yleiset alueet

Toimitilapalvelut

Muut toimitilapalvelut

Maa- ja metsäalueet

Sisäinen palvelutoiminta

Vesihuolto

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toimintaa kuuluu henkilöstöhallinto ja toimialan yleinen hallinto ja kehittäminen. Tekninen toimiala muodostuu pääasiassa kunnan ydintoimintoja tukevista palveluista.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Teknisen toimen hallinnon resursseja on supistettu painottamalla työpanosta enemmän tuotannollisiin tehtäviin. Hallintoyksikkö on valmistellut vesihuollon yhtiöittämistä, mutta asiaa ei saatane ratkaistua vielä 2016 aikana. Palvelutalon siivoustoimi siirtyy teknisen toimen siivoustiimiin. Liikuntatoimen henkilöstö ja toiminnot siirtyvät selkeästi sivistystoimen alaisuuteen. Uuden valtakunnallisen hallitusohjelman myötä on vireillä useita lakimuutoksia, joiden vaikutuksesta toimintaa ei ole vielä tarkempaa tietoa. Niistä aiheutuviin rakenteellisiin haasteisiin tulee vuoden aikana varautua. Tietotekniset muutokset vaativat osaamisen aktiivista kehittämistä. Hallinnon läpinäkyvyyttä kehitetään edelleen.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Teknisen toimen rakenteelliset muutokset sujuvaksi toiminnaksi	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Henkilöstön ja asiakkaiden palaute	Muutosten vaikutusten arviointi lokakuussa

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Vesihuollon yhtiöittämisestä luovuttiin vuoden 2016 aikana ja ko. toiminta pysyy kunnan omana toimintana ainakin toistaiseksi. Siivous- ja liikunta henkilöstön osalta siirtymiset toiseen hallintokuntaan toteutettiin suunnitelman mukaisesti.

Teknisen toimen hallinnon osalta syksyllä 2016 tapahtui henkilömuutoksia joiden vaikutukset aiheuttivat toiminnan epäselvyyttä loppuvuonna 2016 ja tulee vaikuttamaan toimintaan myös vuonna alkuvuonna 2017.

Teknisen lautakunnan kokouksia oli vuonna 2016 yhteensä kahdeksan kappaletta. Lautakunnan jäseniä ja muita kutsuttuja osallistui kokouksiin seuraavasti:

Varsinainen jäsen	Kokouskerrat	Varajäsen	Kokouskerrat
Kari Parviainen, pj	7	Terttu Marttila	1
Varja Oksanen, vpj	6	Juha Houni	1
Jenni Jauhainen	8	Topi Saarelainen	1
Lauri Niemi	8		
Petri Haikkala	5		
Eino Tiihonen	5		
Veli-Pekka Vihinen	5		
Muut osallistujat	Kokouskerrat	Muut osallistujat	Kokouskerrat
Sakari Ainali, kh pj	1	Henna Breilin, talous- ja hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	2
Paula Keteli, kh jäsen	6	Jukka Paalanen, vt. tekninen johtaja	1
Matti Nikupeteri, kehitysjohtaja	6	Arja Lukkarinen	1
Pirkko-Liisa Vesterinen, kunnanjohtaja	2	Ville Vähätiitto, kartoittaja	1
Sari Linturi-Sahlman, hallintojohtaja	3	Merja Galler	1
Jouko Reinikainen, kunnallisteknikko	2	Kimmo Koskela	1

Vuoden 2016 aikana kunnassa tehtiin valmiiksi kaksi suurta rakennusinvestointia. Toivakkatalo ja koulun C- osa pystytettiin ottamaan käyttöön suunnitellusti. Lopputarkastukset ja muut viimeiset selvittelyt tehdään vuoden 2017 alkuvuoden aikana.

Hallinnon osalta suunniteltu budjetti ylittyi n. 18%. Ylitys muodostui henkilöstökulujen ja palveluosten osalta.

Henkilöstökulujen osalta menot oli pilkottu monen eri kustannuspaikan alle. Lisäksi irtisanoutumiset ja eläköitymiset aiheuttivat ennakoinnattomia lisäyksiä palkkakuluihin.

Merkittävimmät riskit ja epävarmuustekijät

Teknisen toimen osalta merkittävimmät riskit liittyvät etenkin suurien investointihankkeiden suunnitelmien toteutumiseen. Merkittävissä rakennushankkeissa aikataulun ja talouden hankkeen kokoon nähden suhteellisen pienetkin heilahdukset voivat näkyä kunnan toiminnassa ja taloudessa huomattavasti. Kuluneen vuoden osalta tällaisia merkittäviä riskejä ei realisoitunut. Lisäksi riskinä ovat yllätykset suunnitteleamattomat investointi ja/tai korjaustarpeet.

Pienessä kunnassa kaikilla toimialoilla henkilöstöriskit ovat merkittäviä. Monet asiat ovat tietyn yhden henkilön varassa ja vaikka varahenkilöjärjestelmää pyritään rakentamaan ja ylläpitämään voi yhden henkilön poissaolo tuoda huomattavaa epävarmuutta koko kunnan toimintaan. Kuluneen vuoden aikana tapahtuneet henkilövaihdokset eivät realisoineet merkittäviä riskejä.

Teknisen toimen osalta korostuu myös hankintoihin kohdistuvat riskit. Riskiä voidaan hallita, kun hankintaosaamiseen panostetaan ja noudatetaan laadittua hankintaohjetta. Hankintoihin liittyen ei realisoitunut merkittäviä riskejä kuluneena vuonna.

Sisäinen valvonta

Henkilöstövaihdosten vuoksi vuoden aikana toteutettua sisäistä valvontaa on haasteellista arvioida realistisesti. Sisäinen valvonta perustuu kunnan yleisiin sisäisen valvonnan käytänteisiin.

Teknisen toimen osalta vuoden 2015 sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskien hallinnan esille tuomia asioita korjattiin ja parannettiin vuoden 2016 aikana. Suurin osa 69:stä sisäisen valvonnan ja kokonaisvaltaisen riskienhallinnan kriteereistä toteutuu ja asiat ovat kunnossa. Kehittämistäkin kuitenkin löytyy. Vuoden 2016 tilikauden päättyessä tehtiin arviointi ja sen perustalta nousi kehittämiskohteiksi seuraavat asiat:

- Hallintosääntöuudistus uuden kuntalain mukaiseksi aloitettiin myös teknisen toimen osalta ja se saadaan päätökseen vuoden 2017 aikana.
- Teknisen toimen henkilöstön tehtäviä ja vastuita organisoitiin, määriteltiin ja jaettiin uudella tavalla, mutta henkilöiden irtisanoutumiset ja -vaihdokset vuoden loppupuolella aiheuttivat sen, ettei tehtävä- ja prosessikuvauksia saatu valmiiksi.
- Teknisessä toimessa on ollut vuoden 2016 aikana pitkiä sairauslomia ja henkilövaihdoksia, jotka ovat hankaloittaneet jonkin verran sujuvaa ja häiriötöntä toimintaa. Avainhenkilöriskejä tulee edelleen tarkistaa.
- Toiminnallisia ja taloudellisia Toivakka tarinasta johdettuja sitovia tavoitteita ei kaikilta osin saavutettu. Tavoitteiden toteutumista on seurattu vuoden aikana, mutta poikkeamisista ei ole riittävästi raportoitu esimiehille eikä tekniselle lautakunnalle ja hallitukselle
- Vuoden aikana hankittiin uusia tietojärjestelmiä ja niitä on sisään ajettu ja henkilöstöä on koulutettu niiden käyttöön. Kyseinen työ jatkuu.
- Kunnan omaisuuden systemaattista inventointia jatketaan
- Hankintaosaamista vahvistetaan ja hankintaprosessi kuvataan
- Sopimusten vienti kunnan asianhallintajärjestelmään aloitettiin, mutta se on kesken. Tähän liittyen koko kunnan sopimisoheistus odottaa päivittämistä.
- Ns. "virkatien" tuntemus henkilöstön keskuudessa ontui vuoden aikana ja sitä tarkistettiin henkilöstön kanssa useaan otteeseen.
- Koko kunnan osalta arkistointiohje on päivitettävä ja sen myötä myös teknisen toimen arkistointia kehitetään

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007100 HALLINTO-JA SUUNNITTELU					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot					
3000 TOIMINTATUOTOT				700,00	-100,0
				700,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-35.109		-35.109	-51.198,33	145,8
4300 Palvelujen ostot	-14.866		-14.866	-16.720,16	112,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.650		-1.650	-1.175,79	71,3
4800 Muut toimintakulut	-15.818		-15.818	-11.318,34	71,6
4000 TOIMINTAKULUT	-67.443		-67.443	-80.412,62	119,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-67.443	0	-67.443	-79.712,62	118,2
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-85,53	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-85,53	-100,0
6999 VUOSIKATE	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3

Yhdyskuntasuunnittelu

Vastuuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen 21.11.2016 alkaen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Tavoitteena on luoda valmiuksia uusien asukkaiden ja monipuolisen yritystoiminnan sijoittumiselle Toivakkaan. Painopisteinä ovat rantojen ja kirkonkylän kaavat.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Aluearkkitehtitoiminnasta luovutaan 2015 lopussa. Tavoitteena on käynnistää yhteistyö Laukaan kunnan kanssa. Konsulttityöhön joudutaan kuitenkin turvautumaan useimmissa kunnan kriittisissä kaavoitushankkeissa. Maakuntakaavoituksen etenemistä tulee seurata tarkasti, samoin muiden kuntien kaavoitushankkeita.

Vuonna 2015 alkanutta kiinteistökartoitusta jatketaan. Kartoitustyön avulla saadaan parannettua kiinteistöveron tuottoa. Kartoittajan avulla parannetaan myös rakennuslupiin liittyviä palveluja.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Itäinen rantaosayleiskaava, Viisarimäen yritysalueen ja Saarinen II alueen kaavat valmistuvat	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Kaavojen vaihe	Kaavat hyväksytään kunnanvaltuustossa

Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Kaavoituksen osalta toiminnalliset tavoitteet eivät täysin toteutuneet. Keskeneräisiä kaavoja ei saatu valmiiksi mm. puuttuvien lausuntojen yms. takia. Kaavoja valmistui yksi kpl Saarinen II. Osa kaavoista valmistuu 2017 vuoden alussa.

Toteumavertailun mukainen summa 162 849 € ylitti budjetoidun 152 734 € yhteensä 10 115 €. Kaavoitushankkeille oli investoitu rahaa vuonna 2016 yhteensä 200 000€, josta käytettiin vain 39 681€.

Yhteistyötä aluearkkitehtitoiminnasta Laukaan kunnan kanssa ei aloitettu.

Kiinteistökartoitusten osalta vuoden 2016 loppuun mennessä oli läpikäyty n. 1000 kiinteistöä. Rakennuksia kiinteistöillä on ollut yli 3000 kpl. Kiinteistökartoittaminen jatkuu vuonna 2017.

Toteutumavertailu

21.02.2017

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

115

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007110 YHDYSKUNTASUUNNITTELU					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	5.000				
3200 Maksutuotot			5.000		
3300 Tuet ja avustukset		28.021	28.021	888,39	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	5.000	28.021	33.021	14.010,50	50,0
				14.898,89	45,1
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-67.708	-41.881	-109.589	-97.912,10	89,3
4300 Palvelujen ostot	-31.909	-13.350	-45.259	-61.684,25	136,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.000		-4.000	-3.634,58	90,9
4800 Muut toimintakulut	-19.088	-4.500	-23.588	-10.992,43	46,6
4000 TOIMINTAKULUT	-122.705	-59.731	-182.436	-174.223,36	95,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-117.705	-31.710	-149.415	-159.324,47	106,6
6999 VUOSIKATE	-117.705	-31.710	-149.415	-159.324,47	106,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.317		-3.317	-3.524,81	106,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.317		-3.317	-3.524,81	106,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-121.022	-31.710	-152.732	-162.849,28	106,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-121.022	-31.710	-152.732	-162.849,28	106,6

Ympäristöjaosto

Vastuuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen 21.11.2016 alkaen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Jaosto toimii itsenäisenä lupaviranomaisena. Rakentamisen lupia myönnetään keskimäärin 100 kpl vuodessa. Toiminnassa tasapainoiltaan oikeusvarmuuden ja joustavien toimintamallien välillä.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Yksikössä toimivat osa-aikainen rakennustarkastaja lupasihteeri. Loppuvuodesta 2016 yksikössä toimi vs. rakennustarkastaja ja ympäristönsuojelusihteeri. Lupasihteerin tehtäviä hoidettiin oppisopimushenkilön ja kartoittajan kanssa. Lupaprosessiin liittyviä, asiakkaille lisäarvoa tuottavia uusia toimintamuotoja kehitetään. Sähköisen asiainnin kokeilu aloitettiin 2013 lopussa ja sen käyttöastetta pyritään parantamaan ja toimintamallia sujuvoittamaan. Piirustusarkiston sähköistäminen on edistynyt työllisyystukien avulla ja sen käytettävyyttä kehitetään. Yhteistyötä Keski-Suomen kuntien välillä syvennetään. Sitovana tavoitteena on edelleen paljon aikaa vievien katselmusten vähentäminen ja sitä kautta toiminnan tehostaminen. Rakennusjärjestyksen muutos aloitetaan alkuvuodesta.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Rakennusjärjestyksen uudistaminen	
Toimenpide/toimenpiteet: Kiinteistökartoituksesta ja lainsäädännön muutoksista aiheutuvat rakennusjärjestyksen muutosten valmistelu	Mittari/mittarit: Rakennusjärjestyksen hyväksyminen

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Rakennusjärjestyksen päivittämistä ei aloitettu ja niiltä osin sitova tavoite jäi toteuttamatta.

Ympäristöjaoston kokoonpano ja kokouksiin osallistuminen

Varsinainen Jäsen	Kokouskerrat	Varajäsenet	Kokouskerrat
Petri Haikkala, pj	6	Kirsti Heinonen	1
Meiris Suominen, vpj	3	Markku Kauppinen	1
Rauno Bågman	4		
Heidi Hakkarainen	6		
Jouko Vanhatalo	6		
Muut osallistujat	Kokouskerrat	Muut osallistujat	Kokouskerrat
Sakari Ainali, kh pj	2	Terttu Saikkonen, toimistosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	2
Irja Lamberg, kh jäsen	5	Ville Vähätiitto, kartoittaja	1
Matti Nikupeteri, kehitysjohdaja	5	Jukka Paalanen, vt. tekninen johtaja	1
Henna Breilin, talous- ja hallintosihteeri, pöytäkirjanpitäjä	1		

Ympäristöjaosto kokoontui vuoden 2016 aikana 6 kertaa. Rakennustarkastajana toimi Matti Nikupeteri ja 21.11.2016 alkaen Jukka Paalanen. Toimistosihteerinä Terttu Saikkonen ja loppuvuodesta Henna Breilin, Tiina Britinen ja Ville Vähätiitto.

Ympäristöjaoston ja rakennustarkastajan käsittelemät asiat 2016

Tyyppi	kpl
Rakennuslupa	46
Toimenpidelupa	15
Ilmoitus	20
Maisematyölupa	3
Rakennusluvan jatkohakemus	9
Vastaavan-/KVV- työnjohtajan hakemus	50
Maa- aineslupia	1
Poikkeamispäätöksiä ja suunnittelutarveratkaisuja	13
Katselmuksia suoritettiin yhteensä	107

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Rakennusvalvonnasta kertyi maksuja vuonna 2016 yhteensä 27 457€ ja lisäksi soralupamaksuja yhteensä 8 941€. Yhteensä maksutuottoja kertyi 36 398€.

Suunniteltuun budjettiin muodostui n. 51% ylitys. Ylitys johtui rakennusvalvonnan maksujen jäämisestä alle budjetoidun summan. Lisäksi henkilöstökulut ylittyivät n. 30%:a.

Toteutumavertailu

EUR

118

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007120 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT				1.590,60	-100,0
3001 Myyntituotot			55.000	36.398,87	66,2
3200 Maksutuotot	55.000			1.266,89	-100,0
3300 Tuet ja avustukset			55.000	39.256,36	71,4
3000 TOIMINTATUOTOT	55.000				
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-50.751		-50.751	-66.585,56	131,2
4300 Palvelujen ostot	-16.527		-16.527	-11.935,82	72,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.550		-4.550	-2.222,21	48,8
4800 Muut toimintakulut	-16.018		-16.018	-7.524,37	47,0
4000 TOIMINTAKULUT	-87.846		-87.846	-88.267,96	100,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32.846	0	-32.846	-49.011,60	149,2
6999 VUOSIKATE	-32.846	0	-32.846	-49.011,60	149,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-485,63	-100,0
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				-485,63	-100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-49.497,23	150,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-32.846	0	-32.846	-49.497,23	150,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32.846	0	-32.846	-49.497,23	150,7

Liikenneväylät

Vastuuhenkilö: kunnallisteknikko Jouko Reinikainen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää katujen kunnossapidon, tievalaistuksen ja viitoituksen asemakaava-alueella sekä yksityisteiden kunnossapitoavustukset. Kunnossapitotyöt tehdään 2016 pääasiassa kunnan traktorilla. Ostopalveluina hoidetaan tievalaistus ja katujen korjaukset. Yksityistieavustuksia maksetaan n. 60 tiekunnalle. Liikenneturvallisuutta parannetaan mm. kevyen liikenteen väylän rakentamisella Aittojärven suuntaan (investointihanke).

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Toiminnan jatkuvuutta ja toimintatapoja selvitetään vuosille 2016–2017. Järjestely, jolla kiinteistöille annetaan osoite, kuvataan ja sitä selkeytetään.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Liikenneväylien luokittelu	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Katujen ja yksityisteiden luokittelu liikennemäärien ja -tarpeen perusteella.	Luokittelu valmis

Toimintaympäristön muutokset vuonna 2016

Liikenneväylät hoidettiin kunnan traktorilla auraukset, hiekoitukset ja polanteen poisto talvella. Ostopalveluina hoidettiin hiekan poistot, pölynsidonta murskepintaisille ja tie-/katuvalaistuksen huollot.

Keski-Suomen ELY-keskus rakennutti kesällä kevyenliikenteen väylän välille uimala-Aittojärventie, kunta maksoi rakentamisen kustannukset (investointi).

Yksityisteille myönnettiin avustuksia 37 796 €. Tie-/katuvalaistukseen käytettiin sähköenergiaa 83560 kWh (90341 kWh vuonna 2015, 105 377 kWh vuonna 2014).

Katujen ja yksityisteiden luokittelua aloitettiin tehdä vuonna 2016 ja se valmistuu v. 2017. Tieluokittelu ei valmistunut ajoissa, koska liikenteen laskemista ei ollut hoidettu riittävän kattavalta alueelta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Liikenneväylien kustannukset olivat 126 084,85 €. Ko. kustannuspaikan osalta suunnitellussa budjetissa pysyttiin.

Toteutumavertailu

EUR 120

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007200 LIIKENNEVÄYLÄT					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-8.291		-8.291	-8.162,57	98,5
4300 Palvelujen ostot	-13.750		-13.750	-8.980,48	65,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16.850		-16.850	-12.935,42	76,8
4700 Avustukset	-39.900		-39.900	-37.796,00	94,7
4800 Muut toimintakulut				-180,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-78.791		-78.791	-68.054,47	86,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-78.791	0	-78.791	-68.054,47	86,4
6999 VUOSIKATE	-78.791	0	-78.791	-68.054,47	86,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-60.543		-60.543	-58.030,38	95,8
	-60.543		-60.543	-58.030,38	95,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-139.334	0	-139.334	-126.084,85	90,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-139.334	0	-139.334	-126.084,85	90,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ					

Jätehuolto

Vastuuhenkilö: kunnallisteknikko Jouko Reinikainen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää jätehuollon järjestämisen ja neuvonnan jätehuoltoasioissa. Kuiva- ja biojäte toimitetaan sopimusperusteisena kuljetuksena Mustankorkea Oy:lle, kuten myös puhdistamolietteet. Hyötykeräyspisteissä kerätään talteen paperia, pahvia, pienmetallia ja lasia. Keväällä järjestetään vaarallisten jätteiden keräyspäivä, vaarallisia jätteitä otetaan vastaan kerran kuukaudessa jätevedenpuhdistamolla. Jätehuoltoon liittymättömistä tehdään tarkistusta yhdessä ympäristötoimen kanssa. Ekomaksulla katetaan kierrätyspisteiden (paperi, lasi, pienmetallit) ylläpitoa ja vaarallisten jätteiden keräystä.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Jätehuoltoalalla ei ole toimintakaudella näkyvissä merkittäviä toimintaan vaikuttavia muutoksia.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Tiedottamisen lisääminen	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Nettisivujen päivittäminen ja artikkelien laatiminen	Tiedottamisen määrä

Toimintaympäristön muutokset vuonna 2016

Yhdyskuntajätteet toimitettiin Mustankorkea Oy. Kuivajätteitä 341,54 t ja biojätettä 70,16 t. Kierrätyspisteiltä kerättiin talteen 8 t pahvia (Paperinkeräys Oy), 75 t paperia (Kaipola, siistauslaitos), 9 t kartonkia (Paperinkeräys Oy) ja 10 t pienmetallia (Stena). UFF-järjestö keräsi talteen 6,3 t kenkiä ja vaatteita. SER-romua kerättiin talteen tuottajatahon keräämänä Toivakan Sähkö Oy:n pihassa. Kesäkuussa kerättiin talteen vaarallisia jätteitä (ongelma). Asiasta tiedotettiin Paikallisuutisissa ja kunnan kotisivulla. Keräyksessä kävi lähes 100 kuntalaista tuomassa erilaisia vaarallisia jätteitä. Kunnan kotisivuja päivitettiin jätehuollon osalta. Sen sijaan artikkeleita ei tehty, näin ollen siltä osin jäätin sitovasta tavoitteesta.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Jätehuollon kustannukset olivat 24 366,65 € ylijäämäinen. (vuonna 2017 suunnitellaan kierrätyspisteen rakentamista Haukanmaan alueelle).

Toteutumavertailu

EUR

122

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007300 JÄTEHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	84.000		84.000	99.788,57	118,8
3000 TOIMINTATUOTOT	84.000		84.000	99.788,57	118,8
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot	-71.800		-71.800	-74.258,22	103,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-450		-450	-189,45	42,1
4800 Muut toimintakulut	-50		-50	-217,29	434,6
4000 TOIMINTAKULUT	-72.300		-72.300	-74.664,96	103,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	11.700	0	11.700	25.123,61	214,7
6999 VUOSIKATE	11.700	0	11.700	25.123,61	214,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-757		-757	-756,96	100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-757		-757	-756,96	100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	10.943	0	10.943	24.366,65	222,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	10.943	0	10.943	24.366,65	222,7

Puistot ja yleiset alueet

Vastuhenkilö: kunnallisteknikko Jouko Reinikainen ja vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää puistojen ja yleisten alueiden kunnossapitotyöt. Yleisten alueiden auraukset ja hiekoitukset tehdään kunnan traktorilla omana työnä. Varsinaista henkilöstöä puistojen ja yleisten alueiden hoitoon on 1,5 kpl. Lisäksi hoitotoissa käytetään kesätyöntekijöitä.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Toiminnan jatkumista kunnan omalla työllä ja toimintatapoja selvitetään vuosille 2016–2017. Asemakaava-alueen puistoja ja kunnan maa-alueiden maisemallista ilmettä kehitetään kevään aikana toteutettavilla puuston käsittelyllä.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Kirkonkylän luonnonhoitosuunnitelman toteuttaminen alkaa	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Asemakaava-alueen puuston käsittely	Palaute alueen asukkailta

Vuonna 2016 puistot- ja yleiset alueet toimintaa oli hoitamassa yksi palkattu henkilö. Suurin yksittäinen projekti oli keskustan alueen puuston harventaminen. Projektia kutsuttiin Myrskytuuleksi. Puut saatiin kaadettua lähes suunnitellusti mutta ns. pehmeämpi pohjaisia alueita jätettiin tietoisesti talville 2017. Projekti sai niin positiivista kuin negatiivista palautetta kuntalaisilta. Oksien ja risujen keräys on osittain vielä kesken ja kantojen jyrshintä tulee toteutettavaksi todennäköisesti kesällä 2017. Teiden ja katujen kunnossapidon osalta työt sujuivat ilman ongelmia.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Talousarvioin mukainen budjetti 43 549€ riitti kattamaan kustannukset arvioin mukaisesti. Toteuma oli 39 544€.

Toteutumavertailu

EUR

124

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007400 PUISTOT JA YLEISET ALUEET					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-31.431		-31.431	-28.643,28	91,1
4300 Palvelujen ostot	-3.400		-3.400	-3.701,85	108,9
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.800		-1.800	-466,86	25,9
4800 Muut toimintakulut	-200		-200	-144,14	72,1
4000 TOIMINTAKULUT	-36.831		-36.831	-32.956,13	89,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-36.831	0	-36.831	-32.956,13	89,5
6999 VUOSIKATE	-36.831	0	-36.831	-32.956,13	89,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-9.111		-9.111	-8.067,71	88,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-9.111		-9.111	-8.067,71	88,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-45.942	0	-45.942	-41.023,84	89,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-45.942	0	-45.942	-41.023,84	89,3

Toimitilapalvelut

Vastuuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen 21.11.2016 alkaen.

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää kunnan omistamien asuinrakennusten, osakehuoneistojen, liike- ja teollisuusrakennusten, sivistystoimen, sosiaalitoimen ja muun hallintotoimen rakennusten ja alueiden hoidon ja kunnossapidon.

Vuokrahuoneistoissa tehdään tarvittaessa huoneistojen korjauksia kunnan kirvesmiehen työnä asunnon tyhjentyessä. Kesällä palkataan nuoria kesätyöntekijöiksi. Kaikissa kiinteistöissä tehdään tarvittaessa korjaustöitä.

Kiinteistöhoidossa on kolme kiinteistöhoitajaa ja siivoustiimissä kuusi työntekijää, joista kaksi työskentelee palvelukeskuksella. Kiinteistöhoitajat tekevät monimuotoisia työtehtäviä ja osallistuvat myös laitoshoitotöihin (vesi- ja viemärilaitos). Toimitilojen korjaustöissä on yksi tuntipalkkainen rakennusmies, joka osallistuu myös muihin kiinteistöhoito ja laistostöihin. Lisäksi kiinteistöhoitossa työskentelee työllisyystuella 1-2 henkilöä vuosittain määräajan.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Alkanutta toimintojen lähiesimiestyön kokeilu vakinaistetaan. Kunnan varikon käyttöönotto ja siihen liittyvien toimintojen järjestelyt toteutetaan toimintavuoden aikana. Tavoitteena on kiinteistöjen energiankulutuksen alentaminen.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Sähköinen huoltokirja otetaan käyttöön uusien rakennusten osalta	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Tietojen kerääminen rakennushankkeiden aikana, henkilöstön koulutus ja järjestelmän käyttöönotto	Sähköinen huoltokirja on otettu käyttöön uusissa rakennuksissa

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Energiansäästökampanjaa jatkettiin ja vuoden 2016 lopulla koulun ja kirjaston valaisimiin investoitiin energiaa säästävät LED- lamput. Lisäksi osa valaisimista uusittiin/uusitaan 2017. Energiaan kului rahaa lämmityksen ja sähkön osalta vuonna 2016 yhteensä 373 344€.

Toivakkatalo ja koulun laajennus C-osa otettiin käyttöön elokuussa 2016. Kunnan suoraan omistamat kolme rivitaloa myytiin Kiinteistö Oy Toivakanhakalle kesällä 2016. Vanhan kunnanviraston jatkokäyttöä alettiin suunnittelemaan vuoden 2016 lopulla.

Palvelukeskuksen tulevaisuutta puntaroitiin useassa eri kokouksessa ja tilaisuudessa. Vuoden 2016 valtuuston päätöksen perusteella Palvelukeskusta ei alettu korjaamaan.

Havulankankaan ja Huikon varastotilat myytiin alkuvuonna 2016.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Energiainvestointeja tehtiin loppuvuonna 2016 yhteensä 15 678€:lla. Vaikutukset realisoituvat vasta vuoden 2017 sähkönkulutuksessa.

Toimitilapalveluiden osalta budjetti pysyi suunnitellun rajoissa.

Toteutumavertailu

127

EUR

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007500 TOIMITILAPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	36.950		36.950	4.743,75	12,8
3300 Tuet ja avustukset				672,66	-100,0
3400 Muut toimintatuotot	1.397.091		1.397.091	1.242.563,10	88,9
3000 TOIMINTATUOTOT	1.434.041		1.434.041	1.247.979,51	87,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-13.747		-13.747	-33.327,16	242,4
4300 Palvelujen ostot	-638.843	-30.000	-668.843	-651.738,46	97,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-438.800		-438.800	-356.480,60	81,2
4800 Muut toimintakulut	-30.829		-30.829	-7.111,09	23,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.122.219	-30.000	-1.152.219	-1.048.657,33	91,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	311.822	-30.000	281.822	199.322,18	70,7
6999 VUOSIKATE	311.822	-30.000	281.822	199.322,18	70,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-259.527		-259.527	-214.494,71	82,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-259.527		-259.527	-214.494,71	82,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	52.295	-30.000	22.295	-15.172,53	-68,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	52.295	-30.000	22.295	-15.172,53	-68,1

Muut toimitilapalvelut

Vastuuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen 21.11.2016 alkaen. Siivoustoimen osalta ruoka- palveluesimies Miia Pynnönen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää kunnan omien kiinteistöjen kiinteistöhuollon sekä talonmies- ja siivouspalvelujen myynnin Kiinteistöyhtiö Toivakanhakalle, Toivakan Vanhustentukiyhdistykselle ja palokunnalle. Kiinteistöhoitoon työt jakautuvat kolmelle kiinteistöhoitajalle ja siivoustyöt siivoustiimille (6 työntekijää). Kiinteistöhoitajille on määritelty omat kiinteistöt, joista he vastaavat (työparitiimit). Menot vyörytetään laskennallisesti eri kiinteistöille ja laskutetaan Toivakanhakalta ja Vanhustentukiyhdistykseltä.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Sekä talonmiespalveluiden että siivoustyön lähiesimiesten toimintamalleja sekä sisäistä yhteistyömallia kehitetään edelleen.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Toiminnallisia säästöjä	
Toimenpide/toimenpiteet: Siivoustyön laadun ja tuottavuuden arviointi	Mittari/mittarit: Siivoustyön mitoituksen soveltaminen käytäntöön

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Kiinteistöhoitoon ja siivoustyön osalta lähiesimieskoulutus jatkui koko vuoden 2016. Koulutus loppuu vuonna 2017.

Talonmiespalveluiden toiminta säilyi entisellään ja kiinteistökohtaisia suunnitelmia ja toimintatapoja aloitettiin kehittämään vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2016 lopulla oli jo tiedossa mahdolliset muutokset kuntien palvelurakenteeseen ja niiden vaikutuksia talonmiespalveluiden osalta arvioitiin loppuvuodesta.

Siivoustyön mitoitus tehtiin suunnitellusti ja sen perusteella työntekijämäärä ei ole riittävä. Tämä aiheutti sisäisiä järjestelyjä siivoustyön laadun ja määrän osalta. Kuitenkaan ko. toimenpide ei ole aiheuttanut jälkikäteen negatiivista palautetta. Eli muutokset olivat pieniä ja oikein suunniteltuja.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Siivoustyön siirtyessä teknisen toimen alaisuuteen mm. pesuainekulut saatiin kuriin järjestelemällä ja suunnittelemalla annostukset yms. uudelleen. Lisäksi hankintoja ohjaamalla kulut putosivat aikaisemmasta. Kokonaisuudessaan vuoden 2016 budjetti pysyi suunnitellussa.

Talonmiespalvelujen budjetin osalta pysyttiin suunnitellusti.

Toteutumavertailu

EUR

130

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007600 MUUT TOIMINTILAPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	505.023		505.023	511.469,71	101,3
3300 Tuet ja avustukset	15.000		15.000	16.281,73	108,5
3000 TOIMINTATUOTOT	520.023		520.023	527.751,44	101,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-464.723		-464.723	-431.699,17	92,9
4300 Palvelujen ostot	-11.663		-11.663	-13.704,47	117,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38.900		-38.900	-23.726,57	61,0
4800 Muut toimintakulut	-99.892		-99.892	-58.621,68	58,7
4000 TOIMINTAKULUT	-615.178		-615.178	-527.751,89	85,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-95.155	0	-95.155	-0,45	
6999 VUOSIKATE	-95.155	0	-95.155	-0,45	
8499 TILIKAUDEN TULOS	-95.155	0	-95.155	-0,45	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-95.155	0	-95.155	-0,45	

Maa- ja metsäalueet

Vastuuhenkilö: kunnanjohtaja

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää kunnan maa- ja vesialueiden hoidon ja myynnin sekä maa-ainesten myynnin. Tavoitteet kunnan metsien hoidosta ja puunmyynnistä asettaa kunnanhallitus. Uusien alueiden käyttöönotosta tehdään selvityksiä ja suunnitelmia.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Asemakaava-alueen puistoja ja kunnan maa-alueiden maisemallista ilmettä kehitetään toimintavuoden aikana toteutettavilla puuston käsittelyllä. Perustetaan uusi toimi ulkoalueiden hoitoa varten.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Kirkonkylän ilmeen kohentaminen	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Kirkonkylän puuston hakkuut (Operaatio Myrskytuuli)	puuston määrä henkilötyö kustannukset tulot

Ulkoalueiden hoitoa varten palkattiin määräaikainen työntekijä huhtikuusta 2016-vuoden loppuun. Kirkonkylän puuston hakkuista tehtiin puunhakkuu suunnitelma. Puita kaadettiin ja puistoalueita kunnostettiin suunnitelman mukaisesti. Tulot kompensoivat kustannukset.

Vuodelle 2016 tehtiin metsänhoitosuunnitelma koskien koko kunnan omistuksessa olevaa metsäalaa. periaatteena suunnitelmassa oli saada kustannukset korvattua metsätuloilla. Metsänhoito on edennyt ja toteutunut suunnitellusti.

Toteutumavertailu

EUR

132

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007700 MAA-JA METSÄTILAT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	95.000		95.000	105.024,73	110,6
3400 Muut toimintatuotot	54.000		54.000	87.134,55	161,4
3000 TOIMINTATUOTOT	149.000		149.000	192.159,28	129,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut				-49,95	-100,0
4300 Palvelujen ostot	-37.700		-37.700	-50.804,74	134,8
4800 Muut toimintakulut				3.981,13	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-37.700		-37.700	-46.873,56	124,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	111.300	0	111.300	145.285,72	130,5
6999 VUOSIKATE	111.300	0	111.300	145.285,72	130,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-4.470		-4.470	-4.221,84	94,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-4.470		-4.470	-4.221,84	94,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	106.830	0	106.830	141.063,88	132,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	106.830	0	106.830	141.063,88	132,0

Sisäinen palvelutoiminta

Vastuhenkilö: vt. tekninen johtaja Jukka Paalanen 21.11.2016 alkaen. Ruokahuollon osalta palvelutoiminnasta vastaa ruokapalveluesimies Miia Pynnönen.

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Toiminta käsittää konekeskuksen palvelut. Palveluina tehdään kaavakatuojen kunnossapito, kunnan kiinteistöjen auraukset, hiekoitukset ja muut teknisen toimen kuljetukset. Työntekijänä on puolipäiväinen tuntityöntekijä, joka tekee myös muita kiinteistöhoitotöitä ja jätevedenpuhdistamon hoitotöitä.

Ruokahuollon toiminnasta vastaa ruokapalveluesimies. Työntekijöitä ruokahuollossa on Ruokapalveluesimiehen ja emännän lisäksi yhteensä kuusi.

Koulun keittiöstä on tehty ruokahuoltoselvityksessä v.2010 pääkeittiö, josta jaetaan lounasruoka ja väli- ja iltapalat kouluaikoina kaikkiin kohteisiin. Kohteita koulukeskuksen keittiö, puukoulun erityisryhmä, palvelukeskus keittiö, kotipalveluasiakkaat, Kankaisten koulu(v.2015), Ruuhiryhmän ryhmäperhepäiväkot, Touhuvakan päiväkot ja virikekerho (1 x vko). Muina kuin koulun aukioloaikoina palvelukeskuksen keittiö toimii pääkeittiönä.

Sisäiset palvelut laskutetaan kultakin kustannuspaikalta erikseen.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Konekeskukselle ja muulle huoltotoiminnalle valmistui vuoden 2015 lopussa uudet tilat.

Ruokahuollon toiminnan tehostamista jatketaan edelleen, toimintaa on v. 2015 aikana muokattu niin, että Kankaisten koulun ruoan itsevalmistus päättyi kesäkuussa ja työntekijä siirtyi koulukeskukselle aamutyövoimaksi elokuussa. Ruoat kuljetetaan ravitsemistyöntekijän kyydissä Kankaisille. Aloitetaan selvitystyö yhdistelmätyöntekijän tarpeesta ja hänen mahdollisesta työnkuvasta.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Ruokahuolto; Kriisiajan ruokahuollon toteutus	
Toimenpide/toimenpiteet:	Mittari/mittarit:
Luodaan uusi ajantasainen suunnitelma, jonka yhteydessä tarkastellaan muut sidosryhmät ja heidän mahdollinen osallistuminen	Suunnitelma tehty 1.10.2016 mennessä

Toimintaympäristössä vuonna 2016 toteutuneet muutokset

Konekeskuksen toiminta on parantanut huoltotoimintoja merkittävästi. Kaluston huolto on helpottunut ja mm. koneremonteja voidaan toteuttaa omin voimin omissa tiloissa. Tästä on muodostunut jonkin verran kustannussäästöjä. Lisäksi tuotannonohjausta on pystytty keskittämään yhteen paikkaan, jolloin huoltotoiminnan seuraaminen on selkiytynyt huomattavasti.

Ruokahuollon osalta koulukeskuksella ja siivoustyössä työskenteli oppisopimuksella yksi henkilö kevästä 2016 lähtien. Työnkuvana on ollut aamupäivän osalta siivoustyöt ja iltapäivällä koulun keittiöllä avustaminen.

Kriisiajan ruokahuollon osalta asia ei edennyt kyselyistä huolimatta ja lopputulemana se yhdistetään vuoden 2017 aikana tehtävän koko kunnan varautumissuunnitelmaan.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Konekeskuksen suunniteltu budjetti ylittyi n. 22 %. Ylitykset ns. ensimmäisen itsenäisen vuoden osalta selittyvät ns. ennakkotiedon ja aiemmin muotoutuneen kulurakenteen puuttumisen vuoksi.

Ruokahuollon osalta sijaisten palkat olivat suurin yksittäinen ylitys. Tämä johtui tukityöllistetyn sekä oppisopimusopiskelijan puuttumisesta. Loma- ja sairauspoissaolojen aikoina jouduttiin aina palkkaamaan sijaisia. Myöhemmin tilanne korjaantui osittain oppisopimustyöntekijän tultua töihin. 2016 sijaisten palkoilla pystyttäisiin pitämään töissä koko aikaisesti vähintään 2 tukityöllistettyä.

Tuotot ruokahuollon osalta jäivät hieman ennakoitua pienemmiksi. Tähän vaikuttaa suoraan oppilasmäärät ja palvelukeskuksen asukasmäärät. Lounaiden määrän nousuun liittyy oppilasmäärän lisäys. Muiden tuotettujen aterioiden osalta lasku johtuu palvelukeskuksen vähentyneestä asiakasmäärästä. Lisäksi osa ruokahuollon piirissä olleista asiakkaista (kotipalvelu) siirtyi muualle.

Toivakan kunnan tuotetut ateriat	2015	2016
Aamupalat	16 834 kpl	16 085 kpl
Lounaat	94 274 kpl	100 816 kpl
Päivälliset	16 728 kpl	14 984 kpl
Väli- ja iltapalat	29 609 kpl	25 402 kpl
Kahvit lisukkeineen	19 817 kpl	17 191 kpl

Toteutumavertailu

21.02.2017

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

135

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007800 SISÄINEN PALVELUTOIMINTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	616.980		616.980	582.702,54	94,4
3300 Tuot ja avustukset	19.500		19.500	10.724,47	55,0
3400 Muut toimintatuotot	72.054		72.054	35.028,32	48,6
3000 TOIMINTATUOTOT	708.534		708.534	628.455,33	88,7
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-336.218		-336.218	-321.439,44	95,6
4300 Palvelujen ostot	-57.065		-57.065	-42.893,86	75,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-256.000		-256.000	-203.018,55	79,3
4800 Muut toimintakulut	-44.459		-44.459	-30.638,71	68,9
4000 TOIMINTAKULUT	-693.742		-693.742	-597.990,56	86,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	14.792	0	14.792	30.464,77	206,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-16,93	-100,0
6300 Muut rahoituskulut				-16,93	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-16,93	-100,0
6999 VUOSIKATE	14.792	0	14.792	30.447,84	205,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-52.249		-52.249	-33.805,39	64,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-52.249		-52.249	-33.805,39	64,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-37.457	0	-37.457	-3.357,55	9,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-37.457	0	-37.457	-3.357,55	9,0

Vesihuolto

Vastuhenkilö: kunnallisteknikko Jouko Reinikainen

Toiminnan kuvaus ja toiminta-ajatus

Vesihuoltolaitokseen kuuluu jätevedenpuhdistamo, Maunosen (2) vedenottamo, Mannisen vedenotamo, vesi- ja jv-pumppaamot ja -verkostot. Toiminta käsittää vesihuollon rakennusten, koneiden ja laitteiden kunnossapidon. Jätevedenpuhdistamoa hoidetaan tuntityönä. Vesilaitoksen hoidosta vastaa kunnallisteknikko. Toiminnan tavoitteena on hyvälaatuisen veden toimittaminen kuluttajille sekä puhdistaa jätevesi lupaehtojen mukaisesti. Vesi- ja jätevesimaksujen taksojen korotukset päätetään erikseen.

Toimintaympäristön muutokset (Talousarvio 2016)

Rakennetaan vesihuoltoon kaukovalvontaa ja varavoimaa sekä uusia liittymiä. Laitosten hoitotyötä varten esitetään vesi- ja jv-laitosten hoitajan palkkauksen jatkamista.

Kunnan strategiaa tukeva sitova tavoite

Sitova tavoite: Vesihuoltoverkoston tehostaminen	
Toimenpide/toimenpiteet: 1. Olevien rakennusten liittäminen vesihuolto- verkostoon 2. Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden vahvis- taminen 3. Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys	Mittari/mittarit: Toimenpiteiden toteutuminen

Toimintaympäristön muutokset 2016

Kaksi kiinteistöä liitettiin vesi- ja viemärlaitokseen, toinen uusi rakennus. Vesihuoltolaitosten toiminta-alueiden vahvistaminen eteni niin, että lausunnot viranomaisilta saatiin. Asia käsitellään teknisessä lautakunnassa keväällä 2017. Vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys on siirretty vuodelle 2017. Maunosen ja Mannisen vedenottamoilla asennettiin käyttöön UV-laitteet. Vesi menee näiden laitteiden läpi ennen kuin se menee kuluttajille.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen

Suuret poistot veivät vesihuollon alijäämäiseksi 98 192,43 €. Poiston suuri määrä johtuu puhdistamon isosta investoinnista (1,3 milj. €). Tähän taas jouduttiin, koska puhdistamon lupaehtoja kiristettiin huomattavasti. Ilman investointia ei olisi ollut mahdollista päästä uusiin lupaehtoihin. Taksoja on jouduttu nostamaan, jotta vesihuolto saataisiin kannattavaksi.

Toteutumavertailu

21.02.2017

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

137

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007950 VESIHUOLTOLAITOS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3201 Myyntituotot	297.200		297.200	316.005,04	106,3
3000 TOIMINTATUOTOT	297.200		297.200	316.005,04	106,3
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-83.560		-83.560	-88.920,14	106,4
4300 Palvelujen ostot	-90.650		-90.650	-105.827,48	116,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56.150		-56.150	-66.778,46	118,9
4800 Muut toimintakulut				-8.288,49	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-230.360		-230.360	-269.814,57	117,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	66.840	0	66.840	46.190,47	69,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-0,11	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-0,11	-100,0
6999 VUOSIKATE	66.840	0	66.840	46.190,36	69,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-136.414		-136.414	-144.382,79	105,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-136.414		-136.414	-144.382,79	105,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-69.574	0	-69.574	-98.192,43	141,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-69.574	0	-69.574	-98.192,43	141,1

Toteutumavertailu

EUR

138

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00007000 TEKINEN LAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMÄ					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.640.153		1.640.153	1.622.024,94	98,9
3200 Maksutuotot	55.000		55.000	37.287,26	67,8
3300 Tuet ja avustukset	34.500	28.021	62.521	42.956,25	68,7
3400 Muut toimintatuotot	1.523.145		1.523.145	1.364.725,97	89,6
3000 TOIMINTATUOTOT	3.252.798	28.021	3.280.819	3.066.994,42	93,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.091.538	-41.881	-1.133.419	-1.127.937,72	99,5
4300 Palvelujen ostot	-988.173	-43.350	-1.031.523	-1.042.249,79	101,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-819.150		-819.150	-670.628,49	81,9
4700 Avustukset	-39.900		-39.900	-37.796,00	94,7
4800 Muut toimintakulut	-226.354	-4.500	-230.854	-131.055,41	56,8
4000 TOIMINTAKULUT	-3.165.115	-89.731	-3.254.846	-3.009.667,41	92,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	87.683	-61.710	25.973	57.327,01	220,7
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-102,57	-100,0
6300 Muut rahoituskulut				-102,57	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6999 VUOSIKATE	87.683	-61.710	25.973	57.224,44	220,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-526.388		-526.388	-467.770,22	88,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-526.388		-526.388	-467.770,22	88,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-438.705	-61.710	-500.415	-410.545,78	82,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-438.705	-61.710	-500.415	-410.545,78	82,0

INVESTOINTIOHJELMAN TOTEUTUMINEN VUONNA 2016

Investointisuunnitelman mukaiset investoinnit

Yleishallinto	
Toivakkatalo, toimistorakennus	Rakennus valmistui suunnitellusti
Asunto-osakkeet	
Rivitalo-osakkeen osto	Ei toteutunut
Tietojärjestelmät	HC-Analytics henkilöstötietojärjestelmän käyttöönotto, palvelimen vaihto aloitettiin
Perusturvalautakunta	
Palvelukeskus	
Palvelukeskuksen peruskorjaus	Ei toteutunut, kunnanvaltuusto päätti, ettei peruskorjausta toteuteta
Palvelukeskuksen hankesuunnitelma	Toteutui suunnitelman mukaan
Idankodin ikkunoiden uusiminen	Ei toteutunut, kunnanvaltuusto perui korjaussuunnitelmat
Kotihoito	
Kotihoidon mobiililaitte	Toteutui suunnitelman mukaisesti
Sivistystoimenlautakunta	
Toivakkatalo, koulun laajennus	Rakennus valmistui suunnitellusti
Koulukeskus	
TVT-laitehankinnat	Toteutui suunnitelman mukaisesti
Kankainen-Ruuhimäki koulu-päiväkoti-hanke	
Ruuhimäen päiväkodin muutostyöt	Toteutui ja investointi ylitettiin noin 21 t€. Muutostyöt olivat kuitenkin välttämättömiä toiminnan jatkumisen kannalta. 5 vuoden jatkolupa
Päiväkoti Touhuvakka	
Päiväkodin LVI-työt ja ovien uusiminen	Ei toteutunut
Eskaritilojen muuttaminen päivähoitotilaksi	Ei toteutunut
Tekninen Lautakunta	
Kiinteistöt	
Keskuskeittiön uunin uusinta	Toteutui suunnitelman mukaisesti
Vuokratalojen lämpölaitos	Ei toteutunut, siirtyi vuodelle 2017 ja KOY Toivakanhakan toteutettavaksi
Vuokratalojen piha-alueet	Ei toteutunut, siirtyi vuodelle 2017 ja KOY Toivakanhakan toteutettavaksi
Kunnallistekniikka	
Kevyen liikenteen väylä Aittojärvi	Toteutui suunnitelman mukaisesti
Liikenneväylien valaistus	Ei toteutunut, siirtyi vuodelle 2017. Valaistuksen sijaan investoitiin asfaltointiin, budjetti ylittyi 16 t€.
Koko kunnan teiden luokittelu (I-III)	Aloitettiin, jatkuu vuonna 2017

Viisarimäen yritysalueen kaavoitus ja kunnallistekniikka	Kaavoitus toteutui, kunnallistekniikka siirtyi vuodelle 2017
Kirkonkylän hulevesijärjestelmän päivitys	Aloitettiin, jatkuu vuonna 2017
Saarinen 2 kaavoitus ja kunnallistekniikka	Toteutui suunnitelman mukaisesti
Yleiskaavoitus	Siirtyy pääasiassa vuodelle 2017
Vesihuoltolaitos	
Varavoima/UV-suodatus	Toteutui suunnitelman mukaan
Johtokartoitus	Aloitettiin, jatkuu vuodelle 2017
Vesihuollon liittymät ja saneeraus	Tehty tarpeen mukaan, vuonna 2016 ei tarvetta
Maunosen vedenottamo	Toteutui suunnitelman mukaisesti (varavoima)
Kiinteistöhuolto	
Energiainvestoinnit koulu/palvelukeskus	Toteutui suunnitelman mukaisesti

Investointisuunnitelmaan kuulumattomat investoinnit

Kankaisten koulun peruskorjaus	Asunnon muutostyöt eskarikäyttöön. Vuoden 2015 investoinnin viimeistelyä.
Tekninen varikko	Vuoden 2015 investoinnin viimeistelyä
Trimble -ohjelmisto	Maankäytön ja rakennusvalvonnan ohjelmisto (lisämääräraha)
Saarisen alueen kadut	Tiesuunnittelu

Toteutusvertailu

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

141

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
091010 Maa- ja vesialueet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot				-4.867,50	-100,0
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				13.258,97	-100,0
yhteensä	0	0		8.391,47	-100,0
091020 Asunto-osakkeet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-150.000		-150.000		
yhteensä	-150.000	0	-150.000	0	
091021 Asuinrakennukset					
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				29.225,24	-100,0
yhteensä	0	0		29.225,24	-100,0
091041 Tietojärjestelmät					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-26.943,66	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-11.892,40	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-50.000		-50.000	-2.328,00	4,7
yhteensä	-50.000	0	-50.000	-41.164,06	82,3
091044 Toivakka-talo/virastorakennus					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-93.506,57	-100,0
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-5.248,78	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-1.350.000		-1.350.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-1.292.484,40	-100,0
9049 Inv/Muut menot				-1.800,00	-100,0
yhteensä	-1.350.000	0	-1.350.000	-1.393.041,75	103,2
092022 Palvelutalon (Kotisilta II) remontit					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-1.200,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-230.000		-230.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-23.047,00	-100,0
yhteensä	-230.000	0	-230.000	-24.247,00	10,5
092032 Kotihoito / mobiili					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-10.000		-10.000		
9049 Inv/Muut menot				-7.947,11	-100,0
yhteensä	-10.000	0	-10.000	-7.947,11	79,5
092026 Touhuvakka					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-55.000		-55.000		
yhteensä	-55.000	0	-55.000	0	
092027 Kankaisten koulun peruskorjaus					
9000 Inv/Palkat				-2.183,70	-100,0
9010 Inv/Muut henkilöstömenot				-504,88	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-2.127,16	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-493,26	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen				-10.058,05	-100,0
yhteensä	0	0		-15.367,05	-100,0
092028 Ruuhimäen koulun muutostyöt					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-362,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-15.000		-15.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-35.682,52	-100,0
yhteensä	-15.000	0	-15.000	-36.042,52	240,3
093042 Toivakkatalo/koulun laajennus					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-149.242,06	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-700,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-1.200.000		-1.200.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-929.692,44	-100,0
9049 Inv/Muut menot				-25.389,32	-100,0
yhteensä	-1.200.000	0	-1.200.000	-1.105.023,82	92,1
093044 TVT-laittehankinnat					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-24.757,30	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden ostot	-25.000		-25.000	-161,60	0,6

Toteutumavertailu

EUR

142

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
yhteensä	-25.000	0	-25.000	-24.918,90	99,7
092036 Vuokratilojen lämpölaite					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000	50.000			
yhteensä	-50.000	50.000		0	
092037 Vuokratilojen piha-alueet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-10.000	10.000			
yhteensä	-10.000	10.000		0	
094010 Liikenneväylät					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-3.135,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-40.000		-40.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-53.439,18	-100,0
yhteensä	-40.000	0	-40.000	-56.574,18	141,4
094011 Teollisuustontin kunnallistekniikka					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-500.000		-500.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-20.547,92	-100,0
yhteensä	-500.000	0	-500.000	-20.547,92	4,1
094022 Vesihuollon rakentaminen					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-110.000		-110.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-23.804,29	-100,0
yhteensä	-110.000	0	-110.000	-23.804,29	21,6
094033 Keskuskahtien koneet ja laitteet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-15.000		-15.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-11.622,68	-100,0
yhteensä	-15.000	0	-15.000	-11.622,68	77,5
094037 Saarisen alueen kadut					
9040 Inv/Rakennuttaminen				-25.615,10	-100,0
yhteensä	0	0		-25.615,10	-100,0
094043 Tekninen Varikko					
9040 Inv/Rakennuttaminen				-7.745,69	-100,0
yhteensä	0	0		-7.745,69	-100,0
094045 Energiainvestoinnit					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-15.679,77	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-20.000		-20.000		
yhteensä	-20.000	0	-20.000	-15.679,77	78,4
094046 Kevyen liikenteen väylä Aittojärvi					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-200.000		-200.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-167.706,44	-100,0
yhteensä	-200.000	0	-200.000	-167.706,44	83,9
094048 Maunosen vedenottamo varavoima					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-26.558,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-60.000		-60.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-24.522,21	-100,0
yhteensä	-60.000	0	-60.000	-51.080,21	85,1
094053 Kaavoitus					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-1.200,00	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-36,15	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-200.000		-200.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-38.445,30	-100,0
yhteensä	-200.000	0	-200.000	-39.681,45	19,8
094055 Saarinen 2 kaavoitus ja kunnallistekn.					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000		-50.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-28.621,83	-100,0
yhteensä	-50.000	0	-50.000	-28.621,83	57,2
094057 Trimble					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-9.550,13	-100,0
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-5.600,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto		-29.620	-29.620		

Toteutusvertailu

Ulkoiset

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

143

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
9040 Inv/Rakennuttaminen				-1.500,00	-100,0
yhteensä	0	-29.620	-29.620	-18.650,13	56,2

Toteutumavertailu

EUR

144

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
00001100 VAALIT					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT				-639,00	-100,0
4300 Palvelujen ostot				-639,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT				-639,00	-100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-639,00	-100,0
6999 VUOSIKATE	0	0		-639,00	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	0	0		-639,00	-100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-639,00	-100,0
00002000 KUNNANVALTUUSTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT				-17.963,00	69,9
4001 Henkilöstökulut	-25.700		-25.700	-4.955,78	103,7
4300 Palvelujen ostot	-4.779		-4.779	-1.602,95	94,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.700		-1.700	-44,00	-100,0
4800 Muut toimintakulut				-24.565,73	76,3
4000 TOIMINTAKULUT	-32.179		-32.179	-24.565,73	76,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
6999 VUOSIKATE	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32.179	0	-32.179	-24.565,73	76,3
00002500 TARKASTUSLAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT				-6.520,57	124,2
4001 Henkilöstökulut	-5.250		-5.250	-7.962,69	62,9
4300 Palvelujen ostot	-12.654		-12.654	-14.483,26	80,9
4000 TOIMINTAKULUT	-17.904		-17.904	-14.483,26	80,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
6999 VUOSIKATE	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-17.904	0	-17.904	-14.483,26	80,9
00003000 KUNNANHALLITUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT				254.558,12	97,7
3001 Myyntituotot	260.616		260.616	31.431,63	125,7
3300 Tuot ja avustukset	25.000		25.000	23.543,10	174,4
3400 Muut toimintatuotot	13.500		13.500	309.532,85	103,5
3000 TOIMINTATUOTOT	299.116		299.116	309.532,85	103,5
4000 TOIMINTAKULUT				-496.789,83	105,3
4001 Henkilöstökulut	-471.633		-471.633	-646.938,62	95,0
4300 Palvelujen ostot	-631.318	-50.000	-681.318	-34.899,87	106,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-32.700		-32.700	-4.767,45	238,4
4700 Avustukset	-2.000		-2.000	-58.215,02	136,5
4800 Muut toimintakulut	-42.646		-42.646	-1.241.610,79	100,9
4000 TOIMINTAKULUT	-1.180.297	-50.000	-1.230.297	-932.077,94	100,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-881.181	-50.000	-931.181	-932.077,94	100,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-20,75	-100,0
6300 Muut rahoituskulut				-20,75	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-932.098,69	100,1
6999 VUOSIKATE	-881.181	-50.000	-931.181	-932.098,69	100,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-156.971,15	1056,6
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-14.856		-14.856		

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-14.856		-14.856	-156.971,15	1056,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-896.037	-50.000	-946.037	-1.089.069,84	115,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-896.037	-50.000	-946.037	-1.089.069,84	115,1
00003100 YLEISHALLINTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset				5.176,42	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				11.002,14	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT				16.178,56	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-83.474		-83.474	-90.926,84	108,9
4300 Palvelujen ostot	-182.939	-50.000	-232.939	-206.719,21	88,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-400		-400	-571,45	142,9
4700 Avustukset	-2.000		-2.000	-4.392,45	219,6
4800 Muut toimintakulut	-400		-400	-28.210,31	7052,6
4000 TOIMINTAKULUT	-269.113	-50.000	-319.113	-330.820,29	103,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-269.113	-50.000	-319.113	-314.641,73	98,6
6999 VUOSIKATE	-269.113	-50.000	-319.113	-314.641,73	98,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				-123.029,12	-100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-123.029,12	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-269.113	-50.000	-319.113	-437.670,85	137,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-269.113	-50.000	-319.113	-437.670,85	137,2
00003200 HALLINTO-JA TALOUSOSASTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	260.616		260.616	254.558,12	97,7
3300 Tuet ja avustukset				460,16	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	260.616		260.616	255.018,28	97,9
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-338.267		-338.267	-342.034,04	101,1
4300 Palvelujen ostot	-115.294		-115.294	-104.589,56	90,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11.850		-11.850	-15.550,06	131,2
4800 Muut toimintakulut	-42.246		-42.246	-24.253,90	57,4
4000 TOIMINTAKULUT	-507.657		-507.657	-486.427,56	95,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-247.041	0	-247.041	-231.409,28	93,7
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-20,75	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-20,75	-100,0
6999 VUOSIKATE	-247.041	0	-247.041	-231.430,03	93,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-14.856		-14.856	-33.942,03	228,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-14.856		-14.856	-33.942,03	228,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-261.897	0	-261.897	-265.372,06	101,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-261.897	0	-261.897	-265.372,06	101,3
00003300 HENKILÖSTÖHALLINTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset	25.000		25.000	25.795,05	103,2
3000 TOIMINTATUOTOT	25.000		25.000	25.795,05	103,2
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-10.069		-10.069	-11.658,95	115,8

Toteutumavertailu

EUR 146

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
4300 Palvelujen ostot	-52.110		-52.110	-60.747,83	116,6
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-20.450		-20.450	-17.999,16	88,0
4700 Avustukset				-375,00	-100,0
4800 Muut toimintakulut				-4.539,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-82.629		-82.629	-95.319,94	115,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
6999 VUOSIKATE	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-57.629	0	-57.629	-69.524,89	120,6
00003400 PELASTUSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-862		-862	-861,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-210.000		-210.000	-198.660,00	94,6
4000 TOIMINTAKULUT	-210.862		-210.862	-199.521,96	94,6
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
6999 VUOSIKATE	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-210.862	0	-210.862	-199.521,96	94,6
00003600 ELINKEINOTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3400 Muut toimintatuotot	13.500		13.500	12.540,96	92,9
3000 TOIMINTATUOTOT	13.500		13.500	12.540,96	92,9
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-38.961		-38.961	-51.308,04	131,7
4300 Palvelujen ostot	-71.075		-71.075	-76.222,02	107,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-779,17	-100,0
4800 Muut toimintakulut				-1.211,81	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-110.036		-110.036	-129.521,04	117,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
6999 VUOSIKATE	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-96.536	0	-96.536	-116.980,08	121,2
00004000 PERUSTURVALAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	6.160		6.160	21.937,32	356,1
3200 Maksutuotot	478.700		478.700	431.507,96	90,1
3300 Tuet ja avustukset	206.800		206.800	99.467,86	48,1
3400 Muut toimintatuotot	11.000		11.000	7.299,34	66,4
3000 TOIMINTATUOTOT	702.660		702.660	560.212,48	79,7
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.761.182		-2.761.182	-2.467.544,89	89,4
4300 Palvelujen ostot	-4.904.747	-650.000	-5.554.747	-5.178.591,31	93,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-119.370		-119.370	-122.214,32	102,4
4700 Avustukset	-474.600		-474.600	-336.767,74	71,0
4800 Muut toimintakulut	-183.514		-183.514	-267.805,81	145,9
4000 TOIMINTAKULUT	-8.443.413	-650.000	-9.093.413	-8.372.924,07	92,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7.740.753	-650.000	-8.390.753	-7.812.711,59	93,1
6999 VUOSIKATE	-7.740.753	-650.000	-8.390.753	-7.812.711,59	93,1

Toteutumavertailu

EUR 147

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö-%
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-7.746.653	-650.000	-8.396.653	-7.814.955,07	93,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-7.746.653	-650.000	-8.396.653	-7.814.955,07	93,1
00004100 SOSIAALITOIMISTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot				2.680,00	-100,0
3300 Tuet ja avustukset	47.500		47.500	460,19	1,0
3000 TOIMINTATUOTOT	47.500		47.500	3.140,19	6,6
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-194.664		-194.664	-69.654,44	35,8
4300 Palvelujen ostot	-18.639		-18.639	-11.751,77	63,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3.000		-3.000	-871,83	29,1
4800 Muut toimintakulut	-11.955		-11.955	-12.541,12	104,9
4000 TOIMINTAKULUT	-228.278		-228.278	-94.819,16	41,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
6999 VUOSIKATE	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-180.778	0	-180.778	-91.678,97	50,7
00004210 LASTENSUOJELU					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.306		-2.306	-3.683,73	159,7
4300 Palvelujen ostot	-85.369		-85.369	-101.855,03	119,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-103,00	-100,0
4700 Avustukset	-4.000		-4.000	-7.104,76	177,6
4800 Muut toimintakulut	-600		-600		
4000 TOIMINTAKULUT	-92.275		-92.275	-112.746,52	122,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
6999 VUOSIKATE	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-92.275	0	-92.275	-112.746,52	122,2
00004220 MUUT LASTEN JA PERHEIDEN PALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3300 Tuet ja avustukset	72.500		72.500	27.149,55	37,4
3000 TOIMINTATUOTOT	72.500		72.500	27.149,55	37,4
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-256.733		-256.733	-150.129,10	58,5
4300 Palvelujen ostot	-47.060		-47.060	-62.601,26	133,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.300		-4.300	-3.349,46	77,9
4700 Avustukset	-10.000		-10.000		
4800 Muut toimintakulut	-23.910		-23.910	-28.621,60	119,7
4000 TOIMINTAKULUT	-342.003		-342.003	-244.701,42	71,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
6999 VUOSIKATE	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-269.503	0	-269.503	-217.551,47	80,7
00004230 VANHUSHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					

Toteutumavertailu

EUR

148

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	2.960		2.960	9.293,18	314,0
3200 Maksutuotot	472.700		472.700	426.051,56	90,1
3300 Tuet ja avustukset	10.000		10.000	28.567,23	285,7
3000 TOIMINTATUOTOT	485.660		485.660	463.911,97	95,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.180.463		-2.180.463	-2.073.137,17	95,1
4300 Palvelujen ostot	-264.831		-264.831	-229.638,54	86,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-80.420		-80.420	-77.010,44	95,8
4700 Avustukset	-10.000		-10.000		
4800 Muut toimintakulut	-147.049		-147.049	-217.946,61	148,2
4000 TOIMINTAKULUT	-2.682.763		-2.682.763	-2.597.732,76	96,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.197.103	0	-2.197.103	-2.133.820,79	97,1
6999 VUOSIKATE	-2.197.103	0	-2.197.103	-2.133.820,79	97,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-2.203.003	0	-2.203.003	-2.136.064,27	97,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.203.003	0	-2.203.003	-2.136.064,27	97,0
00004231 LAITOSHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	240		240	4.004,98	1668,7
3200 Maksutuotot	270.000		270.000	191.341,46	70,9
3300 Tuet ja avustukset	5.000		5.000	9.725,60	194,5
3000 TOIMINTATUOTOT	275.240		275.240	205.072,04	74,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-896.611		-896.611	-767.866,08	85,6
4300 Palvelujen ostot	-144.306		-144.306	-114.225,96	79,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-46.200		-46.200	-40.401,06	87,4
4800 Muut toimintakulut	-60.922		-60.922	-79.863,30	131,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.148.039		-1.148.039	-1.002.356,40	87,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
6999 VUOSIKATE	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-872.799	0	-872.799	-797.284,36	91,3
00004232 AVOHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	2.720		2.720	5.288,20	194,4
3200 Maksutuotot	202.700		202.700	234.710,10	115,8
3300 Tuet ja avustukset	5.000		5.000	18.841,63	376,8
3000 TOIMINTATUOTOT	210.420		210.420	258.839,93	123,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.283.852		-1.283.852	-1.305.271,09	101,7
4300 Palvelujen ostot	-120.525		-120.525	-115.412,58	95,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-34.220		-34.220	-36.609,38	107,0
4700 Avustukset	-10.000		-10.000		
4800 Muut toimintakulut	-86.127		-86.127	-138.083,31	160,3
4000 TOIMINTAKULUT	-1.534.724		-1.534.724	-1.595.376,36	104,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.324.304	0	-1.324.304	-1.336.536,43	100,9

Toteutusvertailu

Ulkoisen/Sisäisen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

149

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti - muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
6999 VUOSIKATE	-1.324.304	0	-1.324.304	-1.336.536,43	100,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-5.900		-5.900	-2.243,48	38,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.330.204	0	-1.330.204	-1.338.779,91	100,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.330.204	0	-1.330.204	-1.338.779,91	100,6
00004240 KEHITYSVAMMAHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.200		1.200	1.102,00	91,8
3200 Maksutuotot	6.000		6.000	5.456,40	90,9
3300 Tuet ja avustukset				2.298,03	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				31,00	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.200		7.200	8.887,43	123,4
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-48.557		-48.557	-84.062,50	173,1
4300 Palvelujen ostot	-179.837		-179.837	-151.102,55	84,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.000		-1.000	-2.455,69	245,6
4800 Muut toimintakulut				-8.576,48	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-229.394		-229.394	-246.197,22	107,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
6999 VUOSIKATE	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
8499 TILIKAUDEN TULOS	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-222.194	0	-222.194	-237.309,79	106,8
00004241 LAITOSHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-11.508		-11.508	-11.508,00	100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-11.508		-11.508	-11.508,00	100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11.508	0	-11.508	-11.508,00	100,0
6999 VUOSIKATE	-11.508	0	-11.508	-11.508,00	100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-11.508	0	-11.508	-11.508,00	100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-11.508	0	-11.508	-11.508,00	100,0
00004242 AVOROITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.200		1.200	1.102,00	91,8
3200 Maksutuotot	6.000		6.000	5.456,40	90,9
3300 Tuet ja avustukset				2.298,03	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				31,00	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.200		7.200	8.887,43	123,4
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-37.049		-37.049	-72.554,50	195,8
4300 Palvelujen ostot	-179.837		-179.837	-151.102,55	84,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.000		-1.000	-2.455,69	245,6
4800 Muut toimintakulut				-8.576,48	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-217.886		-217.886	-234.689,22	107,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-210.686	0	-210.686	-225.801,79	107,2
6999 VUOSIKATE	-210.686	0	-210.686	-225.801,79	107,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-210.686	0	-210.686	-225.801,79	107,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-210.686	0	-210.686	-225.801,79	107,2
00004250 MUUT VANHUSTEN JA VAMM.PALVELUT					

Toteutumavertailu

EUR 150

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT			2.000	8.862,14	443,1
3001 Myyntituotot	2.000			3.951,23	79,0
3300 Tuet ja avustukset	5.000		5.000	12.813,37	183,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.000		7.000		
4000 TOIMINTAKULUT			-26.525	-34.672,64	130,7
4001 Henkilöstökulut	-26.525		-174.511	-168.620,56	96,6
4300 Palvelujen ostot	-174.511		-650	-6.575,75	1011,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-650		-110.000	-93.208,92	84,7
4700 Avustukset	-110.000			-120,00	-100,0
4800 Muut toimintakulut			-311.686	-303.197,87	97,3
4000 TOIMINTAKULUT	-311.686		-311.686		
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-304.686	0	-304.686	-290.384,50	95,3
6999 VUOSIKATE	-304.686	0	-304.686	-290.384,50	95,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-304.686	0	-304.686	-290.384,50	95,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-304.686	0	-304.686	-290.384,50	95,3
00004251 MUUT PALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT			2.000	8.862,14	443,1
3001 Myyntituotot	2.000			3.951,23	79,0
3300 Tuet ja avustukset	5.000		5.000	12.813,37	183,0
3000 TOIMINTATUOTOT	7.000		7.000		
4000 TOIMINTAKULUT			-26.525	-34.672,64	130,7
4001 Henkilöstökulut	-26.525		-102.511	-117.228,56	114,4
4300 Palvelujen ostot	-102.511		-650	-1.068,79	164,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-650		-99.000	-91.810,97	92,7
4700 Avustukset	-99.000			-120,00	-100,0
4800 Muut toimintakulut			-228.686	-244.900,96	107,1
4000 TOIMINTAKULUT	-228.686		-228.686		
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
6999 VUOSIKATE	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-221.686	0	-221.686	-232.087,59	104,7
00004252 VPAL TUKIPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT			-72.000	-51.392,00	71,4
4300 Palvelujen ostot	-72.000			-5.506,96	-100,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat			-11.000	-1.397,95	12,7
4700 Avustukset	-11.000		-83.000	-58.296,91	70,2
4000 TOIMINTAKULUT	-83.000		-83.000		
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
6999 VUOSIKATE	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-83.000	0	-83.000	-58.296,91	70,2
00004260 PÄIHDEHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT			-1.649	-1.649,04	100,0
4001 Henkilöstökulut	-1.649		-13.000	-4.080,70	31,4
4300 Palvelujen ostot	-13.000		-14.649	-5.729,74	39,1
4000 TOIMINTAKULUT	-14.649		-14.649		
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

151

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti - muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
6999 VUOSIKATE	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-14.649	0	-14.649	-5.729,74	39,1
00004270 TERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-50.265		-50.265	-50.556,27	100,6
4300 Palvelujen ostot	-4.121.500	-650.000	-4.771.500	-4.448.888,12	93,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30.000		-30.000	-30.126,52	100,4
4000 TOIMINTAKULUT	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
6999 VUOSIKATE	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-4.201.765	-650.000	-4.851.765	-4.529.570,91	93,4
00004271 PERUSTERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-41.339		-41.339	-41.630,31	100,7
4300 Palvelujen ostot	-1.370.000		-1.370.000	-1.369.806,09	100,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-30.000		-30.000	-30.126,52	100,4
4000 TOIMINTAKULUT	-1.441.339		-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
6999 VUOSIKATE	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.441.339	0	-1.441.339	-1.441.562,92	100,0
00004272 ERIKOISSAIRAANHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-8.926		-8.926	-8.925,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-2.700.000	-650.000	-3.350.000	-3.030.065,03	90,4
4000 TOIMINTAKULUT	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
6999 VUOSIKATE	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.708.926	-650.000	-3.358.926	-3.038.990,99	90,5
00004273 YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot	-51.500		-51.500	-49.017,00	95,2
4000 TOIMINTAKULUT	-51.500		-51.500	-49.017,00	95,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
6999 VUOSIKATE	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-51.500	0	-51.500	-49.017,00	95,2
00004280 MUU SOSIAALI-JA TERVEYSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3309 Tuet ja avustukset	71.800		71.800	37.041,23	51,6
3400 Muut toimintatuotot	11.000		11.000	7.268,34	66,1
3000 TOIMINTATUOTOT	82.800		82.800	44.309,57	53,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot				-52,76	-100,0

Toteutumavertailu

EUR 152

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat				-1.721,63	-100,0
4700 Avustukset	-340.600		-340.600	-236.454,06	69,4
4000 TOIMINTAKULUT	-340.600		-340.600	-236.228,47	69,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
6999 VUOSIKATE	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-257.800	0	-257.800	-193.918,90	75,2
00005000 SIVISTYSTOIMENLAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	347.700		347.700	402.506,84	115,8
3200 Maksutuotot	140.000		140.000	118.140,28	84,4
3300 Tuet ja avustukset	21.750		21.750	47.870,56	220,1
3400 Muut toimintatuotot				586,80	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	509.450		509.450	569.104,48	111,7
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.808.580	20.000	-2.788.580	-2.639.223,03	94,6
4300 Palvelujen ostot	-1.263.429	50.000	-1.213.429	-1.230.069,73	101,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-154.690		-154.690	-156.480,71	101,2
4700 Avustukset	-546.500	75.000	-471.500	-493.770,67	104,7
4800 Muut toimintakulut	-777.243		-777.243	-708.911,71	91,2
4000 TOIMINTAKULUT	-5.550.442	145.000	-5.405.442	-5.228.455,85	96,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-5.040.992	145.000	-4.895.992	-4.659.351,37	95,2
6999 VUOSIKATE	-5.040.992	145.000	-4.895.992	-4.659.351,37	95,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-41.083		-41.083	-42.760,63	104,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-41.083		-41.083	-42.760,63	104,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-5.082.075	145.000	-4.937.075	-4.702.112,00	95,2
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-5.082.075	145.000	-4.937.075	-4.702.112,00	95,2
00005100 SIVISTYSTOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-43.770		-43.770	-43.545,03	99,5
4300 Palvelujen ostot	-6.828		-6.828	-4.117,53	60,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.500		-1.500	-1.074,25	71,6
4800 Muut toimintakulut	-3.070		-3.070	-7.178,26	233,8
4000 TOIMINTAKULUT	-55.168		-55.168	-55.915,07	101,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
6999 VUOSIKATE	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-55.168	0	-55.168	-55.915,07	101,4
00005200 PERUSOPETUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	272.000		272.000	328.675,86	120,8
3300 Tuet ja avustukset	21.750		21.750	36.856,83	169,5
3400 Muut toimintatuotot				186,20	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	293.750		293.750	365.718,89	124,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.687.220		-1.687.220	-1.664.361,27	98,6
4300 Palvelujen ostot	-770.023		-770.023	-844.578,26	109,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-66.500		-66.500	-90.859,17	136,6

Toteutusvertailu

13.03.2017

EUR

153

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
4800 Muut toimintakulut	-490.684		-490.684	-437.551,17	89,2
4000 TOIMINTAKULUT	-3.014.427		-3.014.427	-3.037.349,87	100,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-2.720.677	0	-2.720.677	-2.671.630,98	98,2
6999 VUOSIKATE	-2.720.677	0	-2.720.677	-2.671.630,98	98,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-26.307		-26.307	-14.048,50	53,4
7900 Poistot ja arvonalentumiset	-26.307		-26.307	-14.048,50	53,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	-2.746.984	0	-2.746.984	-2.685.679,48	97,8
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-2.746.984	0	-2.746.984	-2.685.679,48	97,8
00005210 ESIOPETUS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	19.000		19.000	20.417,00	107,5
3000 TOIMINTATUOTOT	19.000		19.000	20.417,00	107,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-111.884		-111.884	-104.399,86	93,3
4300 Palvelujen ostot	-109.073		-109.073	-121.031,53	111,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-7.500		-7.500	-5.718,62	76,2
4800 Muut toimintakulut	-20.595		-20.595	-14.876,12	72,2
4000 TOIMINTAKULUT	-249.052		-249.052	-246.026,13	98,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
6999 VUOSIKATE	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
8499 TILIKAUDEN TULOS	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-230.052	0	-230.052	-225.609,13	98,1
00005220 YLEISSIVISTÄVÄ KOULUTUS					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-2.623		-2.623	-2.622,96	100,0
4300 Palvelujen ostot	-74.000		-74.000	-64.788,96	87,6
4800 Muut toimintakulut	-48.947		-48.947	-33.725,00	68,9
4000 TOIMINTAKULUT	-125.570		-125.570	-101.136,92	80,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
6999 VUOSIKATE	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-125.570	0	-125.570	-101.136,92	80,5
00005230 KULTTUURITOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.000		1.000	778,74	77,9
3300 Tuet ja avustukset				283,98	-100,0
3400 Muut toimintatuotot				400,60	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	1.000		1.000	1.463,32	146,3
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-80.053		-80.053	-79.042,46	98,7
4300 Palvelujen ostot	-23.645		-23.645	-21.400,45	90,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-23.700		-23.700	-21.996,33	92,8
4800 Muut toimintakulut	-69.935		-69.935	-49.952,96	71,4
4000 TOIMINTAKULUT	-197.333		-197.333	-172.392,20	87,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-196.333	0	-196.333	-170.928,88	87,1
6999 VUOSIKATE	-196.333	0	-196.333	-170.928,88	87,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					

Toteutumavertailu

EUR

154

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	9.524		9.524	-5.714,16	-60,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	9.524		9.524	-5.714,16	-60,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-186.809	0	-186.809	-176.643,04	94,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-186.809	0	-186.809	-176.643,04	94,6
00005240 VAPAA-AIKATOIMI					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	7.300		7.300	9.015,24	123,5
3200 Maksutuotot	10.000		10.000	14.030,00	140,3
3300 Tuet ja avustukset				10.729,75	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT	17.300		17.300	33.774,99	195,2
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-173.219		-173.219	-145.167,52	83,8
4300 Palvelujen ostot	-51.384		-51.384	-40.635,26	79,1
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-26.600		-26.600	-21.714,00	81,6
4700 Avustukset	-1.500		-1.500	-10.687,16	712,5
4800 Muut toimintakulut	-57.686		-57.686	-75.743,43	131,3
4000 TOIMINTAKULUT	-310.389		-310.389	-293.947,37	94,7
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-293.089	0	-293.089	-260.172,38	88,8
6999 VUOSIKATE	-293.089	0	-293.089	-260.172,38	88,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-22.078		-22.078	-20.356,44	92,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-22.078		-22.078	-20.356,44	92,2
8499 TILIKAUDEN TULOS	-315.167	0	-315.167	-280.528,82	89,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-315.167	0	-315.167	-280.528,82	89,0
00005250 LASTEN PÄIVÄHOITO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	48.400		48.400	43.620,00	90,1
3200 Maksutuotot	130.000		130.000	104.110,28	80,1
3000 TOIMINTATUOTOT	178.400		178.400	147.730,28	82,8
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-709.811	20.000	-689.811	-600.083,93	87,0
4300 Palvelujen ostot	-228.476	50.000	-178.476	-133.517,74	74,8
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-28.890		-28.890	-15.118,34	52,3
4700 Avustukset	-545.000	75.000	-470.000	-483.083,51	102,8
4800 Muut toimintakulut	-86.326		-86.326	-89.884,77	104,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.598.503	145.000	-1.453.503	-1.321.688,29	90,9
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-1.420.103	145.000	-1.275.103	-1.173.958,01	92,1
6999 VUOSIKATE	-1.420.103	145.000	-1.275.103	-1.173.958,01	92,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-2.222		-2.222	-2.641,53	118,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-2.222		-2.222	-2.641,53	118,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-1.422.325	145.000	-1.277.325	-1.176.599,54	92,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-1.422.325	145.000	-1.277.325	-1.176.599,54	92,1
00006000 YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot				-2.357,32	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT				-2.357,32	-100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-2.357,32	-100,0
6999 VUOSIKATE	0	0		-2.357,32	-100,0

Toteutumavertailu

EUR

155

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
8499 TILIKAUDEN TULOS	0	0		-2.357,32	-100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-2.357,32	-100,0
00006100 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot				-2.357,32	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT				-2.357,32	-100,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	0	0		-2.357,32	-100,0
6999 VUOSIKATE	0	0		-2.357,32	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	0	0		-2.357,32	-100,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	0	0		-2.357,32	-100,0
00007000 TEKINEN LAUTAKUNTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	1.640.153		1.640.153	1.622.024,94	98,9
3200 Maksutuotot	55.000		55.000	37.287,26	67,8
3300 Tuet ja avustukset	34.500	28.021	62.521	42.956,25	68,7
3400 Muut toimintatuotot	1.523.145		1.523.145	1.364.725,97	89,6
3000 TOIMINTATUOTOT	3.252.798	28.021	3.280.819	3.066.994,42	93,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-1.091.535	-41.881	-1.133.419	-1.127.937,72	99,5
4300 Palvelujen ostot	-988.173	-43.350	-1.031.523	-1.042.249,79	101,0
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-819.150		-819.150	-670.628,49	81,9
4700 Avustukset	-39.900		-39.900	-37.796,00	94,7
4800 Muut toimintakulut	-226.354	-4.500	-230.854	-131.055,41	56,8
4000 TOIMINTAKULUT	-3.165.115	-89.731	-3.254.846	-3.009.667,41	92,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	87.683	-61.710	25.973	57.327,01	220,7
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-102,57	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-102,57	-100,0
6999 VUOSIKATE	87.683	-61.710	25.973	57.224,44	220,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-526.388		-526.388	-467.770,22	88,9
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-526.388		-526.388	-467.770,22	88,9
8499 TILIKAUDEN TULOS	-438.705	-61.710	-500.415	-410.545,78	82,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-438.705	-61.710	-500.415	-410.545,78	82,0
00007100 HALLINTO-JA SUUNNITTELU					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot				700,00	-100,0
3000 TOIMINTATUOTOT				700,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-35.109		-35.109	-51.198,33	145,6
4300 Palvelujen ostot	-14.866		-14.866	-16.720,16	112,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.650		-1.650	-1.175,79	71,3
4800 Muut toimintakulut	-15.818		-15.818	-11.318,34	71,6
4000 TOIMINTAKULUT	-67.443		-67.443	-80.412,62	119,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-67.443	0	-67.443	-79.712,62	118,2
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-85,53	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-85,53	-100,0
6999 VUOSIKATE	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3

Toteutusavertailu

EUR

156

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
8499 TILIKAUDEN TULOS	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-67.443	0	-67.443	-79.798,15	118,3
00007110 YHDYSKUNTASUUNNITTELU					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT			5.000		
3001 Myyntituotot	5.000			888,39	-100,0
3200 Maksutuotot		28.021	28.021	14.010,50	50,0
3300 Tuet ja avustukset		28.021	33.021	14.898,89	45,1
3000 TOIMINTATUOTOT	5.000	28.021	33.021		
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-67.708	-41.881	-109.589	-97.912,10	89,3
4300 Palvelujen ostot	-31.909	-13.350	-45.259	-61.684,25	136,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.000		-4.000	-3.634,58	90,9
4800 Muut toimintakulut	-19.088	-4.500	-23.588	-10.992,43	46,6
4000 TOIMINTAKULUT	-122.705	-59.731	-182.436	-174.223,36	95,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-117.705	-31.710	-149.415	-159.324,47	106,6
6999 VUOSIKATE	-117.705	-31.710	-149.415	-159.324,47	106,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-3.317		-3.317	-3.524,81	106,3
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-3.317		-3.317	-3.524,81	106,3
8499 TILIKAUDEN TULOS	-121.022	-31.710	-152.732	-162.849,28	106,6
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-121.022	-31.710	-152.732	-162.849,28	106,6
00007120 RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖ					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT				1.590,60	-100,0
3001 Myyntituotot			55.000	36.398,87	66,2
3200 Maksutuotot	55.000			1.266,89	-100,0
3300 Tuet ja avustukset			55.000	39.256,36	71,4
3000 TOIMINTATUOTOT	55.000				
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-50.751		-50.751	-66.585,56	131,2
4300 Palvelujen ostot	-16.527		-16.527	-11.935,82	72,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4.550		-4.550	-2.222,21	48,8
4800 Muut toimintakulut	-16.018		-16.018	-7.524,37	47,0
4000 TOIMINTAKULUT	-87.846		-87.846	-88.267,96	100,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-32.846	0	-32.846	-49.011,60	149,2
6999 VUOSIKATE	-32.846	0	-32.846	-49.011,60	149,2
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot				-485,63	-100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset				-485,63	-100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	-32.846	0	-32.846	-49.497,23	150,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-32.846	0	-32.846	-49.497,23	150,7
00007200 LIIKENNEVÄYLÄT					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-8.291		-8.291	-8.162,57	98,5
4300 Palvelujen ostot	-13.750		-13.750	-8.980,48	65,3
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16.850		-16.850	-12.935,42	76,8
4700 Avustukset	-39.900		-39.900	-37.796,00	94,7
4800 Muut toimintakulut				-180,00	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-78.791		-78.791	-68.054,47	86,4
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-78.791	0	-78.791	-68.054,47	86,4

Toteutumavertailu

13.03.2017

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

157

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
6999 VUOSIKATE	-78.791	0	-78.791	-68.054,47	86,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-60.543		-60.543	-58.030,38	95,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-60.543		-60.543	-58.030,38	95,8
8499 TILIKAUDEN TULOS	-139.334	0	-139.334	-126.084,85	90,5
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-139.334	0	-139.334	-126.084,85	90,5
00007300 JÄTEHUOLTO					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	84.000		84.000	99.788,57	118,8
3000 TOIMINTATUOTOT	84.000		84.000	99.788,57	118,8
4000 TOIMINTAKULUT					
4300 Palvelujen ostot	-71.800		-71.800	-74.258,22	103,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-450		-450	-189,45	42,1
4800 Muut toimintakulut	-50		-50	-217,29	434,6
4000 TOIMINTAKULUT	-72.300		-72.300	-74.664,96	103,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	11.700	0	11.700	25.123,61	214,7
6999 VUOSIKATE	11.700	0	11.700	25.123,61	214,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-757		-757	-756,96	100,0
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-757		-757	-756,96	100,0
8499 TILIKAUDEN TULOS	10.943	0	10.943	24.366,65	222,7
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	10.943	0	10.943	24.366,65	222,7
00007400 PUISTOT JA YLEISET ALUEET					
0003 TULOSLASKELMA					
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-31.431		-31.431	-28.643,28	91,1
4300 Palvelujen ostot	-3.400		-3.400	-3.701,85	108,9
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1.800		-1.800	-466,86	25,9
4800 Muut toimintakulut	-200		-200	-144,14	72,1
4000 TOIMINTAKULUT	-36.831		-36.831	-32.956,13	89,5
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-36.831	0	-36.831	-32.956,13	89,5
6999 VUOSIKATE	-36.831	0	-36.831	-32.956,13	89,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-9.111		-9.111	-8.067,71	88,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-9.111		-9.111	-8.067,71	88,5
8499 TILIKAUDEN TULOS	-45.942	0	-45.942	-41.023,84	89,3
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-45.942	0	-45.942	-41.023,84	89,3
00007500 TOIMITILAPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	36.950		36.950	4.743,75	12,8
3300 Tuet ja avustukset				672,66	-100,0
3400 Muut toimintatuotot	1.397.091		1.397.091	1.242.563,10	88,9
3000 TOIMINTATUOTOT	1.434.041		1.434.041	1.247.979,51	87,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-13.747		-13.747	-33.327,18	242,4
4300 Palvelujen ostot	-668.843	-30.000	-668.843	-651.738,46	97,4
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-438.800		-438.800	-356.480,60	81,2
4800 Muut toimintakulut	-30.829		-30.829	-7.111,09	23,1
4000 TOIMINTAKULUT	-1.122.219	-30.000	-1.152.219	-1.048.657,33	91,0
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	311.822	-30.000	281.822	199.322,18	70,7

Toteutumavertailu

EUR

158

Ulkoisen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
6999 VUOSIKATE	311.822	-30.000	281.822	199.322,18	70,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-259.527		-259.527	-214.494,71	82,6
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-259.527		-259.527	-214.494,71	82,6
8499 TILIKAUDEN TULOS	52.295	-30.000	22.295	-15.172,53	-68,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	52.295	-30.000	22.295	-15.172,53	-68,1
00007600 MUUT TOIMINTALAPALVELUT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	505.023		505.023	511.469,71	101,3
3300 Tuet ja avustukset	15.000		15.000	16.281,73	108,5
3000 TOIMINTATUOTOT	520.023		520.023	527.751,44	101,5
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-464.723		-464.723	-431.699,17	92,9
4300 Palvelujen ostot	-11.663		-11.663	-13.704,47	117,5
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-38.900		-38.900	-23.726,57	61,0
4800 Muut toimintakulut	-99.892		-99.892	-58.621,68	58,7
4000 TOIMINTAKULUT	-615.178		-615.178	-527.751,89	85,8
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-95.155	0	-95.155	-0,45	
6999 VUOSIKATE	-95.155	0	-95.155	-0,45	
8499 TILIKAUDEN TULOS	-95.155	0	-95.155	-0,45	
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-95.155	0	-95.155	-0,45	
00007700 MAA- JA METSÄTILAT					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	95.000		95.000	105.024,73	110,6
3400 Muut toimintatuotot	54.000		54.000	87.134,55	161,4
3000 TOIMINTATUOTOT	149.000		149.000	192.159,28	129,0
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut				-49,95	-100,0
4300 Palvelujen ostot	-37.700		-37.700	-50.804,74	134,8
4800 Muut toimintakulut				3.981,13	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-37.700		-37.700	-46.873,56	124,3
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	111.300	0	111.300	145.285,72	130,5
6999 VUOSIKATE	111.300	0	111.300	145.285,72	130,5
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-4.470		-4.470	-4.221,84	94,4
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-4.470		-4.470	-4.221,84	94,4
8499 TILIKAUDEN TULOS	106.830	0	106.830	141.063,88	132,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	106.830	0	106.830	141.063,88	132,0
00007800 SISÄINEN PALVELUTOIMINTA					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	616.980		616.980	582.702,54	94,4
3300 Tuet ja avustukset	19.500		19.500	10.724,47	55,0
3400 Muut toimintatuotot	72.054		72.054	35.028,32	48,6
3000 TOIMINTATUOTOT	708.534		708.534	628.455,33	88,7
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-336.218		-336.218	-321.439,44	95,6
4300 Palvelujen ostot	-57.065		-57.065	-42.893,86	75,2
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-256.000		-256.000	-203.019,55	79,3
4800 Muut toimintakulut	-44.459		-44.459	-30.638,71	68,9

Toteutusvertailu

EUR 159

Ulkoinen/Sisäinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
4000 TOIMINTAKULUT	-693.742		-693.742	-597.990,56	86,2
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	14.792	0	14.792	30.464,77	206,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-16,93	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-16,93	-100,0
6999 VUOSIKATE	14.792	0	14.792	30.447,84	205,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-52.249		-52.249	-33.805,39	64,7
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-52.249		-52.249	-33.805,39	64,7
8499 TILIKAUDEN TULOS	-37.457	0	-37.457	-3.357,55	9,0
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-37.457	0	-37.457	-3.357,55	9,0
00007950 VESIHUOLTOLAITOS					
0003 TULOSLASKELMA					
3000 TOIMINTATUOTOT					
3001 Myyntituotot	297.200		297.200	316.005,04	106,3
3000 TOIMINTATUOTOT	297.200		297.200	316.005,04	106,3
4000 TOIMINTAKULUT					
4001 Henkilöstökulut	-83.560		-83.560	-88.920,14	106,4
4300 Palvelujen ostot	-90.650		-90.650	-105.827,48	116,7
4500 Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-56.150		-56.150	-66.778,46	118,9
4800 Muut toimintakulut				-8.288,49	-100,0
4000 TOIMINTAKULUT	-230.360		-230.360	-269.814,57	117,1
4999 TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	66.840	0	66.840	46.190,47	69,1
6000 Rahoitustuotot ja -kulut					
6300 Muut rahoituskulut				-0,11	-100,0
6000 Rahoitustuotot ja -kulut				-0,11	-100,0
6999 VUOSIKATE	66.840	0	66.840	46.190,36	69,1
7000 Poistot ja arvonalentumiset					
7100 Suunnitelman mukaiset poistot	-136.414		-136.414	-144.382,79	105,8
7000 Poistot ja arvonalentumiset	-136.414		-136.414	-144.382,79	105,8
8499 TILIKAUDEN TULOS	-69.574	0	-69.574	-98.192,43	141,1
8800 TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-69.574	0	-69.574	-98.192,43	141,1

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan tulovero	6 800 000,00		6 800 000,00	6 692 719,57	-107 280,43
Osuus yhteisövero					
tuotosta	366 000,00		366 000,00	440 003,89	74 003,89
Kiinteistövero	600 000,00		600 000,00	569 829,95	-30 170,05
Muut verot				407,11	407,11
Verotulot	7 766 000,00		7 766 000,00	7 702 960,52	-63 039,48

		Tulovero%	Verotettava tulo kunnallisverotuksessa	Muutos %
Verovuosi	2011	20,50	38 861 450	
Verovuosi	2012	20,50	41 405 419	6,7
Verovuosi	2013	20,50	42 706 347	3,1
Verovuosi	2014	20,50	44 274 173	3,7
Verovuosi	2015	20,50	45 326 246	2,4
Verovuosi	2016	20,50		

Kiinteistöveroprosentit

Verovuodet

	2016	2015
Yleinen	1,10 %	1,10 %
Vakituiset asuin- rakennukset	0,45 %	0,45 %
Muut asuinrakennukset	1,10 %	1,10 %
Yleishyödylliset yhteisöt		
Rakentamaton asuinpaikka	3,00 %	3,00 %

Valtionosuudet

	Alkuperäinen talousarvio	Talousarvio- muutokset	Talousarvio muutosten jälkeen	Toteuma	Poikkeama
Kunnan peruspalvelujen (ns. yhden putken) valtion- osuus ml. Tasaukset	6 999 209,00		6 999 209,00	7 027 153,00	27 944,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-650 000,00		-650 000,00	-539 602,00	110 398,00
Valtionosuudet	6 349 209,00		6 349 209,00	6 487 551,00	138 342,00

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

161

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
091010 Maa- ja vesialueet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto				-4.867,50	-100,0
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				13.258,97	-100,0
yhteensä	0	0		8.391,47	-100,0
091020 Asunto-osakkeet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-150.000		-150.000		
yhteensä	-150.000	0	-150.000	0	
091021 Asuinrakennukset					
9050 Inv/Käyttöomaisuuden myynti				29.225,24	-100,0
yhteensä	0	0		29.225,24	-100,0
091041 Tietojärjestelmät					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-26.943,66	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-11.892,40	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000		-50.000	-2.328,00	4,7
yhteensä	-50.000	0	-50.000	-41.164,06	82,3
091044 Toivakka-talo/virastorakennus					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-93.508,57	-100,0
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen				-5.248,78	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-1.350.000		-1.350.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-1.292.484,40	-100,0
9049 Inv/Muut menot				-1.800,00	-100,0
yhteensä	-1.350.000	0	-1.350.000	-1.393.041,75	103,2
092022 Palvelutalon (Kotisilta II) remontit					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-1.200,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-230.000		-230.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-23.047,00	-100,0
yhteensä	-230.000	0	-230.000	-24.247,00	10,5
092032 Kotihoito / mobiili					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-10.000		-10.000		
9049 Inv/Muut menot				-7.947,11	-100,0
yhteensä	-10.000	0	-10.000	-7.947,11	79,5
092026 Touhuvakka					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-55.000		-55.000		
yhteensä	-55.000	0	-55.000	0	
092027 Kankaisten koulun peruskorjaus					
9030 Inv/Palkat				-2.193,70	-100,0
9010 Inv/Muut henkilöstömenot				-504,88	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-2.127,16	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-493,26	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen				-10.058,05	-100,0
yhteensä	0	0		-15.367,05	-100,0
092028 Ruuhimäen koulun muutostyöt					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-360,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-15.000		-15.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-35.682,52	-100,0
yhteensä	-15.000	0	-15.000	-36.042,52	240,3
093042 Toivakkatalo/koulun laajennus					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-149.242,06	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen				-700,00	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-1.200.000		-1.200.000		
9040 Inv/Rakennuttaminen				-929.692,44	-100,0
9049 Inv/Muut menot				-25.389,32	-100,0
yhteensä	-1.200.000	0	-1.200.000	-1.105.023,82	92,1
093044 TVT-laitehankinnat					
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-24.757,30	-100,0
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-25.000		-25.000	-161,60	0,6

Toteutumavertailu

EUR

162

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
yhteensä	-25.000	0	-25.000	-24.918,90	99,7
092036 Vuokratalojen lämpölaitos					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000	50.000		0	
yhteensä	-50.000	50.000			
092037 Vuokratalojen piha-alueet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-10.000	10.000		0	
yhteensä	-10.000	10.000			
094010 Liikenneväylät				-3.135,00	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen			-40.000		
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-40.000			-53.439,18	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-40.000	0	-40.000	-56.574,18	141,4
yhteensä					
094011 Teollisuustontin kunnallistekniikka					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-500.000		-500.000	-20.547,92	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-500.000	0	-500.000	-20.547,92	4,1
yhteensä					
094022 Vesihuollon rakentaminen					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-110.000		-110.000	-23.804,29	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-110.000	0	-110.000	-23.804,29	21,6
yhteensä					
094033 Keskuskaiteiden koneet ja laitteet					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-15.000		-15.000	-11.622,68	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-15.000	0	-15.000	-11.622,68	77,5
yhteensä					
094037 Saarisen alueen kadut				-25.615,10	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	0	0		-25.615,10	-100,0
yhteensä					
094043 Tekninen Varikko				-7.745,69	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	0	0		-7.745,69	-100,0
yhteensä					
094045 Energiainvestoinnit				-15.679,77	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen			-20.000		
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-20.000	0	-20.000	-15.679,77	78,4
yhteensä	-20.000				
094046 Kevyen liikenteen väylä Aittojärvi					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-200.000		-200.000	-167.706,44	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-200.000	0	-200.000	-167.706,44	83,9
yhteensä					
094048 Maunosen vedenottamo varavoima				-26.558,00	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen			-60.000		
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-60.000			-24.522,21	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-60.000	0	-60.000	-51.080,21	85,1
yhteensä	-60.000				
094053 Kaavoitus				-1.200,00	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-36,15	-100,0
9022 Inv/Muut menot, oma rakentaminen			-200.000		
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-200.000			-38.445,30	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-200.000	0	-200.000	-39.681,45	19,8
yhteensä	-200.000				
094055 Saarinen 2 kaavoitus ja kunnallistekn.					
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto	-50.000		-50.000	-28.621,83	-100,0
9040 Inv/Rakennuttaminen	-50.000	0	-50.000	-28.621,83	57,2
yhteensä	-50.000				
094057 Trimble				-9.550,13	-100,0
9020 Inv/Tarvikkeet, oma rakentaminen				-5.600,00	-100,0
9021 Inv/Palvelukset, oma rakentaminen			-29.620		
9031 Inv/Käyttöomaisuuden osto			-29.620		

Toteutumavertailu

13.03.2017

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

EUR

163

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- %
9040 Inv/Rakennuttaminen					
yhteensä	0	-29.620	-29.620	-1.500,00 -16.650,13	-100,0 56,2

Toteutunavertailu

EUR

164

Ulkoinen

01.01.2016 - 31.12.2016

	Budjetti 2016	Bu-muutos 2016	Budjetti + muutos	Toteutuma 2016 01-12	Käyttö- t
RAHOITUSLASKELMA					
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT					
TULORAHOITUS					
VUOSIKATE	555.860	-616.710	-60.850	742.044,77	-1219,5
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT					
Muut oikaisut	-50.000		-50.000	-84.775,85	169,6
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-50.000		-50.000	-84.775,85	169,6
TULORAHOITUS	505.860	-616.710	-110.850	657.268,92	-592,9
INVESTOINNIT					
KÄYTTÖMAISUUSINVESTOINNIT	-4.340.000	30.380	-4.309.620	-3.117.949,40	72,3
KÄYTTÖMAISUUDEN MYNTITULOT				42.484,21	-100,0
KÄYTTÖMAISUUDEN VARS.MYNTITULO				84.775,85	169,6
KÄYTTÖMAISUUDEN MYNTIVOITOT	50.000		50.000	127.260,06	254,5
KÄYTTÖMAISUUDEN MYNTITULOT	50.000		50.000		70,2
INVESTOINNIT	-4.290.000	30.380	-4.259.620	-2.990.689,34	53,4
KASSAVIRTA/VARS.TNTA JA INVESTOINNIT	-3.784.140	-586.330	-4.370.470	-2.333.420,42	
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA					
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET					
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	-6.780		-6.780		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-6.780		-6.780		
LAINAKANNAN MUUTOKSET					
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	3.000.000		3.000.000	3.000.000,00	100,0
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-538.000		-538.000	-652.333,44	121,3
LAINAKANNAN MUUTOKSET	2.462.000		2.462.000	2.347.666,56	95,4
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET				-296.000,00	-100,0
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS				-184.104,79	-100,0
LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS				179.745,57	-100,0
KOROTT. PITKÄ- JA LYHYTAIK.VELKOJEN MUUT				-300.359,22	-100,0
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET					
RAHOITUSTOIMINNAN KASSAVIRTA	2.455.220		2.455.220	2.047.307,34	83,4
KASSAVAROJEN MUUTOS	-1.328.920	-586.330	-1.915.250	-286.113,08	14,9
KASSAVARAT 31.12.				861.289,57	-100,0
KASSAVARAT 1.1.				1.148.768,25	-100,0
KASSAVAROJEN MUUTOS	0	0		-287.478,68	-100,0

Yhteenveto valtuuston hyväksymien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta /ulkoinen/sisäinen

	Sitoumus	Menoarviot			Tuloarviot			Toteuma	Poikkeama	Alkup. Ta	TA muut			Toteuma	Poikkeama
		Alkup. Ta	TA muut	Alkup. + muutos	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Ta				TA muut	Alkup. + muutos	Toteuma		
Käyttötalousosa															
Keskusvaalitt	B					639									
Vaalit	B					639									
Kunnanvaltuusto	B	32 179		32 179		-7 613									
Kunnanvaltuusto	B					-7 613									
Tarkastusltk	B	17 904		17 904		-3 421									
Tarkastusltk	B					-3 421									
Kunnanhallitus	B	269 113	50 000	319 113	330 820	11 707									
Yleishallinto	B	507 657		507 657	486 427	-21 230	260 616					260 616	16 179		16 179
Hallinto- ja talous	B	82 629		82 629	95 320	12 691	25 000					25 000	255 018		-5 598
Henkilöstöhall.	B	210 862		210 862	199 521	-11 341							25 795		795
Pelastustoimi	B	13 500		13 500	12 540	-960	110 036					110 036	129 521		19 485
Elinkeinotoimi	B					-960									
Perusturvaltk	B	228 278		228 278	94 819	-133 459	47 500					47 500	3 140		-44 360
Hallinto	B	92 275		92 275	112 745	30 470									
Lastensuojelu	B	342 003		342 003	244 701	-97 302	72 500					72 500	27 149		-45 351
Lasten ja perh.	B	2 682 763		2 682 763	2 597 732	-85 031	485 660					485 660	463 912		-21 748
Vanhushuolto	B	229 394		229 394	246 197	16 803	7 200					7 200	8 887		1 687
Kehitysvammah.	B	311 686		311 686	303 197	-8 489	7 000					7 000	12 813		5 813
Vanhusten ja vam	B	14 649		14 649	5 729	-8 920									
Päihdehuolto	B	4 201 765	650 000	4 851 765	4 529 570	-322 195	82 800					82 800	44 309		-38 491
Terveystenhuolto	B	340 600		340 600	238 228	-102 372									
Sos. ja terv.toimi	B					-102 372									
Sivistystoimenltk	B	55 168		55 168	55 915	747									
Hallinto	B	3 014 427		3 014 427	3 037 349	22 922	293 750					293 750	365 718		71 968
Perusopetus	B	249 052		249 052	246 026	-3 026	19 000					19 000	20 417		1 417
Esipetus	B	125 570		125 570	101 136	-24 434									
Yleissivistävä	B	197 333		197 333	172 392	-24 941	1 000					1 000	1 463		463
Kulttuuritoimi	B	310 389		310 389	293 947	-16 442	17 300					17 300	33 774		16 474
Vapaa-aika	B	1 598 503	145 000	1 453 503	1 321 688	-131 815	178 400					178 400	147 730		-30 670
Päivähoito	B					-131 815									
Tekninen ltk	B	67 443		67 443	80 412	12 969									
Hallinto	B	122 705	59 731	182 436	174 223	-8 213	5 000				28 021	33 021	700		700
Yhdyskuntasuunn.	B	87 846		87 846	88 267	421	55 000					55 000	14 898		-18 123
Rak.valvonta	B	78 791		78 791	68 054	-10 737							39 256		-15 744
Liikenneväylät	B	72 300		72 300	74 664	2 364	84 000					84 000	99 788		15 788
Jätehuolto	B	36 831		36 831	32 956	-3 875									
Yleiset alueet	B	1 122 219	30 000	1 152 219	1 048 657	-103 562	1 434 041					1 434 041	1 247 979		-186 062
Toimintal palvelut	B	615 178		615 178	527 751	-87 427	520 023					520 023	527 751		7 728
Muut tila palvelut	B	37 700		37 700	46 873	9 173	149 000					149 000	192 159		43 159
Maa- ja metsätilat	B	693 742		693 742	597 990	-95 752	708 534					708 534	628 455		-80 079
Sisäinen palvelu	B	230 360		230 360	269 814	39 454	297 200					297 200	316 005		18 805
Vesihuolto	B					39 454									
Määrärahat							Tuloarviot								

	Sitovuus	Alkup. Ta	TA muut. Alkup. + muutos	Toteuma	Poikkeama	Alkup. Ta	TA muut. Alkup. + muutos	Toteuma	Poikkeama
Tuloslaskelmaosa									
Verotulot	B					7 766 000	7 766 000	7 702 960	-63 040
Valtionosuudet	B					6 349 209	6 349 209	6 487 551	138 342
Korkotuotot	B							874	874
Muut rah.tuotot	B							19 615	-22 485
Korkomenot	B	60 000	60 000	55 897	-4 103	42 100	42 100		
Muut rah.menot	B	4 000	4 000	24 024	-20 024				
Satunnaiset erät	B								
Investointiosa									
Yleishallinto	B	1 550 000	1 550 000	1 396 589	-153 411			5 706	5 706
Perusturva	B	240 000	240 000	32 194	-207 806				
Sivistystoimi	B	1 295 000	1 295 000	1 181 352	-113 648			10 000	10 000
Tekninen toiml	B	1 255 000	1 224 620	465 329	-759 291				
Rahoitusosa									
Lainakannan muutokset						3 000 000	3 000 000	3 000 000	0
Pitkäaik. Lisäys	B	538 000	538 000	652 000	114 000				
Pitkäaik. Vähennys	B								
Yhteensä		23 234 814	23 839 165	21 582 733	-2 296 480	22 017 869	22 045 890	21 849 522	-196 368

TULOSLASKELMA
Ulkoisen

	2016	2015
Toimintatuotot	2 308 141,60	2 080 907,59
Toimintakulut	-15 697 176,61	-15 258 424,77
Toimintakate	-13 389 035,01	-13 177 517,18
Verotulot	7 702 960,52	7 751 732,24
Valtionosuudet	6 487 551,00	6 019 887,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	874,66	
Muut rahoitustuotot	19 615,46	33 589,70
Korkokulut	-55 897,09	-33 262,59
Muut rahoituskulut	-24 024,77	-14 624,82
Vuosikate	742 044,77	579 804,40
Poistot ja arvonalentumiset	-669 745,48	-494 641,64
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	72 299,29	85 162,76
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	21 443,96	21 443,96
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	93 743,25	106 606,72

RAHOITUSLASKELMA

2016

2015

Toiminnan rahavirta

Vuosikate	742 044,77	579 804,40
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-84 775,85	-28 697,48
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 117 949,40	-2 531 850,18
Rahoitusosuudet investointimenoihin		10 000,00
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	127 260,06	34 403,50
Toiminnan ja investointien rahavirta	<u>-2 333 420,42</u>	<u>-1 936 339,76</u>

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäykset

Antolainasaamisten vähennykset

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

Lyhytaikaisten lainojen muutos

Oman pääoman muutokset

Muut maksuvalmiuden muutokset

Rahoituksen rahavirta

3 000 000,00	2 000 000,00
-652 333,44	-383 666,75
-300 359,22	438 942,51
<u>2 047 307,34</u>	<u>2 055 275,76</u>

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12

Rahavarat 1.1

Kassavarojen muutos

-286 113,08	118 936,00
861 289,57	1 148 768,25
1 148 768,25	1 029 832,25
-287 478,68	118 936,00

TASE

VASTAAVAA	2016	2015
A PYSYVÄT VASTAAVAT	14 258 679,24	11 851 722,03
I Aineettomat hyödykkeet	199 887,98	294 386,58
1. Aineettomat oikeudet	90 009,66	64 641,10
2. Muut pitkävaikutteiset menot	109 878,32	229 745,48
II Aineelliset hyödykkeet	12 670 207,44	10 168 751,63
1. Maa- ja vesialueet	1 405 825,81	1 412 979,78
2. Rakennukset	9 193 494,20	5 192 095,55
3. Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 586 412,41	1 337 816,99
4. Koneet ja kalusto	365 644,32	99 113,60
5. Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	118 830,70	2 126 745,71
III Sijoitukset	1 388 583,82	1 388 583,82
1. Osakkeet ja osuudet	1 190 280,20	1 190 280,20
2. Muut lainasaamiset	198 303,62	198 303,62
B TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
1. Valtion toimeksiannot		
C VAIHTUVAT VASTAAVAT	2 166 822,65	1 974 196,54
I Vaihto-omaisuus	10 400,32	10 400,32
1. Aineet ja tarvikkeet	10 400,32	10 400,32
II Saamiset	1 295 132,76	
Pitkäaikaiset saamiset	296 000,00	
2. Lainasaamiset tytäryhtiöltä	296 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset	999 132,76	815 027,97
1. Myyntisaamiset	450 787,54	382 167,52
2. Lainasaamiset	176 127,76	65 112,00
3. Muut saamiset	304 234,55	320 202,56
4. Siirtosaamiset	67 982,91	47 545,89
III Rahoitusarvopaperit	36 736,98	36 736,98
1. Osakkeet ja osuudet	36 736,98	36 736,98
IV Rahat ja pankkisaamiset	824 552,59	1 112 031,27
VASTAAVAA YHTEENSÄ	16 425 501,89	13 825 918,57

TASE

2016

2015

VASTATTAVAA

A OMA PÄÄOMA	7 315 820,51	7 222 077,26
I Peruspääoma	5 568 389,50	5 568 389,50
II Edellisten tilikausien ylijäämä(alijäämä)	1 653 687,76	1 547 081,04
III Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	93 743,25	106 606,72
B POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET	505 720,64	527 164,60
1. Poistoero	505 720,64	527 164,60
C PAKOLLISET VARAUKSET		
1. Muut pakolliset varaukset		
D TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	73 226,99	73 226,99
1. Valtion toimeksiannot	73 226,99	73 226,99
2. Lahjoitusrahastojen pääomat		
3. Muut toimeksiantojen pääomat		
E VIERAS PÄÄOMA	8 530 733,75	6 003 449,72
I Pitkäaikainen	5 337 110,68	3 189 444,14
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	5 101 665,97	2 919 999,43
2. Lainat julkisyhteisöiltä	235 444,71	269 444,71
II Lyhytaikainen	3 193 623,07	2 814 005,58
1. Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	618 333,44	418 333,42
2. Lainat julkisyhteisöiltä	34 000,00	34 000,00
3. Saadut ennakot	28 129,21	32 362,04
4. Ostovelat	1 603 988,58	1 388 113,95
5. Muut velat	270 261,08	264 774,66
6. Siirtovelat	638 910,76	676 421,51
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	16 425 501,89	13 825 918,57

Konsernituloslaskelma

	2016	2015
Toimintatuotot	6 264 596,44	5 882 974,22
Toimintakulut	-20 135 411,34	-19 251 480,60
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta (tappiosta)		2 870,02
Toimintakate	-13 870 814,90	-13 365 636,36
Verotulot	7 702 960,52	7 751 732,24
Valtionosuudet	7 415 688,04	6 977 164,70
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	892,23	333,84
Muut rahoitustuotot	23 425,62	35 852,19
Korkokulut	-69 817,21	-51 584,97
Muut rahoituskulut	-29 965,00	-19 329,21
Vuosikate	1 172 369,30	1 328 532,43
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-983 541,87	-806 746,89
Tilikauden yli- ja alipariarvot		
Arvonalentumiset		
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	188 827,43	521 785,54
Tilinpäätössiirrot	23 377,65	-8 069,28
Vähemmistöosuudet		
Laskennallisten verojen muutos		-2 160,00
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	212 205,08	541 640,22

Toivakan kunta

KONSERNITASE

VASTAAVAA	2016	2015
PYSYVÄT VASTAAVAT	17 453 937,03	14 419 601,82
Aineettomat hyödykkeet	319 566,15	432 597,81
Aineettomat oikeudet	209 687,83	202 852,33
Muut pitkävaikutteiset menot	109 878,32	229 745,48
Aineelliset hyödykkeet	16 851 389,33	13 689 703,28
Maa- ja vesialueet	1 616 628,99	1 602 699,06
Rakennukset	12 240 494,77	7 869 801,70
Kiinteät rakenteet ja laitteet	1 736 965,03	1 508 922,82
Koneet ja kalusto	566 629,75	311 168,02
Muut aineelliset hyödykkeet	37 414,25	8 913,97
Ennakkomaksut ja keskenäiset hankinnat	653 256,54	2 388 197,71
Sijoitukset	282 981,55	297 300,73
Osakkuusyhteisöosuudet	33 440,48	36 997,85
Muut osakkeet ja osuudet	249 541,07	260 302,88
Muut lainasaamiset		
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	10 765,59	12 112,92
VAIHTUVAT VASTAAVAT	3 151 607,77	2 781 945,93
Vaihto-omaisuus	51 369,30	53 913,95
Saamiset	1 633 346,98	1 292 140,22
Pitkäaikaiset saamiset	296 000,00	
Lyhytaikaiset saamiset	1 633 346,98	1 292 140,22
Rahoitusarvopaperit	45 757,03	45 757,03
Rahat ja pankkisaamiset	1 421 134,46	1 390 134,73
VASTAAVAA YHTEENSÄ	20 616 310,39	17 213 660,67

Toivakan kunta
Konsernitase

VASTATTAVAA	2016	2015
OMA PÄÄOMA		
Peruspääoma	8 855 315,48	8 677 034,61
Arvonkorotusrahasto	5 568 383,52	5 570 775,19
Muut omat rahastot	1 325,76	1 344,07
Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)	384 829,33	383 957,25
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	2 688 571,80	2 523 033,83
	212 205,07	197 924,27
POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET		
Poistoero		
Vapaaehtoiset varaukset		
PAKOLLISET VARAUKSET	145 701,69	133 343,33
Muut pakolliset varaukset	145 701,69	133 343,33
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	90 108,39	92 307,55
VIERAS PÄÄOMA		
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	11 525 184,83	8 310 972,32
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	6 977 285,75	4 305 477,59
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	74 120,35	22 972,37
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	1 153 748,96	798 749,09
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	3 320 019,77	3 183 773,27
	20 616 310,39	17 213 657,81

Toivakan kunta

Konsernin rahoituslaskelma

	2016	2015
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	1 172 369,30	1 328 532,43
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-481 826,28	-23 984,46
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-3 763 451,69	-3 023 802,57
Rahoitusosuudet investointimenoihin	793,49	11 420,22
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	45 010,55	45 775,91
Toiminnan ja investointien rahavirta	-3 027 104,63	-1 662 058,47
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-4 583,82	
Antolainasaamisten vähennykset		
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	3 947 580,00	2 000 892,85
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-761 708,12	-510 026,67
Lyhytaikaisten lainojen muutos	315 999,86	76 260,00
Oman pääoman muutokset	-437 190,90	440 958,21
Muut maksuvalmiuden muutokset	3 060 097,02	2 008 084,39
Rahoituksen rahavirta	32 992,39	346 025,92
Rahavarojen muutos		
Rahavarat 31.12	1 466 891,49	1 435 891,78
Rahavarat 1.1	1 433 899,10	1 373 598,64
	32 992,39	62 293,12

Tolvakan kunta

Tilinpäätöksen liitetiedot

2016

Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1) Arvostusperiaatteet ja -menetelmät sekä jaksotusperiaatteet ja -menetelmät

Pysyvät vastaavat

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintameno-
noon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitus-
osuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mu-
kaan. Suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa koh-
dassa suunnitelmapoistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseeseen hankintameno- tai sitä alempan ar-
voon. Arvostuksen perusteena on ollut hyödykkeen todennäköisesti tulevaisuudessa kerryt-
tämä tulo tai sen arvo palvelutuotannossa.

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno- tai sitä
alemman todennäköisen hankintamenon ja todennäköisen luovutushinnan määräisenä.

Rahoitusomaisuus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno-.

Johdannaissopimusten käsittely

Johdannaiset sisältävät koronvaihtosopimuksen. Kaikki koronvaihtosopimukset on tehty suojaamis-
tarkoituksessa. Kunta on sitonut pitkäaikaisten lainojen vaihtuvan koron koronvaihtosopimuksilla
kiinteään korkoon. Sopimukset ovat voimassa 30.6.2025 asti.

Edellistä tilikautta koskevat tiedot

Ei ilmoitettavaa.

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Kunnan konsernitilinpäätös sisältää konsernitaseen, -tuloslaskelman ja konsernin rahoituslaskelman.

Kunnan konsernitilinpäätökseen on yhdistetty tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä.

Tytäryhteisön tase on yhdistetty kunnan taseeseen rivi riviltä.

Kuntayhtymät on yhdistetty konsernitaseeseen peruspääomaosuuden suhteessa.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Pysyviin vastaaviin ei sisällynyt sisäisiä katteita.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisön sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariavomenetelmällä.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Tytäryhteisöjen poistoja ei ole oikaistu kunnan suunnitelman mukaisten poistojen mukaisiksi, koska ero ei ole rahamäärältään olennainen.

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero

Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu ensimmäistä kertaa laskennalliseen verovelkaan ja omaan pääomaan.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Kirjaustason taseet puuttuu, joten saamisia ja velkoja ei ole voinut eritellä tarkasti.

Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

Toimintatuotot tehtäväalueittain:

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Kunnanhallitus (vaalit, yleish. ym.)	118 299	58 429	63 584	58 429
Sosiaali- ja terveystoimi	4 047 173	4 345 398	560 212	582 915
Opetus- ja kulttuuritoimi	764 729	488 522	569 105	448 938
Tekninen toimi	1 334 395	990 625	1 115 240	990 625
Kunnan toimintatuotot yhteensä	6 264 596	6 062 334	2 308 141	2 080 907

Verotulot eriteltyinä

	2016	2015
Kunnan tulovero	6 692 719	6 729 242
Osuus yhteisöveron tuotosta	440 003	452 845
Kiinteistövero	569 829	568 716
Verotulot yhteensä	7 702 551	7 750 803

Valtionosuuksien erittely

	2016	2015
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus ilman tasauksia	4 872 541	4 383 388
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 800 384	1 809 096
Järjestelmämuutoksen tasaus	354 228	476 976
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-539 602	-649 573
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	6 487 551	6 019 887

Palvelujen ostojen erittely

	2016	2015
Asiakaspalvelujen ostot	5 197 255	4 976 932
Muiden palvelujen ostot	1 817 665	1 716 185
Kunnan palvelujen ostot yhteensä	7 014 920	6 693 117

Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen perusteista

Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu hyväksytyn poistosuunnitelman mukaan.

Aineettomat oikeudet	Tasapoisto	2 v
Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	2 v
Maa- ja vesialueet	Ei poistoa	
Asuinrakennukset	Tasapoisto	30 v
Tehdas- ja tuotantorak.	Tasapoisto	20 v
Muut rakennukset	Tasapoisto	20 v
Maa- ja vesirakenteet	Jäännösarvopoisto	20 %
Vesi- ja viemäriverkosto	Jäännösarvopoisto	10 %
Muut kiinteät rakenteet ja laitt.	Jäännösarvopoisto	25 %
Koneet ja kalusto	Tasapoisto	3 v
Keskeneräiset hankinnat	Ei poistoa	

Pienhankintaraja on 10 000 euroa. Sitä pienemmät hankinnat kirjataan suoraan kuluksi.

Selvitys kuluihin ja tuottoihin sisältyvistä**pakollisten varauksien muutoksista**

Pakollisten varausten muutokset

		Konserni		Kunta	
		2016	2015	2016	2015
Pakolliset varaukset	1.1.2016	133 343	220 574		
Vähennys tilikaudella			87 231		
Lisäys tilikaudella		12 358			
Pakolliset varaukset	31.12.2016	145 701	133 343		

**Selvitys pysyvien vastaavien hyödykkeiden
myyntivoitoista ja tappioista**

	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut toimintatuotot				
Maa-ja vesialueiden myyntivoitot	69 831	31 413	66 547	28 697
Rakennusten myyntivoitot	18 228		18 228	
Muut myyntivoitot				
Myyntivoitot yhteensä	88 059	31 413	84 775	28 697
Muut toimintakulut				
Maa-ja vesialueiden myyntitappiot				
Rakennusten myyntitappiot				
Muut myyntitappiot				
Myyntitappiot yhteensä				
Yhteismäärät muihin rahoitustuottoihin sisältyvistä tuotoista, jotka on saatu osuuksista muissa yhteisöissä				
Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely				
			2016	2015
Osinkotuotot			11 802	24 999
Peruspääoman korot kuntayhtymiltä			4 318	4 318
Yhteensä			16 120	29 317

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Pysyvät vastaavat

Aineettomat ja aineelliset hyödykkeet

	Aineettomat hyödykkeet		Aineelliset hyödykkeet				Yhteensä
	Tietokoneohj.	Muut pitkä- vaik menot	Maa-alueet	Rakennukset	Kiinteät rakenteet ja laitteet	Koneet ja kalusto	
Poistamaton hankintameno 1.1.	64 641,10	229 745,48	1 412 979,78	5 192 095,55	1 337 816,99	99 113,60	8 042 005,92
Lisäykset tilik.aikana			6 652,50				6 652,50
Rahoitusosuudet tilikaudella							
Vähennykset tilik. aikana			-96 789,93	-26 889,09	-2 336,15		-123 679,02
Siirrot erien välillä	65 761,30			4 309 471,31	413 986,66	331 777,64	
Tilikauden poisto	-40 392,74	-119 867,16		-281 183,57	-163 055,09	-65 246,92	-509 485,58
Arvonlennukset ja niiden palaut.							
Poistamaton hankintameno 31.12.	90 009,66	109 878,32	1 322 842,35	9 193 494,20	1 586 412,41	365 644,32	12 468 393,28
Arvonkorotukset							
Kirjanpitoarvo 31.12.2016	90 009,66	109 878,32	1 322 842,35	9 193 494,20	1 586 412,41	365 644,32	12 468 393,28

Pysyvien vastaavien sijoitukset

	Tase 1.1.2016	Osakkeet ja osuudet		Tase 31.12.2016
		Lisäys 2016	Vähennys 2016	
Tytäryhtiöosakkeet	340 849,18			340 849,18
Kuntayhtymäosuudet	614 742,10			614 742,10
Muut osakkeet	234 688,92			234 688,92
Yhteensä	1 190 280,20			1 190 280,20
Muut lainasaamiset	127 873,62			127 873,62
Pääomalainasaamiset	70 430,00			70 430,00
Lainasaamiset yhteensä	198 303,62			198 303,62

Olennaiset kuntayhtymäosuuksien arvon muutokset

	Tasearvo 1.1	Lisäykset	Vähennyks.	Tasearvo 31.12	Kunnan osuus kuntayhtymän peruspääomasta	Ero
K-S Sair.hoitp.ky	437 650			437 650	413 276	24 374
K-S liitto	12 471			12 471	10 043	2 428

Omistukset muissa yhteisöissä

Tytäryhteisöt, kuntayhtymäosuudet sekä osakkuusyhteisöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus	Konser. omistus.	Kuntakonsernin osuus (1000 €)		tilikauden voitosta/ tappiosta
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	
Tytäryhteisöt						
Kiinteistö Oy	Toivakka	100 %	100 %	112	825	3
Toivakanhaka						
Toivakan Lämpö Oy	Toivakka	100 %	100 %	199	88	42
Kuntayhtymät						
Jyväskylän koul.ky	Jyväskylä	1,0529 %	1,0529 %	1123	432	-12
K-S Sairaanhoidp.ky	Jyväskylä	0,93 %	0,93 %	494	1960	89
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	0,80 %	0,80 %	18	12	-1

Muut asunto-osakeyhtiöt

As Oy Toivakan Kotipesä	Toivakka
As Oy Porvarinkangas	Toivakka
As Oy Toivakan Vakka	Toivakka
As Oy Toivakan Metsäta	Toivakka

Saamisten erittely

	2016		2015	
	Pitkäaikainen	Lyhytaik.	Pitkäaikainen	Lyhytaik.
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset				5
Lainasaamiset	582 435		198 304	
Saamiset kuntayhtymiltä				
joissa kunta jäsenenä				
Myyntisaamiset		155 123		
Saamiset osakkuus- sekä muilta				
omistusyhteisöiltä				
Myyntisaamiset				
Lainasaamiset				
Saamiset yhteensä	582 435	155 123	198 304	5
Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtosaamiset				
Tulojäämät				
Siirtyvät korot	5 624	0	4 858	0
Kelan korvaus työterveyshuollosta	489 217	29 084	28 000	26 600
Työllistämistuet	27 987	10 925	27 987	10 925
Muut siirtosaamiset	11 172	6	11 172	10 020
Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä	534 000	40 015	72 016	47 545
Rahoitusarvopaperit				
			1.1.	31.12.
Osakkeet ja osuudet			36 737	36 737

Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oman pääoman erittely	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Peruspääoma 1.1.	5 570 775,19	5 567 532,79	5 568 389,50	5 568 389,50
Lisäykset		90 000,00		
Vähennykset	2 391,67	-86 757,60		
Peruspääoma 31.12	5 568 383,52	5 570 775,19	5 568 389,50	5 568 389,50
Arvonkorotusrahasto 1.1	1 344,07	1 344,07		
Lisäykset				
Vähennykset	18,31			
Arvonkorotusrahasto 31.12	1 325,76	1 344,07		
Muut omat rahastot	383 957,00	366 942,98		
Vahinkorahaston pääoma 1.1				
Siirrot rahastoon	872,33	17 014,02		
Siirrot rahastosta				
Vahinkorahaston pääoma				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12	384 829,33	383 957,00		
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 1.1				
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisen tilikauden virheen oikaisu				
Edellisten tilikausien yli-/alijäämä 31.12	2 165 394,18	1 967 469,91	1 653 687,76	1 547 081,04
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	212 205,07	197 924,27	93 743,25	106 606,72
Oma pääoma yhteensä	8 314 895,52	8 121 470,44	7 315 820,51	7 222 077,26
Pitkääaikaiset velat			2016	2015
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta			5 101 666	2 919 999
Lainat julkisyhteisöiltä			235 445	269 445
Saadut ennakot				
Pitkääaikaiset velat yhteensä			5 337 111	3 189 444
Pakolliset varaukset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut pakolliset varaukset				
Potilasvahinkovakuutusmaksuvastuu	63 364	133 343		
Muut varaukset				
Muut pakolliset varaukset yhteensä	63 364	133 343		

Pitkä ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille, kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä ja osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille

Vieras pääoma	2016		2015	
	Pitkäaikainen	Lyhytaik.	Pitkäaikainen	Lyhytaik.
Velat tytäryhteisöille		54 731		
Velat kuntayhtymille, joissa kunta jäsenenä				
Ostovelat		1 164 292		600 242
Velat osakkuus- sekä muille omistusyhteisöille				
Vieras pääoma yhteensä		1 219 023		600 242
Sekkilimiitti 31.12.	500 000		500 000	
Muiden velkojen erittely				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Muut velat				
Liittymismaksut				
Muut velat	180 770	144 071	270 261	264 774
Muut velat yhteensä	180 770	144 071	270 261	264 774
Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät				
	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot				
Menojäämät				
Palkkojen ja henkilösivuk.jaksotukset	925 899	664 182	622 026	664 182
Korkojaksotukset	5 313	5 642	4 858	5 642
Muut menojäämät	569 729	6 597	12 026	6 597
Lyhytaikaiset siirtovelat yhteensä	0	676 421	638 910	676 421
Siirtovelat yhteensä	1 495 628	676 421	638 910	676 421

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot

Leasingvastuut	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
<i>Leasingvastuiden yhteismäärä (sis alv)</i>	36 880	44 677	27 840	37 391
Kunnan antamien lainojen takaukset	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta				
Alkuperäinen pääoma			720 000	720 000
Jäljellä oleva pääoma			528 991	558 377
Takaukset muiden puolesta				
Alkuperäinen pääoma			4 511 782	4 511 782
Jäljellä oleva pääoma			3 490 329	3 540 790
Lisätietoja liitteessä.				
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuusta				
			2016	2015
Kunnan osuus takauskeskuksen takausvastuista 31.12			11 722 227	11 788 718
Kunnan mahdollista vastuuta kattava osuus takauskeskuksen rahastosta 31.12			8 749	8 400
Yhteensä			11 730 976	11 797 118
Muut taloudelliset vastuut	Konserni		Kunta	
	2016	2015	2016	2015
Keskusvaraston velvoitevarasto	818	786		
Vuokravastuut	22 706	26 019		
Yhteensä	23 524	26 805		

Arvonlisäveron palautusvastuu, kiinteistöinvestoinnit

Investointien valmistumisvuosi	Tarkistusvastuun päättymisvuosi	Palautusvastuun määrä	
		Konserni	Kunta
2008	2017	2 466	
2009	2018	26 686	17 211
2010	2019	146 822	136 435
2011	2020	107 898	95 599
2012	2021	13 553	
2013	2022	44 096	11 609
2014	2023	353 778	323 160
2015	2024	75 381	39 030
2016	2025	160 055	119 189

Taseen ulkopuoliset järjestelyt**Järjestelyn tarkoitus**

Koronvaihtosopimus 30.6.2025 asti

Koronvaihtosopimus on tehty yksittäisen lainan korkoriskin suojaamiseksi.

Nimellisarvo

1 800 000

Markkina-arvo

-72 650

Henkilöstöä koskevat liitetiedot

Henkilöstön lukumäärä 31.12 (vakituinen henkilöstö)

	2016	2015
Yleishallinto	4	7
Sosiaali- ja terveystoimi	43	55
Sivistystoimi	55	49
Ympäristötoimi	0	0
Tekninen toimi	20	20
Yhteensä	122	131

Henkilöstökulut

	2016	2015
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	6 755 979	6 641 575
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	2 183	11 464
Henkilöstökulut yhteensä	6 758 162	6 653 039

Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitetut luottamushenkilömaksut

	2016	2015
Suomen keskusta r.p.	2 511	2 484
Toivakan sos.dem. työväenpuolue	1 060	1 201
Kristillisdemokraatit	703	582
Vasemmistoliitto	216	207
Toivakan kokoomus	533	627
Toivakan perussuomalaiset	1 142	1 001

Tilintarkastajan palkkioita koskevat liitetiedot

Tarkastusyhteisö BDO Audiator Oy

	2016	2015
Tilintarkastuspalkkiot	7 040,00	4 760,00
Tilintarkastajan lausunnot	168,00	0,00
Tarkastuslautakunnan avustaminen	0,00	272,00
Muut palkkiot	0,00	0,00
Palkkiot yhteensä	7 040,00	5 032,00

1210

SAIDSELVITYS TASETLIN NUMERO TASETLIN NIMI	31.12.2016 1210		Muutos 2015	Kirjanpitoarvo 31.12.2015
	Muut osakkeet ja osuudet Osakkeet nro	Ostopäivä		
Asunto Oy Porvankangas Riihikuja 4 as 8 1h+k+s 42 m2	389-430	22.6.1992	21 898,06 €	21 898,06 €
Keski-Suomen Verkkoholding Oy	21789 kpl	2.6.2014 13.10.2014	544,72 € 58 291,00 €	544,72 € 58 291,00 €
Asunto Oy Toivakan Kotipesä Riihikuja 2 as 10 1 h + k + s 45 m2	72103-79286	26.7.1985	30 273,82 €	30 273,82 €
Asunto Oy Toivakan Valtia Kauppakuja 1 as 14 h + k + s 93 m2 Leimavero	1-186	31.5.1992	90 986,47 € 1 455,83 €	
Vaillionosuus			-59 192,07 €	33 250,23 €
AS Oy Toivakan Meisäläto KPK THH Oy KPK ICT Oy	4586-5160 5886-6450	23.2.1983	siirto osakkuusyhdistyksestä	40 247,80 € 2 379,00 € 2 379,00 €
Jyväskylän ajoharjoittelurata Oy Keski-Suomen Tietotekniikka Oy Meisä-Serfa Oy B-osake Kuntien Asuntoluotto/1.5.01 alkaen	2 kpl a '5000,- 1 kpl a '10000,- 48 kpl a '94,- 26 kpl a '1000,-		1 681,87 € 1 681,87 € 758,86 € 4 204,69 €	1 681,87 € 1 681,87 € 758,86 € 4 204,69 €
Kuntarahoitus OYJ Kuntarahoitus OYJ Meisäläto	6875 kpl 2218 kpl		7 098,00 € 23 965,78 €	7 098,00 € 30 000,00 €
Toivakka 31.12.2016			Yhteensä	234 688,92 €

Henna Breilin

Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevan liitetiedon erittely

Takaukset muiden puolesta	Alkuper.takaus	31.12.2016
Ruuhimäen vesiosuuskunta (takaus kvalt 7.9.1998) OKO-Investointiluottopankki Oy	100 912,76 €	0,00 €
Toivakan vanhustentuki ry/takaus shekkiluottoon Takaus uusittu kvalt.6.10.2005 §72	1 681,00 €	1 681,00 €
Ruuhimäen vesiosuuskunta kvalt.10.5.99/takaus Oko Osuuspankkien keskuspankki OYJ	126 140,94 €	0,00 €
Huikon vesiosuuskunta kvalt.19.3.2001/takaus Osuuspankkien Keskuspankki	43 802,64 €	0,00 €
Kankaisten vesiosuuskunta kvalt 19.3.2001/takaus Osuuspankkien Keskuspankki	73 083,21 €	0,00 €
Asunto Oy Toivakan Metsätalo kvalt.13.5.08/takaus Luhangan Osuuspankki	40 000,00 €	5 567,37 €
Satulakiven vesiosuuskunta kvalt. 26.5.2003/takaus Keski-Suomen Osuuspankki	400 000,00 €	30 788,74 €
Nisulan vesiosuuskunta kvalt.12.8.08/takaus Luhangan Osuuspankki	100 000,00 €	0,00 €
Heiskan vesiosuuskunta kvalt.23.10.08 § 62 Luhangan Osuuspankki	50 000,00 €	3 130,50 €
Asunto Oy Porvarinkangas kvalt. 8.4.09 § 52 Luhangan Osuuspankki	60 000,00 €	0,00 €
Iso-Valkeisen tiekunta kvalt. 8.4.09 § 44 Luhangan Osuuspankki	75 000,00 €	8 000,00 €
KOY Toivakanhaka kvalt.8.3.2010 § 13 Kuntarahoitus	720 000,00 €	528 991,00 €
Keski-Suomen Verkkoholding Oy Kuntarahoitus	2 054 162,00 €	2 054 162,00 €
Keski-Suomen Verkkoholding Oy Kuntarahoitus	1 387 000,00 €	1 387 000,00 €
yhteensä	5 231 782,55 €	4 019 320,61 €
Erittely 31.12.2016		
Takaukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	720 000,00	528 991,00
Takaukset muiden puolesta	4 511 782,55	3 490 329,61
Yhteensä	5 231 782,55	4 019 320,61

Toivakan kunta

Vesi- ja viemärilaitos

TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2016

YLEISTÄ

Toivakan kunnan vesihuoltolaitos on perustettu vuonna 1984. Vesihuoltolaitos on osa teknisen lautakunnan alaista toimintaa. Maunosen ja Mannisen vedenottamot, vesijohtoverkosto, jätevedenpuhdistamo, jätevesiverkosto ja siihen kuuluvat 16 kpl jätevedenpumppaamaa muodostavat vesi- ja viemärlaitoksen.

KEHITYSNÄKYMÄT

Toivakan kunnan alueella toimivien vesiosuuskuntien mahdollinen liittyminen kunnan vesi- ja viemärlaitokseen.

HALLINTO JA HENKILÖKUNTA

TILINTARKASTAJAT

Kunnan tilintarkastajana on toiminut BDO Audiator Oy, vastuullisena tilintarkastajana Erja Laaksonen JHTT.

HENKILÖSTÖ

Vesilaitoksia hoiti kunnallisteknikko Jouko Reinikainen ja puhdistamoa Pekka Koivunen. Vesihuollon päivystys oli 7 vrk/24h hoitaen samalla kunnan kiinteistöt ja KOY Toivakanhaka. Päivystäjiä on ollut 5 henkilöä.

Kirjanpito ja vesilaskutus on hoidettu kunnan taloushallinnon toimesta.

VEDENKULUTTAJAT

Vesihuoltolaitokseen liitettiin kaksi kiinteistöä vuonna 2016.

Kuluttajia	kirkonkylän alueella
vesi	945
jätevesi	940

VEDEN TUOTANTO JA MYYNTI

Maunosen ja Mannisen vedenottamoilta pumpattiin vettä 95854 m3.

Vettä laskutettiin v. 2016

kuluttajat	39609 m3
vesiosuuskunnat	26538 m3
Joutsan kunta	4404 m3
Itä-Suomen huoltoryhm.	2672 m3
yhteensä	73223 m3

Veden ominaiskulutus 225 l/as/vrk kirkonkylän alueella

Käyttömaksut vuonna 2016 alv 0%**kirkonkylän alueella**

vesi	1,61 €/m ³
jätevesi	2,54 €/m ³
yhteensä	4,15 €/m ³

Perusmaksut alv 0%**omakotitalo****rivitalo**

vesi	40,27 €/a	88,57 €/a
jätevesi	86,96 €/a	193,25 €/a
yhteensä	127,23 €/a	281,82 €/a

Tukkuvesihinnat vesiosuuskunnille alv 0%

vesi	1,20 €/m ³
jätevesi	1,90 €/m ³
yhteensä	3,10 €/m ³

Käyttömaksut Joutsan kunnalle alv 0%

vesi	1,69 €/m ³
jätevesi	2,70 €/m ³
yhteensä	4,39 €/m ³

VESILAITOKSET JA VERKOSTO**Talousvesi**

Maunosen vedenottamo on päävedenottamo. Sieltä pumpataan vesi kirkonkylän alueelle, Huikon, Ruuhimäen ja Toivakan Kankaisten vesiosuuskunnille sekä Itä-Suomen huoltorykmentin varasto-osastolle. Vettä pumpataan keskim 200 m³ vuorokaudessa, vettä otetaan kahdesta silviläkaivosta. Mannisen vedenottamolta pumpataan vettä Kakaravaaran kaava-alueelle, Satulakiven ja Viisarimäen vesiosuuskunnille sekä Joutsan kunnalle (Rutalahti) keskim 52 m³ vuorokaudessa.

Maunosen ja Mannisen vedenottamoiden raakavesi tutkittiin 4 kertaa ja se todettiin hyväksi. Lisäksi otettiin 8 vesinäytettä talousvedestä kiinteistöiltä. Vesi oli laadultaan hyvä jokaisessa näytteessä. Tulokset ovat olleet nähtävillä kunnan virallisella ilmoitustaululla.

Jätevesi

Toivakan jätevedenpuhdistamolla käsiteltiin kirkonkylän alueen, vesiosuuskuntien (Heiskan, Huikon, Kominojan, Ruuhimäen, Satulakiven, Toivakan Kankaisten ja Viisarimäen) ja Joutsan kunnan (Rutalahti) alueiden jätevedet. Jätevedenpuhdistamo on rinnakkaissaostuslaitos käyttäen kemikaalina PIX 105, PAX-XL100 ja lipeää. Laitos saneerattiin v.2013-2014, koska uudet tiukemmat lupaehdot astuivat 2014 voimaan. Laitokselle tuli hiekkasuodatus (DynaSand) jälkiselkeyttämöksi parantamaan tuloksia.

Laitoksella käsiteltiin jätevesiä keskim 250 m³ vuorokaudessa, vuodessa

yhteensä 91489 m³. Puhdistamolla ei ollut ohituksia. Kuukausittain otettiin näytteet tulevasta ja lähtevästä jätevedestä. Näistä näytteistä 77% oli lupa-arvojen mukaiset. Konsultti otti vesinäytteitä puhdistamon yläpuolisesta ja alapuolisesta vesistöstä.

Jätevesiverkoston kuuluu 16 kpl jätevedenpumppaamoita. Pumppaamot on tarkastettu kuukausittain.

RAKENTAMINEN

Saarisen kaava-alue II ja Viisarimäen yritysalueen kunnallistekniikan suunnitelua konsultin toimesta. Muutamille kiinteistöille tehtiin uusi talosulkuventtiili. Maunosen ja Mannisen vedenottamoille hankittiin ja asennettiin UV-laitteet.

TILINPÄÄTÖSTIETOJA

toimintatuotot	316 005,04 €
toimintakulut	- 269 814,57 €
toimintakate/jäämä	46 190,79 €
suunnitelman mukaiset poistot	- 144 382,79 €
tilikauden yli-/alijäämä	- 98 192,43 €

TUNNUSLUVUT

Vesihuoltolaitosten tunnuslukujärjestelmä/Vesilaitosyhdistys		
laatusuosituksien täyttävä vedenlaatu	100	k-arvo 97,3 %
lupaindeksi (puhdistamo)	77	k-arvo 88 %
ohitusindeksi (puhdistamo)	0	k-arvo 0,26 %
laskuttamattoman veden määrä	0,42	k-arvo 0,4 m ³ /a/m
veden ominaiskulutus	255	k-arvo 230 l/as/vrk
perusmaksujen osuus vuotuisista maksutuloista omalta palvelualueelta	17	k-arvo 21,2 %
käyttökustannukset laskutettua vesimäärää kohti	1,97	k-arvo 1,80 €/m ³
käytön ja ylläpidon omakustannushinta	1,79	k-arvo 1,12 €/m ³

- 1) Tunnusluku kertoo kuinka suuri osa talousveden viranomaisnäytteenotossa otetuista näytteistä täyttää kaikki Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksessa 442/2014 asetetut vaatimukset ja suositukset.
- 2) Tunnusluku kertoo jätevedenpuhdistamon lupa-arvojen saavuttamisen vuositason.
- 3) Ohitusindeksi kertoo ohituksen määrän. Ohitusindeksi antaa viitteen mahdollisista hydraulisista ylikuormituksista jätevedenpuhdistamolla.
- 4) Tunnusluku kuvaa vesijohtoverkostosta vuotaneen tai laskuttamatta otetun, eli yleisen veden määrää verkostopituutta kohti.
- 5) Tunnusluku kuvaa vedenkulutusta verkostoon pumpattuna veden määränä asukasta kohden.
- 6) Tunnusluku kertoo, kuinka suuri prosenttiosuus vesihuoltolaitoksen maksutuloista on omalta palvelualueelta saatavia myydyistä vesimääristä riippumattomia maksutuloja.
- 7) Tunnusluku kuvaa vesihuoltolaitoksen käyttötoimintojen kustannusta laskutettua talousvesikuutiometriä kohti.
- 8) Tunnusluvussa jaetaan käyttökustannukset ilman "valmistus omaan käyttöön"- osuutta oman ja muiden palvelualueiden laskutetun vesimäärän ja jätevesimäärän summalla. Pylväs on sitä pienempi, mitä taloudellisemmin palveluita tuotetaan.

TULOS

Liikevaihto oli 316 005,04 €. Toimintakuluista henkilöstö, palvelujen ostot ja aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat enemmän kuin oli arvioitu talousarviossa. Muita toimintakuluja ei oltu arvioitu talousarviossa ollenkaan. Tulos on 98 192,43 € alijäämäinen.

Toivakan kunnan vesihuoltolaitos

Tuloslaskelma 1.1.-31.12.2016

	2016		2015	
Liikevaihto				
Myyntituotot	316 005,04		291 299,74	
Liittymismaksut		<u>316 005,04</u>	<u>9 340,67</u>	<u>300 640,41</u>
Materiaalit ja palvelut				
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-66 778,46		-61 322,08	
Palvelujen ostot	<u>-105 827,48</u>	<u>-172 605,94</u>	<u>-101 362,80</u>	<u>-162 684,88</u>
Henkilöstökulut				
Palkat ja palkkiot	-72 274,86		-65680,34	
Henkilösivukulut				
Eläkekulut	-12 494,51		-11635,91	
Muut henkilösivukulut	<u>-4 150,77</u>	<u>-88 920,14</u>	<u>-3196,81</u>	<u>-80 513,06</u>
Poistot ja arvonalentumiset				
Suunnitelma mukaiset poistot	-144 382,79		-138 410,90	
Arvonalentumiset		<u>-144 382,79</u>		<u>-138 410,90</u>
Liiketoiminnan muut kulut	-8 288,49		-11 685,96	
Liikelylijäämä (-) (alijäämä)		<u>-98 192,32</u>		<u>-92 654,39</u>
Rahoitustuotot ja -kulut				
Korkotuotot				
Muut rahoitustuotot				
Kunnalle maksetut korkokulut				
Korvaus peruspääomasta				
Muut rahoituskulut	-0,11	-0,11		
Ylijäämä (alijäämä) ennen varauksia		<u>-98 192,43</u>		<u>-92 654,39</u>
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)				
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)				
Tuloverot				
Tilikauden ylijäämä		<u>-98 192,43</u>		<u>-92 654,39</u>

Sijoitetun pääoman tuotto -4,6 %
 Voitto, % -0,3 %

Toivakan kunnan vesilaitos

TASE 31.12.2016

Vastaavaa	31.12.2016	31.12.2015
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa-alueet	2 856,79	2 856,79
Rakennukset	1 242 251,30	1 347 866,49
Kiinteät rakenteet ja laitteet	741 646,74	775 127,58
Koneet ja kalusto	46 198,32	4 529,57
Vaihtuvat vastaavat		
Myyntisaamiset	145 341,63	120 102,20
Vastaavaa yhteensä	2 178 294,78	2 250 482,63
Vastattavaa		
Oma pääoma		
Jäännöspääoma	2 299 058,96	2 299 058,96
Ed. tilikauden yli-/alijäämä	-72 388,71	20 265,68
Tilikauden yli-/alijäämä	-98 192,43	-92 654,39
Oma pääoma yhteensä	2 128 477,82	2 226 670,25
Vieras pääoma		
Lyhytaikainen		
Ostovelat	49 802,13	22 382,13
Muut velat	14,83	1 430,25
Vastattavaa yhteensä	2 178 294,78	2 250 482,63
 Omavaraisuusaste	 97,71 %	
Kertynyt yli-/alijäämä	-170581,14	

TOIVAKAN KUNNAN TILIKAUDEN 2016 TULOKSEN KÄSITTELY JA KUNNANHALLITUKSEN
ALLEKIRJOITUKSET

Toivakan kunnan tilikauden 2016 ylijäämä on 93 743,25 €.

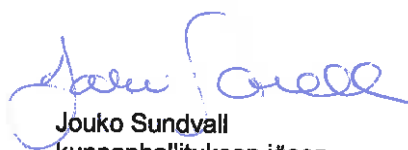
Kunnanhallitus esittää, että tilikauden ylijäämä siirretään edellisten kausien yli/alijäämän tilille.

Kunnanhallitus hyväksyy tehdyn tilinpäätöksen vuodelta 2016.

Toivakka 15.5.2017

Sakari Ainali
kunnanhallituksen puheenjohtaja

Jouko Sundvall
kunnanhallituksen jäsen

Paula Keteli
kunnanhallituksen jäsen

Juha Hiekkänen
kunnanhallituksen jäsen

Irja Lamberg
kunnanhallituksen jäsen

Kari Parviainen
kunnanhallituksen jäsen

Marianna Ruokonen
kunnanhallituksen jäsen

Pirkko-Liisa Vesterinen
kunnanjohtaja

TILINTARKASTAJAN LAUSEKE

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Toivakassa 18.5.2017

Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy
JHT-yhteisö

Timo Nuutinen
JHT-tilintarkastaja

Toivakka-tarinan toteutumisen arviointia valtuustokaudella 2013-2016

Johdannoksi

Valtuustokausi 2013-2017 (31.5.2017 saakka) on päättymässä. Vuonna 2012 kunnallisvaaleissa valittu valtuusto vahvisti kuntastrategian Toivakka-tarinan muotoon. On aika katsoa, miten kyseiselle kaudelle asetetut tavoitteet on saavutettu. Tämä asiakirja johdattelee ajatukset vuoden 2013 alkuun, jossa Toivakka-tarina laadittiin ja asetettiin tavoitteet. Toivakka-tarina on ollut suunnan näyttäjä koko valtuustokauden ajan. Vuosittaiset tavoitteet eri toimialoilla on johdettu Toivakka-tarinasta ja tavoitteiden toteutumisesta on seurattu osavuositarkastuksissa kolme kertaa vuodessa ja neljäs kerta on ollut tilinpäätös. Kunnanhallitus ja – valtuusto ovat seuranneet tavoitteiden toteutumisesta. Tarkastuslautakunnan tärkein tehtävä on arvioida ovatko kunnan strategiset tavoitteet saavutettu. Toivakan kunnassa tarkastuslautakunta on tehnyt kyseisen tehtävän hyvin. Edellä mainituista seurannasta ja arvioinnista johtuen tässä asiakirjassa arvioidaan suurpiirteisesti tavoitteiden toteutumisesta.

Toivakka-tarina valtuustokaudelle 2013 – 2016 oli seuraava:

Mistä Toivakka on tulossa?

Toivakan ensiaskeleet otettiin 1870-luvulla, kun Toivakan kylän asukkaat alkoivat haaveilla itsenäisyydestä. Itsenäistyminen kypsyi ajan kanssa ja itsenäinen Toivakka aloitti toimintansa 1910. Itsenäiseen Toivakkaan siirrettiin Jyväskylän kunnalta, Laukaasta ja Korpilahdelta alueita, joiden varassa kunta tänä päivänäkin seisoo. Aluesiirrot eivät olleet itsestään selviä vaan Laukaa ja Korpilahti valittiin tehdyistä siirroista, mutta ennen Suomen itsenäistymistä nykyinen Toivakka oli saanut maantieteelliset rajansa nykymuotoon.

Nuori Toivakka oli tyypillinen maatalouspitäjä, jonka väestön selkeä enemmistö sai elantonsa maa- ja metsätaloudesta. Itsenäiset tilat olivat elinkelpoisia ja pitkälti omavaraisia. Ylemmälle koulutukselle ei ollut kysyntää. Sitä edustikin kourallinen isompien tilojen lapsia ja opettajat sekä kirkkoherra. Erityisesti Simo Korpela toimi kunnan alueella vahvana hengellisenä johtajana ja kansan valistajana.

Kuntalaisten sivistystyö oli alkuajoista lähtien aktiivista ja ennakkoluulottomasta asenteesta johtuen kunta toimi 1960-luvulla keskikouluopetuksen kokeilukuntana. Varsinaiseen peruskouluun siirryttiin ensimmäisten kuntien joukossa vuonna 1972. Myös kulttuurin saralla kunta on ollut aktiivinen ja erityisesti musiikilla on iso asema kuntalaisten sydämissä tänäkin päivänä. Eikä kunta ole jäänyt osattomaksi iskelmätaivaan kiintotähdistäkään. Lukumiehen 1970-luvulla maalaamat kirkon kattomaalaukset ovat olleet syntyhetkistä lähtien keskustelunaiheena ja edelleenkin kunnan merkittävin matkailunähtävyys.

Sotien jälkeen maa- ja metsätalouden ohella myös muu elinkeinoelämä alkoi kehittyä ja kasvattamaan merkitystä kunnan arjessa. Erityisesti sementtivalimo on tarjonnut näihin päiviin saakka merkit-

tävästi työpaikkoja kuntalaisille. Myös puolustusvoimat ovat olleet läsnä kuntalaisten arjessa. Erityisesti Toivakan varikko on ollut kiinteä osa kunnan elämää.

Missä Toivakka oli 2013?

Toivakka on vahvojen kylien ja kuntakeskuksen muodostama hieman alle 2500 asukkaan maalaismainen kunta. Kunta kasvaa hallitun maltillisesti. Verrattuna moneen vastaavatyypiseen kuntaan, kunnan väestön ikärakenne on nuorta ja lapsien määrä on merkittävä. Toki myös vanhusväen osuus tulee kasvamaan lähivuosien aikana. Kasvun johdosta palvelutarpeet tulevat kasvamaan. Siksi kunnan tulee lähitulevaisuudessa tarkastella koko palveluverkko ja rakentaa verkosto kysyntää vastaavaksi.

Luonto on ollut aina läsnä Toivakassa ja sieltä on ammennettu henkistä pääomaa vuosien saatossa. Tämä pääoma on edelleen yksi tärkeimmistä vahvuuksista, joiden varaan kunta rakentaa huomisen. Kuntalaisten henkinen hyvinvointi on elintärkeää kunnan kehittymisen ja vetovoimaisuuden kannalta. Päijänne ja monet muut järvet kutsuvat kuntalaisia ja kesäasukkaita virkistytymään arjen haasteista.

Taloudellinen toimintaympäristö, väestön ikärakenne ja elinkeinoelämän toimintaympäristön kehittymättömyys ovat Toivakan 2010-luvun suurimpia haasteita. Näihin haasteisiin ei enää ole tarjolla helpoja ratkaisuja talouden kasvun myötä vaan kunnan toimintoja tulee tarkastella kokonaisvaltaisesti ja taloudellisesti. Kunnan tulee pystyä rahoittamaan tarjottavat palvelut tulorahoituksen kautta ja velkaa otetaan vain investointeihin. Tämä voi tarkoittaa myös palveluverkon uudelleen organisointia ja tuotavampien toimintatapojen käyttöönottoa. Lisäksi kehityskohteet on laitettava tärkeysjärjestykseen ja päätetystä järjestyksestä on myös pidettävä kiinni.

Valtakunnalliset linjaukset yhdyskuntarakenteen eheyttämisestä haastavat kunnan linjaamaan ja tarvittaessa ohjaamaan uudisrakentamista. Linjaaminen ei saa johtaa kylien elinvoimaisuuden heikkenemiseen, mutta kehitys tulee tapahtua taloudellisesti kestävällä pohjalla.

Minne Toivakka oli menossa 2013?

Maaseutumainen ja luonnonkaunis Toivakka on aidosti kyliensä kautta houkutteleva asuinkunta. Kunnassa asuu vuonna 2016 2630 onnellista toivakkalaista. Olemme kiinteä osa hyvinvoivaa ja kasvavaa Jyväskylän seutukuntaa ja Keski-Suomea.

Tätä nykyä pientalo- ja rivitalo rakentaminen on aktiivista ja uusia koteja syntyy kehityksen painopistealueille tiivistäen yhdyskuntarakennettamme. Arjen palvelut on saatavilla eläväisestä kuntakeskuksesta ja harrastusmahdollisuudet vastaavat kuntalaisten kysyntää. Lähiluonto ja järvet antavat voimaa kuntalaisille arjen askariin.

Kunnan kulttuurielämä on kokenut uuden renessanssin ja varsinkin kesällä kunnassa on tarjolla säännöllisesti kuntalaisia ja kesäasukkaita kokoavia tapahtumia.

Yhtenäiskoulu on entisestään vahvistanut asemaansa kunnan kouluna, tarjoten lapsille turvallisen oppimisympäristön. Iltaisin ja viikonloppuisin koulukeskus yhdessä kirjaston kanssa tarjoavat monipuoliset ja asianmukaiset tilat kuntalaisille harrastaa ja toimia yhdessä kansalaisopiston kautta.

Toivakka tarjoaa hyvät edellytykset yritystoiminnalle ja uusia yrityksiä syntyy kasvattaen kunnassa sijaitsevien työpaikkojen määrää. Nykyiset yrittäjät arvostavat kuntaa luotettavana yhteistyökumppanina ja kehittäjänä. Kehittäminen ei ole vain kunnan ja yrittäjien vastuulla vaan siihen osallistuvat aktiivisesti kunnassa toimivat yhdistykset ja seurat sekä maakunnan oppilaitokset.

Toivakan visio

Maaseutumainen ja luonnonkaunis Toivakka on rohkeasti eteenpäin pyrkivä kasvukunta, jossa kaikkien on hyvä asua, yrittää ja tehdä työtä vastuullisen kuntatalouden turvatessa peruspalvelut

Toivakan arvot ja toimintaperiaatteet

Toivakka on asukas- ja asiakaslähtöinen

Toivakka ammentaa kasvuvoimaa aktiivisista kuntalaisista, yhteisöistä ja kesäasukkaista. Palvelut mitoitetaan kysyntää vastaaviksi huomioiden kestävä kuntatalous. Tärkeintä on, että kuntalaisten ja kesäasukkaiden arki on sujuvaa ja yhteisöllisyyttä vahvistavaa.

Toivakka on yrittäjyyttä synnyttävä

Toivakan tulevaisuus rakentuu aktiivisen ja rohkean elinkeinopolitiikkaan ja maankäyttöön kautta. Tarpeen vaatiessa tulee olla "kokoaan suurempi" uutta synnyttäessä ja olemassa olevaa kasvattaessa.

Toivakka on lämmin ja luotettava

Toimimme vastuullisesti ja luottamusta herättäen unohtamatta ihmistä.

Päämäärät ja valtuustokauden tavoitteet näkökulmittain

Asukkaat ja palvelut

Päämäärä: Toivakkalaiset ovat kuntaansa tyytyväisiä. Se turvaa oikein mitoitetuilla palveluilla sujuvan arjen. Kunta myös kannustaa kuntalaisia ja kesäasukkaita tulemaan mukaan kehittämään kunnan palveluita. Vastaavasti kuntalaiset ovat vastuullisia omassa elämässään ja heikko-osaisia ei jätetä vaan yhdessä kunnan kanssa tukea annetaan sitä tarvitseville.

Tavoitteet vuoteen 2017 mennessä

- ☐ Kunnan palvelut mitoitetaan vastaamaan kysyntää kestävästä kuntataloudesta unohtamatta
- ☐ Palvelut tuotetaan laadukkaasti, uusia toimintatapoja hyväksikäyttäen ja toimimattomista palveluista ja toimintamalleista ollaan valmiit luopumaan uuden tieltä
- ☐ Ennaltaehkäisevä toiminta ja omatoimisuuteen kannustavat palvelut ovat kiinteä osa muita palveluita

- ☐ Palveluita tuotetaan yhteistyössä kumppaneiden kanssa ja ennakkoluulottomiin kokeiluihin ollaan valmiita, mikäli asukkaan ja kesäasukkaan palvelukokemus oletettavasti parantuisi kokeilun myötä
- ☐ Kuntalaisia ja kesäasukkaita kannustetaan antamaan palautetta tarjotuista palveluista kehittämistyön perustaksi vuosittain toteutettavassa palvelukyselyssä.

Elinvoima ja yrittäjyys

Päämäärä: Eteenpäin pyrkivällä asenteella kunta on onnistunut luomaan tekemisen meaningin Toivakan teollisuusalueen ja modernin yritysneuvontapalvelun kautta. Uusia yrityksiä syntyy vuosittain kasvattaen työpaikkaomavaraisuusastetta. Nykyisten yritysten toimintaympäristöön kohdistuviin haasteisiin haetaan aktiivisesti ratkaisuja turvaten ja vahvistaen yritysten olemassa olemista Toivakassa.

Maankäyttö on viisasta ja kasvusuuntiin kohdistunutta. Uusia asuinalueita kaavoitetaan vuosittain eikä maanhankintaa strategisilta alueilta kaihdeta. Toivakka rakentaa realistista ja uskottavaa kuntaimagoa aktiivisella tiedottamisella ja paikan markkinoinnilla kasvattaen kunnan vetovoimaa mahdollisten uusien asukkaiden ja yritysten keskuudessa.

Tavoitteet vuoteen 2017 mennessä

- ☐ Kunnan maankäyttö on johdonmukaista ja maanhankinnassa ollaan tarvittaessa rohkeita turvaten kunnan kehitys
- ☐ Kunta kaavoittaa valtuustokauden aikana 40 uutta pien- ja rivitalotonttia
- ☐ Kunta toimii aktiivisesti vuokratalomarkkinoilla, varmistaen omilla toimillaan uusien vuokratalojen syntymisen unohtamatta "senioritaloa"
- ☐ Kunta kaavoittaa valtuustokauden aikana yli 20 hehtaaria teollisuudelle sopivaa kaava-aluetta
- ☐ Yrittäjille tarjotut palvelut ovat kysyntää vastaavia ja helposti saavutettavissa
- ☐ Tarvittaessa kunta on valmis ottamaan käyttöön kannustimia uusien asukkaiden ja yrittäjien sijoittumisen varmistamiseksi
- ☐ Kunta toimii aktiivisesti varmistaen onnistuneen ja mielenkiintoa herättävän viestinnän ja markkinoinnin toteutumiseksi
- ☐ Kyliä kehitetään niiden omiin vahvuuksiinsa tukeutuen
- ☐ Kunnan lävitse kulkevat valtaväylät otetaan kehittämisen painopisteiksi ja niihin tukeutuen kunta kasvattaa asukaslukua ja yrittäjyyttä

Talous ja johtaminen

Päämäärä: Toivakka on uudistanut organisaationsa ja palveluverkkonsa vastaamaan kysyntää ja talouden kantokykyä. Kunnan talous on saatu pitkäjänteisellä ja johdonmukaisella työllä kestäväälle poh-

jalle ja talous on käännetty ylijäämäiseksi valtuustokauden loppuun mennessä, tarvittaessa vaikeiden ja raskaiden päätösten kautta. Kunnan johtaminen ja poliittinen päätöksenteko pohjautuu hyvään ja riittävään valmisteluun. Asiat päätetään avoimesti, eteenpäin menevällä asenteella luottamusta herättäen. Johtaminen ja esimiestyö rakentuvat myönteiseen, ihmisiin luottavaan ihmiskäsitykseen. Työntantajana Toivakan kunta on kuunteleva, vuorovaikutusta rakentava ja johdonmukainen, sitouttaen työntekijät asetettuihin tavoitteisiin. Kannustaminen ja vastuullisuus omasta työstä ja työyhteisöstä on meidän yhteinen ylpeyden aihe.

Tavoitteet vuoteen 2017 mennessä

- ☐ Kunta on uudistanut organisaation vastaamaan talouden kantokykyä
- ☐ Palveluverkko on uudistettu vastaamaan talouden kantokykyä
- ☐ Poliittinen toiminta on johdonmukaista, eteenpäin pyrkivää, läpinäkyvää ja luottamusta herättävää
- ☐ Poliittista päätöksentekoa arvioidaan vuosittain kyselyiden avulla.
- ☐ Kunnan johtaminen ja esimiestyö on ammattimaista, johdonmukaista, alaisia arvostavaa ja uutta luovaa
- ☐ Kunnan työntekijät ovat tietoisia asetetuista työn tavoitteista ja ovat sitoutuneet asetettuihin tavoitteisiin
- ☐ Kunnan henkilökuntaa koulutetaan aktiivisesti ja hyvistä saavutuksista palkitaan asianmukaisesti kannustavan henkilöstöpolitiikan mukaisesti
- ☐ Työhyvinvointia mitataan vuosittain tehtävillä kyselyillä

Toivakka-tarina täydentyy seuraavien osuuksien kautta

- ☐ Elinkeino- ja hankintaosuus
- ☐ Viestintä- ja markkinointiosuus
- ☐ Maankäytön osuus
- ☐ Kannustavan henkilöstöjohtamisen osuus

Lisäksi talousarvio ja toimintasuunnitelma ovat kiinteä osuus Toivakka-tarinaa. Vuosittain talousarvion ja toimintasuunnitelmaa laadittaessa tulee huomioida Toivakka-tarinassa asetetut tavoitteet ja asettaa riittävät määrärahat sekä toimet tavoitteen saavuttamiseksi. Vuositavoitteille asetetaan selkeät mittarit, joilla toimia mitataan.

Toivakka-tarinan vuosien 2013-2016 tavoitteiden saavuttamisen arviointia

Kunnan **palveluita** on pyritty mitoittamaan vastaamaan kysyntää. Yksityinen päiväkotirantautui kuntaan ja sen myötä otettiin palveluseteli käyttöön. Näin päivähoiton palveluja voitiin tarjota lisää ja myös uudella tavalla. Edelleen po. valtuustokaudella on lisätty kotihoidon palveluja, parannettu vanhushpalvelujen palvelurakennetta tarkoituksenmukaisemmaksi sekä otettu uusia palvelumuotoja työllisyyden hoitoon. Kunta palkkasi työllisyyskoordinaattorin edistämään työllistymistä. Työllistymisen hoito on valtakunnallinen asia, johon pienellä kunnalla on hyvin rajallisia keinoja. Toivakassa on onnistuttu suhteellisen hyvin verrattuna Keski-Suomen työllisyysasteeseen. Kunnassa työttömyysprosentti on ollut keskimäärin alhaisempi kuin maakunnan kokonaistilanne. Ikäihmisten palveluja on lisätty mm. aloittamalla ”tablettiklinikka”.

Ennaltaehkäisevään toimintaan on satsattu erityisesti perheiden, nuorten ja koululaisten kohdalla. Lapsiperheiden kotipalvelun palveluseteli otettiin käyttöön. Koulukuraattori ja etsivä nuorisotyöntekijä ovat olleet avainhenkilöitä tässä työssä.

Palautetta palveluista on mahdollista antaa jatkuvasti kunnan kotisivujen kautta. Lisäksi palautetta on kerätty kyselyin lähinnä ikäihmisiltä ja kesäasukkailta. Palveluja on pyritty kehittämään saadun palautteen perustalta.

Liikenneyhteyksiin kuntalaiset ovat jatkuvasti odottaneet parannusta. Valtuustokaudella saatiinkin parannuksia aikaan. Yhteyskyyditys Viisarinmäestä Toivakan keskustaan, uusi Jyväskylän liikenteen vuoro sekä asiointikyydit ovat korjanneet liikkumisen puutteita.

Palautteen keräämistä tulee edelleen kehittää ja kohdistaa kyselyjä eri ikäryhmiin ja palvelujen käyttäjiin.

Kunta on omalta osaltaan pyrkinyt luomaan tekemisen meininkiä **yrittäjien** kanssa. Yrittäjille on tarjottu lukuisia yritysneuvontapalveluja Uusyrityskeskukseen, hankinta-asiamiehen ja Yritystulkin (www.yritystulkki.fi) avulla. Uusia pieniä yrityksiä on syntynyt vuosittain. Osa niistä on kasvattanut kunnan työpaikkaomavaraisuusastetta. Nykyisten yritysten toimintaympäristöön kohdistuviin haasteisiin on haettu aktiivisesti ratkaisuja lähinnä neuvontapalveluin, jotta yritysten olemassa olo Toivakassa säilyisi. Kuntalaisia on pyritty muistuttamaan oman kylän yrittäjien palvelujen käyttämisen tärkeydestä. Palvelut eivät säily, ellei niitä käytetä.

Kunnassa on tehty kiinteää yhteistyötä yrittäjien kanssa. Yrittäjät ovat saaneet käyttöönsä yhden kunnan työntekijän osa-aikaisen työpanoksen. Lisäksi kunnanjohtaja on ollut mukana Toivakan yrittäjien hallituksessa.

Kunta on ostanut po. valtuustokaudella maata ja kaavoittanut uusia asuinalueita. Vanhoja kaavoja on päivitetty. Kuntaimagoa on pyritty lisäämään aktiivisella tiedottamisella ja markkinoinnilla. Viisarimäen yritysalueen kaavan valmistuminen oli liian hidas prosessi kunnasta riippumattomista syistä.

Kunta kaavoitti jo edellisellä valtuustokaudella rohkeasti kymmeniä uusia pientalotontteja sekä muutamien rivitalotonttien. Tonttien myynnissä ei ole edelleenkään onnistuttu toivotulla tavalla. Tontteja tarjottiin jopa puoleen hintaan, mutta "alennusmyyntikään" ei tuottanut tulosta. Tonttikysyntä kohdistuu ensisijaisesti rannoille sekä haja-asutusalueille, joista kysytään suuria tontteja. Kunta yritti myydä kylillä isoja tontteja suunnittelutarveratkaisuin, mutta ELY-keskus asetti esteitä ja kumosi kunnan poikkeuslupapäätökset tonttien myynnistä laittomina. Tällä hetkellä on käsitys että kysyntä ja tarjonta eivät kohtaa.

Kunnan asukasluku olisi kasvanut yli odotusten, mikäli Rutalahden asukkaiden tahtoa olisi kuultu ja he olisivat saaneet liittyä Toivakkaan. Korkein hallinto-oikeus päätti rutalahtelaisten ja toivakkalaisten tahdon vastaisesti toisin.

Kunnassa vuokra-asuntoja on ollut liian vähän. Kysyntää on enemmän kuin mihin on voitu vastata. Senioritalo jäi rakentamatta, koska sen suunnittelusta sijainnista alkoi tulla negatiivista palautetta, talon hinta nousi liian suureksi ja lopulta taloon ei löytynyt asukkaitakaan.

Uusien asukkaiden ja yrittäjien saamiseksi kuntaan on käytetty kannustimena positiivista markkinointia pienessä kunnassa lähellä olevista palveluista sekä edullista asumista. Päättäjille lanseerattiin "Yritysvaikutusten arviointi" – työkalu, joka edesauttaa päätösten tekemistä yrittäjystävällisesti.

Kaikessa kunnan viestinnässä on pyritty nostamaan esille Toivakan hyviä ja houkuttelevia puolia. Lisäksi jatkuvasti on yritetty saada kaikki toivakkalaiset markkinoimaan omaa kuntaa haluttuna asuinpaikkana. Tässä on osin onnistuttu, osin ei. Jokaisen toivakkalaisen, myös päättäjän tulisi ensisijaisesti muistaa kaikessa toiminnassaan markkinoida kuntaa, jotta saataisiin uusia asukkaita ja yrittäjiä.

Toivakka-tarinaa täydennettiin ja kuntaan laadittiin markkinointisuunnitelma 2015-2016.

Kylä on pyritty kehittämään yhteistyössä kunnan muiden toimintojen kanssa. Vuonna 2016 käynnistynyt kylä kehittävä ja yhdistävä kylähanke on jo tuonut myönteisiä tuloksia. Hanke jatkuu edelleen. Kyliin on tehty kyläkaavoja, -suunnitelmia ja nettisivuja on päivitetty. Yhteistä tekemistä ja yhteishenkeä on viritelty erilaisin tapahtumin.

Keski-Suomen maakuntakaavan päivitys etenee ja Toivakan kunta sai esittää siihen liittyen toiveitaan. Valtaväylien kehittäminen on ollut jatkuvasti esillä sekä Keski-Suomen Liiton että ELY-keskuksen viranhaltijoiden kanssa käydyissä keskusteluissa. Viisarimäen 4-tien ja seututie 618 risteysalueeseen liittyen tehtiin hankesuunnitelmaa vuoden 2016 lopulla Maakunnan aloitteesta. Suunnitelman ELY torppasi.

Talous ja johtaminen

Kunnan talous saatiin pitkäjänteisellä ja johdonmukaisella työllä kestäväälle pohjalle ja talous käännettiin ylijäämäiseksi. Valtuustokauden loppuun mennessä tilinpäätös on ollut ylijäämäinen jo neljännen kerran peräkkäin. Vaikka po. valtuustokaudella toteutettiin kunnan historian suurimmat investoinnit,

niin talous pysyi tasapainossa ja lainakanta/asukas ei noussut kohtuuttomaksi. Kunnan johtaminen ja poliittinen päätöksenteko on ollut yhteistyötä ja pohjautunut perusteelliseen valmisteluun. Asiat on pyritty valmistelemaan avoimesti Toivakan parhaaksi. Johtaminen ja esimiestyö ovat rakentuneet myönteiseen, ihmisiin luottavaan ihmiskäsitykseen. Työnantajana Toivakan kunta on kuunteleva, vuorovaikutusta rakentava ja johdonmukainen, sitouttaen työntekijät asetettuihin tavoitteisiin. Ongelmatilanteisiin on tartuttu heti ja ne on pyritty hoitamaan hyvin. Kannustaminen ja vastuullisuus omasta työstä ja työyhteisöstä on yhteinen ylpeyden aihe.

Kunta on tarkistanut jatkuvasti organisaatiota vastaamaan talouden kantokykyä ja tarkoituksenmukaista toimintaa. Palveluita on uudistettu ja yhdistelty sekä etsitty uusia yhteistyömuotoja toisten kuntien kanssa. Poliittinen toiminta on ollut pitkälti yhteistyötä kunnan viranhaltijoiden kanssa. Pienessä kunnassa hoidetaan asioita parhaalla mahdollisella tavalla kohti yhteistä päämäärää. Kunnan johtaminen ja esimiestyö on ammattimaista, johdonmukaista, alaisia arvostavaa ja uutta luovaa. Johtajien kouluttautuminen esimiestyöhön näkyy työssä. Säännöllisesti toteutetuilla kehityskeskusteluilla on varmistettu, että kunnan työntekijät ovat tietoisia asetetuista työn tavoitteista ja ovat sitoutuneet asetettuihin tavoitteisiin. Kun poikkeamia on todettu, niihin on tartuttu välittömästi. Kunnan henkilökunta on kouluttautunut suunnitellusti ja hyvistä saavutuksista on palkittu asianmukaisesti kannustavan henkilöstöpolitiikan mukaisesti. Työhyvinvointia on mitattu vuosittain tehtävillä kyselyillä ja todettuja epäkohtia on parannettu.

Toivakka-tarina täydentyi seuraavien osuuksien kautta;

- ☐ Elinkeino- ja hankintaosuus 2015
- ☐ Viestintä- ja markkinointiosuus 2015
- ☐ Maankäytön osuus 2013
- ☐ Kannustavan henkilöstöjohtamisen osuus 2014

Talousarvio ja toimintasuunnitelma ovat kiinteä osuus Toivakka-tarinaa. Vuosittain talousarviota ja toimintasuunnitelmaa laadittaessa on huomioitu Toivakka-tarinassa asetetut tavoitteet ja määrärahat sekä toimet on suhteutettu tavoitteiden saavuttamiseksi. Vuositavoitteille on asetettu laadullisia ja määrällisiä mittareita, joilla toimia on mitattu. Koko valtuustokauden ajan Toivakka-Tarina on ollut toiminnan ja talouden johtolanka. Hallitukselle ja valtuustolle on raportoitu neljä kertaa vuodessa talouden ja toiminnan toteutumisesta.

Yhteenvedona voinen todeta, että valtuustokaudelle 2013-2016 asetetut tavoitteet on saavutettu kohtuullisesti. Vaikein tavoite asukasluvun nostaminen on edelleen suurin haaste, johon etsitään ratkaisuja seuraavalla valtuustokaudella.

Toivakassa 5.5.2017

Pirkko-Liisa Vesterinen

